

PRAVNI FAKULTET
UNIVERZITETA „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU

Nastavni plan i program

**Nastavni plan i program dodiplomskog četverogodišnjeg studija
(primjenjuje se od 2015./2016. akademske godine)**

Naziv i status predmeta po Nastavnom planu i programu	Fond sati (semestralni, P + V) po predloženom NPP	Fond sati (sedmični, P + V) po predloženom NPP	Broj ECTS bodova
I godina, I semestar			
1. Uvod u nauku o državi i pravu	45 + 15	3 + 1	6
2. Rimsko pravo I	45 + 15	3 + 1	6
3. Komparativna pravna historija	45 + 15	3 + 1	6
4. Osnovi ekonomije I	45 + 15	3 + 1	5
5. Državnopravni razvitak BiH	45 + 15	3 + 1	5
6. Engleski jezik za pravnike	30 + 0	2 + 0	2
<i>ukupno</i>	<i>240+75</i>	<i>16+5</i>	<i>30</i>
I godina, II semestar			
1. Uvod u pravo	45 + 15	3 + 1	6
2. Rimsko pravo II	45 + 15	3 + 1	6
3. Osnovi ekonomije II	45 + 15	3 + 1	5

4. Bosansko komparativno pravo	30 + 15	2 + 1	5
5. Moderne pravne kodifikacije	30 + 15	2 + 1	4
6. Kriminologija	30 + 15	2 + 1	4
<i>ukupno</i>	<i>210+90</i>	<i>14+6</i>	<i>30</i>
II godina, III semestar			
1. Ustavno pravo I	45 + 15	3 + 1	5
2. Krivično pravo I	45 + 30	3 + 2	5
3. Bračno pravo	45 + 15	3 + 1	5
4. Ekonomska politika	45 + 30	3 + 2	5
5. Građansko pravo – opći dio	45 + 15	3 + 1	6
6. Savremeni pravno-politički sistemi	60 + 0	4 + 0	4
<i>ukupno</i>	<i>285+90</i>	<i>19+6</i>	<i>30</i>
II godina , IV semestar			
1. Ustavno pravo II	60 + 15	4 + 1	6
2. Krivično pravo II	45+30	3 + 2	6
3. Stvarno pravo	45 + 30	3 + 2	6
4. Nasljedno pravo	30 + 15	2 + 1	4
5. Roditeljsko i starateljsko pravo	45 + 15	3 + 1	6
6. Izborni predmet	30 + 0	2 + 0	2
<i>ukupno</i>	<i>255+90</i>	<i>17+6</i>	<i>30</i>

III godina, V semestar			
1. Krivično procesno pravo I	45 + 30	3 + 2	6
2. Međunarodno javno pravo I	45 + 15	3 + 1	6
3. Obligaciono pravo- opći dio	60 + 30	4 + 2	6
4. Radno pravo	45 + 15	3 + 1	6
5. Finansije i finasijsko pravo	45 + 15	3 + 1	4
6. Izborni predmet	30 + 0	2 + 0	2
<i>ukupno</i>	<i>270+90</i>	<i>18+6</i>	<i>30</i>
III godina, VI semestar			
1. Krivično procesno pravo II	45 + 30	3 + 2	6
2. Međunarodno javno pravo II	45 + 15	3 + 1	6
3. Obligaciono pravo – posebni dio	45 + 15	3 + 1	6
4. Socijalno pravo	45 + 15	3 + 1	6
5. Pravo Evropske Unije	45 + 15	3 + 1	4
6. Izborni predmet	30 + 0	2 + 0	2
<i>ukupno</i>	<i>255+90</i>	<i>17+6</i>	<i>30</i>
IV godina, VII semestar			
1. Građansko parnično procesno pravo	60 + 15	4 + 1	6
2. Međunarodno privatno pravo	45 + 15	3 + 1	5

3. Pravo društava	45 + 15	3 + 1	5
4. Upravno pravo	45 + 15	3 + 1	5
5. Penologija	30 + 15	2 + 1	2
6. Pravo ljudskih prava	45 + 15	3 + 1	5
7. Izborni predmet	30 + 0	2 + 0	2
<i>ukupno</i>	<i>300+75</i>	<i>20+5</i>	<i>30</i>
IV godina, VIII semestar			
1. Građansko vanparnično i izvršno pravo	60 + 15	4 + 1	5
2. Procesno međunarodno privatno pravo	45 + 15	3 + 1	5
3. Trgovačko pravo	45 + 15	3 + 1	5
4. Upravno procesno pravo	45 + 30	3 + 2	6
5. Teorija prava	45 + 15	3 + 1	5
6. Izborni predmet	30 + 0	2 + 0	2
Praksa	-	-	2
<i>ukupno</i>	<i>255+90</i>	<i>17+6</i>	<i>30</i>

Izborni predmeti II godine studija

U drugoj godini studija studenti se opredjeljuju za jedan od navedenih predmeta, koji se izučavaju u IV semestru.

1. Izborno pravo
2. Klasični pravni tekstovi
3. Lična prava
4. Lokalna samouprava
5. Osnove precedentnog prava
6. Prava djeteta
7. Pravna klinika iz porodičnog prava
8. Pravne kulture
9. Retorika i pravno komuniciranje
10. Stare pravne kodifikacije
11. Tranzicija i globalizacija ekonomije
12. Pravna klinika iz krivičnog prava
13. Organizovani kriminalitet
14. Viktimologija

Izborni predmeti III godine studija

U trećoj godini studija studenti optiraju za po dva izborna predmeta sa sljedeće liste:

1. Civilno društvo
2. Diplomatsko i konzularno pravo
3. Medicinsko pravo
4. Međunarodne organizacije
5. Međunarodno radno pravo
6. Pravo zajedničkog tržišta EU
7. Političke partije
8. Razvoj pravne misli u Bosni i Hercegovini
9. Rješavanje radnih sporova
10. Sekularna država na Balkanu
11. Evropsko ugovorno pravo
12. Evropsko porodično pravo
13. Federalizam
14. Nomotehnika
15. Evropsko radno i socijalno pravo
16. Evropska pravna tradicija
17. Pravna klinika iz krivičnog procesnog prava
18. Međunarodno krivično pravo
19. Kriminalistika

Izborni predmeti IV godine studija

U četvrtoj godini studija studenti biraju po dva izborna predmeta sa sljedeće liste:

1. Zemljišno-knjižno pravo
2. Odštetno pravo
3. Arbitražno pravo
4. Evropsko građansko procesno pravo
5. Evropsko međunarodno privatno pravo
6. Filozofija prava
7. Konvencijsko međunarodno privatno pravo
8. Međunarodno arbitražno pravo
9. Međunarodno humanitarno pravo
10. Međunarodno trgovačko pravo
11. Notarsko pravo
12. Pravo medija
13. Pravo osiguranja
14. Ustavno sudstvo
15. Osnove evropskog privatnog prava
16. Prekršajno pravo
17. Maloljetničko krivično pravo
18. Pravo intelektualnog vlasništva

Za svaku akademsku godinu sačinjava se lista izbornih predmeta koji će biti ponuđeni studentima. Syllabusi obaveznih i izbornih predmeta, koji sadrže podatke o ciljevima i ishodima učenja, okvirni sadržaj predmeta i popis literature su u prilogu.

Praksa

Studenti IV godine studija obavezni su obaviti praksu u trajanju od 21 dan. Po izboru studenta, praksa se obavlja u privrednim i upravnim organima, trgovačkim društvima, finansijskim i drugim institucijama, javnim ustanovama, organima i organizacijama.

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	NAZIV PREDMETA UVOD U NAUKU O DRŽAVI I PRAVU	Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija Dodiplomski, četvorogodišnji	Godina studija / Semestar Prva/Prvi
Voditelj predmeta:	Prof. dr Mirjana Nadađdin Defterdarević	
Kontakt detalji:	Konsultacije: Tel.: 036 514 245	Adresa (broj kabineta) D 106 E-mail: nadazdin.defterdarevic@unmo.ba
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja tri (3)	Sati vježbi sedmično: jedan (1) Ukupan broj sati (P+V) četiri (4)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS Šest (6)	
Matična kvalifikacija:	Studijski program za sticanje zvanja diplomiranog pravnika	
Status predmeta:	Obavezni	
Peduslovi za polaganje predmeta:	Prema Pravilima Pravnog fakulteta	
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih	
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Nastavni sadržaj predmeta Uvod u nauku o državi i pravu koncipiran je kao uvodni teorijskopravni predmet sa ciljem da studentu pruži jasnu predstavu o organskoj i funkcionalnoj vezi između države i prava, što je pretpostavka za uspješno savladavanje sadržaja predviđenog nastavnim planom pravnog studija. To su argumenti za utvrđenu vrijednost ECTS bodova - šest (6).	
Cilj predmeta:	Da se studenti upoznaju sa: <ul style="list-style-type: none"> • organizacionim pretpostavkama za funkcionisanje države, • sadržajem, svrhom i načinom funkcionisanja pojedinih državnih funkcija, te njihovim međusobnim odnosima u skladu sa različitim teorijskim konceptima koji ih izučavaju, • organskom i funkcionalnom vezom između države i prava 	
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni.....</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznati organizacione i funkcionalne karakteristike državne vlasti, - definisati pojam suverenosti u njegovim različitim aspektima, - definisati pojam nadležnosti državnih organa, - definisati države u kontekstu njenog oblika vladavine, državnog uređenja i političkog sistema, - determinisati pretpostavke i svojstva moderne države. 	

Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam države 2. Država kao organizacija 3. Srecificnosti državne organizacije 4. Sastav državne organizacije 5. Državne djelatnosti, državni organi, službene osobe 6. Ustavno-zakonodavna djelatnost 7. Izvršno-politička djelatnost 8. Pravosudna djelatnost 9. Upravna djelatnost 10. Vrste država 11. Oblik vladavine 12. Državno uređenje
	<ol style="list-style-type: none"> 13. Politički sistem 14. Centralizacija i decentralizacija 15. Moderna država
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja i auditorne vježbe.
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Izrada i odbrana seminarskih radova (fakultativno), pristupanje provjeri znanja na kolokvijima (fakultativno)
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno; sredinom i na kraju semestra.</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Nikola Visković: Teorija države i prava, Birotehnika CDO, Zagreb 2001.</p> <p>Berislav Perić: Država i pravni sustav, Informator, Zagreb, 1994.</p> <p>Duško Vrban: Država i pravo, Golden marketing, Zagreb 2003.</p> <p>Radomir D. Lukić: Uvod u pravo, Službeni list SRJ, Beograd 1995. i naknadna izdanja</p> <p>Fuad Muhić, Teorija države i prava, Magistrat, Sarajevo 2002.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84 8

85-94 9

95-100 10

	<p>6.Porodično pravo – pojam, srodstvo i stepeni srodstva, <i>patria potestas</i> 7. Brak, oblici sklapanja, prestanak, zaruke, miraz 8.Rimski građanski postupak 9.Stvarno pravo – pojam karaktersitike stvarnih prava, pojam I podjela stvari 10.Posjed, pojam, elementi, pravni učinci, vrste, stjecanje I gubitak, zaštita, detencija 11.Vlasništvo – pojma, vrste, ograničenja, suvlasništvo 12.Načini stjecanja vlasništva – originarni i derivativni 13. Zaštita vlasništva 14.Stvarna prava na tuđim stvarima – služnosti, emfiteuza 15. Stvarna prava na tuđim stvarima – založno pravo</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja i auditorne vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Kolokvij, seminarski rad, grupni rad na izradi PPT prezentacija
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<ul style="list-style-type: none"> - Kolokvij, - Pismeni ispit: sastoji se od četiri eliminatorna pitanja koja nose pet (5) bodova, tri esejska pitanja koja nose dvadeset (20) bodova i 4 kratka pitanja koja nose pet (5) bodova. Ukupno sto (100) bodova <p>Šema ocjenjivanja: 95-100 boda= deset (10) 85– 94 boda = devet (9) 75- 84 boda = osam (8) 65– 74 boda = sedam (7) 60 – 64 boda = šest (6) 0– 59 boda = pet (5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Usmeni ispit
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>1. Marijan Horvat, RIMSKO PRAVO, Sveučilište u Zagrebu, Pravni Fakultet, Zagreb, sva izdanja 2.Mirela Šarac, Zdravko Lučić, RIMSKO PRIVATNO PRAVO, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. 3.Obrad Stanojević, RIMSKO PRAVO, Magistrat, Sarajevo, 2000. 4. Mile Boras i Lujo Margetić, RIMSKO PRAVO, Pravni fakultet Rijeka, Rijeka, 1998.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Izvještaj o prolaznosti studenata, rezultati studentske ankete

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
ČETVEROGOVDIŠNJI DODIPLOMSKI STUDIJ

Naziv predmeta:	KOMPARATIVNA PRAVNA HISTORIJA		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus I		Godina studija I / Semestar I
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Amra Mahmutagić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak: 11:30 - 13:00 srijeda: 13:00 - 14:30 četvrtak: 15:00 - 16:00 Adresa (broj kabineta) E-mail: amra.mahmutagic@unmo.ba Tel.:		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi sedmično: 2	Ukupan broj sati (P+V) 45+30
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS 5		
Matična kvalifikacija:	Stjecanje znanja o izvorima i razvoju temeljnih evropskih i svjetskih pravnih vrijednosti, te o interakciji različitih pravnih kultura		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Objasnenje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznati se sa predmetom i značajem izučavanja svjetske pravne tradicije u komparativnoj perspektivi 2. Ukazati na osnovne razvojne karaktersitike velikih pravnih sistema (pravnih sistema država Staroga Istoka, antičke Grčke, srednjovjekovnih evropskih feudalnih država, arapsko-islamskog pravnog kruga, anglosaksonskog pravnog kruga) 3. Objasniti razvoj prava kroz različite stupnjeve razvoja u historiji ljudske civilizacije (robovlasništvo, feudalizam, kapitalizam) 4. Sagledati u komparativnoj perspektivi međusobne sličnosti i razlike u pogledu prirode pojedinih pravnih instituta 5. Analizirati značajne izvore i sagledati ih u uporednoj perspektivi u cilju boljeg razumijevanja specifičnosti pojedinih pravnih sistema 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznavanje komparativno-pravnog metoda i njegovih prednosti u izučavanju prava 2. Stjecanje znanja o razvoju prava u najznačajnim društveno-ekonomskim sistemima kroz historijske epohe 3. Utvrđivanje sličnosti i razlika između kontinentalnog i anglosaksonskog pravnog kruga i razumijevanje njihove međusobne interakcije 4. Razumijevanje odnosa između zapadno katoličkog, bizantskog pravoslavnog i arapsko islamskog kulturno-političkog kruga 5. Razumijevanje temeljnih političkih i pravnih instituta u historijskom kontekstu, te njihovo poimanje u savremenoj perspektivi 6. Razumijevanje utjecaja društveno-političkih promjena na razvoj prava u Evropi i svijetu 7. Poznavanje najvažnijih pravnih akata (izvora) i razumijevanje njihovog sadržaja i značaja za razvoj prava 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prvobitna zajednica i robovlasništvo – organizacija vlasti 2. Pravo država Staroga Istoka – izvori, pravo svojine, porodično, krivično, nasljedno pravo, sudski postupak, Hamurabijev zakonik 3. Egejski svijet i stara Grčka – Sparta, Atina – organizacija vlasti, pravo i demokratija 4. Država i pravo u srednjem vijeku – politička organizacija feudalnog društva, feudalno pravo i zbornici, <i>leges barbarorum</i> 5. Bizant – identitet, faktori moći, pravo 		

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Arapsko-islamski krug – islamski koncept položaja čovjeka, pravni sistem i shvatanja, izvori, pravne škole, organizacija države 7. Gradovi, gradska privreda i pravo u srednjem vijeku 8. Englesko pravo – <i>Common Law, Equity Law, Statute Law</i> 9. Reformacija i pravo, apsolutizam i pravo 10. Buržoasko revolucije i pravo – Englesko revolucija, <i>Bill of Rights, Habeas Corpus Act</i> 11. Američka revolucija – Deklaracija nezavisnosti, Ustav SAD 12. Francuska revolucija – Deklaracija o pravima čovjeka i građanina 13. Evropa u doba liberalizma 14. Buržoasko pravo i pravni sistem – pravne škole, osnovi buržoaskih kodifikacija 15. Imperijalizam, Pariska komuna, Svjetski ratovi
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja i auditorne vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Kolokvij, seminarski rad
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Kolokviji, seminarski rad, praktično, pismeno.
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Mustafa Imamović: Predavanja iz opće povijesti prava i političkih institucija, Sarajevo, 2005.</p> <p>Pravni tekstovi- odabrani izvori za Opću historiju države i prava, odabrao Fikret Karčić, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004.</p> <p>Raifa Festić, Opća historija države i prava, Sarajevo, Studentska štamparija Univerziteta, 1998.</p> <p>Fikret Karčić, Komparativna pravna historija-predavanja i pravni tekstovi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Izveštaj o prolaznosti studenata, analiza rezultata studentske ankete.

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET

Naziv predmeta:	Osnovi ekonomije I		Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus studija		Godina studija/ Semestar I/I
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Nerma Čolaković-Prguda		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak 10,00-12,00; utorak: 10,00-12,00 E-mail: nerma@unmo.ba Tel.: ++ 387 36 514-230 Adresa (broj kabineta) : D207		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično 3	Sati vježbi sedmično 1	Ukupan broj sati sedmično: 4
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	-		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Ciljevi predmeta:	1.usvajanje znanja iz ove discipline, kako bi studenti shvatili značaj ekonomije 2.da studenti steknu osnovna znanja o ekonomskim pojmovima proizvodnje, raspodjele, razmjene i potrošnje 3. da studenti shvate tržišnu ponudu, potražnju, njihovu primjenu i ravnotežu; 4. da se upoznaju sa osnovnim tržišnim strukturama (monopol, oligopol, savršena konkurencija, monopolistika konkurencija).		
Ishodi učenja predmeta: (Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina))	Po uspješnom završetku ovog predmeta student će biti sposoban: 1. prepoznati značaj ekonomije u društvenoj zajednici 2. pratiti nastavu iz Osnova ekonomije II u drugom semestru 3. shvatiti određena ekonomska zbivanja u našem društvu 4. iskoristiti znanje za izučavanje drugih disciplina 5. prepoznati tržišne strukture u praksi		
Sadržaj predmeta: (Okvirni sadržaj predmeta)	1. Definicija ekonomije, tri ekonomska pitanja, tipovi ekonomije 2. Društvena proizvodnja 3. Društveni proizvod i njegovi sastavni dijelovi 4. Ponuda i potražnja 5. Tržišna ravnoteža 6. Elastičnost ponude i potražnje 7. Tržište faktora proizvodnje 8. Troškovi proizvodnje 9. Kapital i višak vrijednosti i akumulacija kapitala 10. Porijeklo i izvori akumulacije, novčana i realna akumulacija i dezakumulacija 11. Trgovački kapital, akcijski kapital 12. Savršena konkurencija 13. Monopol 14. Oligopol i monopolistička konkurencija 15. Potrošnja – pojam i faktori		
Nastavne metode: (Oblici provođenja nastave/metode učenja)	Predavanja, vježbe, seminarski radovi, samostalni zadaci i rasprave.		
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Izrada obaveznih seminarskih radova		
	Usvojeno znanje provjerava se pismeno; sredinom i na kraju semestra.		

<p>Ispitivanje i ocjenjivanje: (Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja)</p>	<p>1. redovni studenti - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova</p> <p>2. vanredni studenti - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova</p> <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
<p>Popis osnovne literature i Internet web referenci:</p>	<p>Osnovna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. P. Samuelson, W. Nordhaus, Ekonomija, 15. izdanje, MATE, Zagreb, 2000. 2. O. Pajić, Osnovi ekonomije I, IC Štamparija, Mostar, 2008. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. Krkić, Osnovi ekonomije, Univerzitetska knjiga, 2000.
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:</p>	<p>Studentska evaluacija kvaliteta izvođenja nastave Izvještaj nastavnika o održanoj nastavi Praćenje prolaznosti na ispitima i prohodnosti studenata</p>

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU PRAVNI FAKULTET ČETVEROGODIŠNJI DODIPLOMSKI STUDIJ			
Naziv predmeta:	DRŽAVNOPRAVNI RAZVITAK BIH		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus I		Godina studija I / Semestar I
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Amra Mahmutagić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak: 11:30 - 13:00 srijeda: 13:00 - 14:30 četvrtak: 15:00 - 16:00 Adresa (broj kabineta) E-mail: amra.mahmutagic@unmo.ba Tel.:		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi sedmično: 2	Ukupan broj sati (P+V) 45+30
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS 5		
Matična kvalifikacija:	Poznavanje geneze upravno-političkog razvitka i državnopravnog položaja BiH od nastanka do savremenog doba		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Objasnenje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> Omogućiti studentima da se naučno upoznaju sa temeljima ustavnog poretka i međunarodno -pravnog položaja Bosne i Hercegovine kao jedne od najstarijih evropskih država, čije su se ime i teritorija neprekidno održali u svim velikim epohama i prevratnim vremenima historije. U tom je smislu cilj nastave iz ovog predmeta da kod studenata razvije i učvrsti kritičku svijest o trajnosti i političkoj cjelokupnosti Bosne i Hercegovine Definisati predmet i značaj izučavanja državnopravnog razvitka BiH Objasniti karakteristike državnopravnog razvitka Bosne u srednjem vijeku Objasniti položaj Bosne u okviru Osmanskog carstva Objasniti položaj BiH kao <i>corpus separatuma</i> u okviru Austro-ugarske monarhije Objasniti položaj BiH u uslovima stvaranje zajedničke jugoslavenske (južnoslavenske) države, te BiH između dva svjetska rata Ukazati na značaj i ulogu BiH u Drugom svjetskom ratu Objasniti položaj BiH u socijalističkoj Jugoslaviji Utvrditi osnove nastanka BiH kao samostalne države 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da: <ol style="list-style-type: none"> Razumiju državnopravni razvoj BiH kroz razvojne periode i sagledaju ga u komparativnoj perspektivi Posjeduju temeljna znanja o historijskopravnom položaju BiH u odnosu na ostale države u regiji Usvoje ideju o hiljadugodišnjem državnopravnom kontinuitetu BiH, potvrđenom kroz kontinuitet imena i teritorija Sagledaju trenutni državnopravni položaja BiH kroz prizmu historijskog razvoja Razumiju osnove državnopravnog razvitka BiH u cilju lakšeg razumijevanja i savladavanja gradiva pozitivnopravnih predmeta Razumiju i izlože sadržaj najznačajnijih pravno-političkih dokumenata koji obuhvataju hiljadugodišnju povijest BiH 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> Osnovne odlike i periodizacija državnopravnog razvitka BiH Politički razvitak Južnih Slavena Bosna kao samostalna feudalna država-teritorijalno-politički pojam, porijeklo i značenje imena, nastanak države, prvi vladari, Povelja Kulin bana, Hereza i Sabor na Bilinom polju 		

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Bosna kao samostalna feudalna država – dinastija Kotromanić, feudalna anarhija, kraj bosanske države 5. Bosanska crkva – pojam, definicija, historijska nauka o Crkvi bosanskoj, učenje, organizacija, historijska uloga – Državno uređenje-vladar i sabor 6. Osmanska Bosna – nastanak i razvoj Osmanskog carstva, centralna i lokalna vlast, granice carstva, položaj seljaka, timarski sistem, proces čiflučenja, pokret bosanskih ajana, tanzimat 7. Okupacija BiH 1878. – Istočno pitanje, Berlinski kongres, dualizam, organizacija vlasti u BiH 1878.-1918. 8. Nacionalno-politički kurs okupacione uprave, organizacija vjerskih zajednica, političke stranke 9. Aneksija BiH, ustav i Sabor, BiH kao <i>corpus separatum</i> 10. BiH 1914.-1918 i stvaranje jugoslavenske države 11. BiH u Jugoslaviji između dva svjetska rata – privremeno državno uređenje, Vidovdanski ustav 12. Šestojanuarska diktatura, Oktroirani ustav, Borba za autonomiju BiH 1937.-1941. 13. BiH pod fašističkom okupacijom, NDH i BiH, BiH u NOR-u, AVNOJ, ZAVNOBiH 14. BiH u socijalističkoj Jugoslaviji 15. BiH kao samostalna država – Ustavne promjene u regiji, internacionalizacija kriza, rat protiv BiH, Vašingtonski i Dejtonski sporazum, BiH u međunarodnom kontekstu
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	<p style="text-align: center;">Predavanja i auditorne vježbe</p>
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	<p style="text-align: center;">Kolokvij, seminarski rad</p>
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<ul style="list-style-type: none"> - Kolokvij - Pismeni ispit se sastoji od četiri (4) esejska pitanja koja nose po dvadeset (20) bodova, 4 kratka pitanja koja nose pet (5) bodova <p>Šema ocjenjivanja:</p> <p>95-100 boda= deset (10) 85- 94 boda = devet (9) 75- 84 boda = osam (8) 65- 74 boda = sedam (7) 60 – 64 boda = šest (6) 0- 59 boda = pet (5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Usmeni ispit
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Mustafa Imamović: Osnove upravno-političkog razvitka i državno-pravnog položaja BiH, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2006.</p> <p>Mustafa Imamović: Historija države i prava BiH, III izdanje, Magistrat, Sarajevo 2003.</p> <p>Čaušević, Dženana: Pravno-politički razvitak Bosne i Hercegovine, Dokumenti sa komentarima, Magistrat, Sarajevo, 2005.</p> <p>Bosanski ustav (fototip izdanja iz 1910. godine), Muslimanski glas, Sarajevo, 1991.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	<p style="text-align: center;">Izveštaj o prolaznosti studenata, analiza rezultata studentske ankete</p>

**UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET**

Naziv predmeta:	NAZIV PREDMETA Engleski jezik za pravnike	Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija I	Godina studija I / Semestar I
Voditelj predmeta:	Doc. dr. Aida Džihović-Šator	
Kontakt detalji:	Konsultacije: Adresa (broj kabineta): E-mail: aida.dziho@unmo.ba Tel.:	
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: 0
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS	
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava	
Status predmeta:	Obavezni	
Preduslovi za polaganje predmeta:	-	
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih.	
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Predmet je obavezni i nosi dogovoreni opseg od 5 ECTS-a. Student će na nastavi ostvariti 30 sati, a ostatak u samostalnom radu.	
Cilj predmeta:	Studenti će proširiti znanja o gramatici i proširiti rječnik stručnog engleskog jezika uvježbavanjem jezičnih vještina, sa ciljem postizanja B1+ nivoa CEF skale.	
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Student razumije česte izraze koji su u svezi s područjima od posve neposredna značenja (npr. informacije o osobi, o radu). U jednostavnim, rutinskim situacijama može se sporazumijevati kada su posrijedi poznate stvari iz struke. Jednostavnim riječima može opisati svoje porijeklo i obrazovanje, direktnu okolinu i stvari u svezi s neposrednim potrebama na nivou B1+ CEF skale.	
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pregled gramatike (sadašnja vremena) 2. Rad na tekstu (pravna tematika): čitanje, analiza i diskusija 3. Pregled gramatika (izražavanje prošlosti) 4. Rad na tekstu (pravna tematika): čitanje, analiza i diskusija 5. Pregled gramatike (buduće vrijeme) 6. Pisanje kraćih tekstova 7. Dopis, e-mail, CV 8. Pregled gramatike (kondicionalne rečenice) 9. Pasivno i aktivno stanje glagola 10. Rad na tekstu (građansko društvo i demokratija) 11. Razumijevanje usmenog govora (video zapisi), analiza i diskusija 12. Rad na tekstu (društvena uređenja) 13. E-vijesti na engleskom (osvrt na članove) 14. Rad na tekstu pravna tematika, čitanje, analiza i diskusija 15. Esej - pisanje 	
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, usmene i pismene vježbe.	
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Studenti rade dvije zadaće u toku semestra.	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Zadacama studenti mogu ostvariti do 20% bodova, na parcijalnom 30 % i na zadnjem pismenom ispitu do 50%.	
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Weekly Guardian - http://www.guardian.co.uk/education/series/classroom-materials 2. Mustafa Tanović, Gramatika engleskog jezika, FHN Mostar 2000. 3. Materijali sa nastave koje studenti dobiju mailom 	
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.	

IZVEDBENI PLAN NASTAVE (SYLLABUS)

Naziv kolegija	Latinski jezik
Studijski program	Pravni fakultet
Razina programa	Preddiplomski
Ime nositelja kolegija	Romana Biško, MA
Studijska godina	1.
Semestar	Zimski
Broj predavanja po semestru	30
Opis kolegija	Kroz sustavno tumačenje i provježbavanje dijela latinske deskriptivne gramatike studenti svih razina predznanja stječu besprijekorno poznavanje latinske morfologije imena. Obradivanjem odabranih poslovice vježba se pravilan pristup čitanju latinskoga teksta.
Sadržaj kolegija	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pismo, izgovor, naglasak; vježba čitanja (Dicta et sententiae) 2. Imenice I i II deklinacije 3. Imenice III deklinacije – suglasničke i i-osnove 4. Imenice IV deklinacije 5. Imenice V deklinacije 6. Pridjevi I II deklinacije 7. Pridjevi III deklinacije 8. Glagolska vremena prezentske osnove u aktivu i pasivu: prezent, imperfekat, futur I 9. Glagolska vremena perfektne osnove u aktivu i pasivu: perfekat, pluskvamperfekat, futur II 10. Zamjenice: lične, prisvojne, povratne, pokazne, odnosne, upitne 11. Brojevi: glavni i redni
Cilj i ishodi učenja	<p><u>Cilj:</u> Poznavanje latinske morfologije imena i jednostavnih glagolskih oblika, pravilan izgovor latinskih poslovice i izreka, pravilno korištenje rječnika i gramatike.</p> <p><u>Ishodi:</u> Primijeniti pravila o latinskom izgovoru, primijeniti pravilo o naglašavanju na zadanom tekstu, prepoznati i imenovati imenske i jednostavne glagolske oblike, razlikovati morfološke kategorije imena, uočavati sličnosti i veze s vokabularom i morfologijom, uspješno upotrijebiti najčešće latinske izreke i poslovice usko vezane za pravo i pravnu struku.</p>
Obvezna literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elementa Latina (Gortan – Gorski – Pauš)
Izborna literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Latinski jezik za 1. i 2. razred gimnazije (Osman Arnautović) 2. Gramatika bosanskog jezika
Struktura nastave:	Predavanja, vježbe, samostalni zadaci
Konzultacije:	Nakon nastave ili po dogovoru
Način polaganja ispita:	Pismeno (kolokviji, ispit)
Praćenje kvalitete i uspješnosti izvedbe kolegija:	Pohađanje nastave, priprema za nastavu, kontinuirana evaluacija, kolokviji, pismeni ispit

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	NAZIV PREDMETA UVOD U PRAVO	Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija Dodiplomski, četvorogodišnji	Godina studija / Semestar Prva/Drugi
Voditelj predmeta:	Odgovorni nastavnik: Prof. dr Mirjana Nadaždin Defterdarević	
Kontakt detalji:	Konsultacije: Tel.: 036 514 245	Adresa (broj kabineta) D 106 E-mail: nadazdin.defterdarevic@unmo.ba
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja (P+V) četiri (4) jedan (1) šest	Sati vježbi sedmično: Ukupan broj (6) sati
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS Šest (6)	
Matična kvalifikacija:	Studijski program za sticanje zvanja diplomiranog pravnika	
Status predmeta:	Obavezni ili izborni Obavezni	
Peduslovi za polaganje predmeta:	Prema Pravilima Fakulteta	
Ograničenja pristupa predmetu:	Položen ispit iz predmeta Uvod u nauku o državi i pravu	
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Uvod u pravo je teorijska pravna nauka na I godini studija, koja, kao osnovna, ima za cilj usvajanje temeljnih znanja iz oblasti prava koja su pretpostavka za sticanje svih ostalih u programu studija na pravnom fakultetu. To podrazumijeva usvajanje osnovnih pravnih pojmova kao temelja pravne leksike. To su argumenti za utvrđenu vrijednost ECTS bodova - šest (6).	
Cilj predmeta:	Cilj Uvoda u pravo je da se studenti upoznaju sa: <ul style="list-style-type: none"> • društvenom uslovljenošću i nužnošću prava kao sistema društvenih pravila, • pojmom pravne norme i njenom primjenom, • pojmom i sadržajem pravnog odnosa, • sistemom prava i njegovim organizacionim principima 	
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Sa znanjima stečenim iz ovog predmeta studenti će biti sposobni..... <ul style="list-style-type: none"> • primjereno koristiti osnovne pravne pojmove, • definisati elemente pravne norme • utvrditi važeću pravnu normu • pristupiti izučavanju konkretnopravnih nauka. 	

Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam prava i teorije o pravu 2. Odnos običajne, moralne i pravne norme 3. Pravna norma 4. Vrste pravnih normi 5. Normativni pravni akti 6. Ustav 7. Zakon 8. Individualni pravni akti 9. Važenje, pravednost i efikasnost pravnih normi 10. Primjena pravne norme 11. Utvrđivanje važećih pravnih normi 12. Tumačenje pravne norme - pravila tumačenja 13. Popunjavanje pravnih praznina 14. Podvođenje konkretnog slučaja pod opštu pravnu normu i ostvarenje norme pravnim radnjama
	15. Sistematizacija pravnih normi - hijerarhijski i znanstveni sistem pravnih normi
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja i auditorne vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Izrada i odbrana seminarskih radova (fakultativno), pristupanje provjeri znanja na kolokviju (fakultativno)
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno; sredinom i na kraju semestra.</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Nikola Visković: Teorija države i prava, Birotehnika CDO, Zagreb 2001.</p> <p>Berislav Perić: Struktura prava, Informator, Zagreb, 1994.</p> <p>Duško Vrban: Država i pravo, Golden marketing, Zagreb 2003.</p> <p>Radomir D. Lukić: Uvod u pravo, Službeni list SRJ, Beograd 1995. i naknadna izdanja</p> <p>Fuad Muhić: Teorija države i prava, Magistrat, Sarajevo 2002.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi	Ocjena
55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

	<p>5. Obligaciono pravo – opći dio, karakteristike obavezne činidbe</p> <p>6. Obligaciono pravo – opći dio, Zakašnjenje dužnika i vjerovnika, naknada štete, subjekti obaveza: razdijeljene i solidarne obveze; akcesorne obveze; promjena subjekata u obveznom odnosu</p> <p>7. Prestanak obaveza</p> <p>8. Obligaciono pravo – posebni dio, obaveze iz kontrakata, verbalni i literarni kontrakti</p> <p>9. Obligaciono pravo – posebni dio, realni kontrakti</p> <p>10. Obligaciono pravo – posebni dio, konsenzualni kontrakti</p> <p>11. Obligaciono pravo – posebni dio, obaveze iz kvazikontrakata</p> <p>12. Obligaciono pravo – posebni dio, obaveze iz delikata i kvazidelikata</p> <p>13. Nasljedno pravo – pojam, historijski razvoj, singularna i univerzalna sukcesija</p> <p>14. Nasljedno pravo – zakonsko nasljeđivanje, nasljedni redovi po starom civilnom, pretorskom i Justinijanovom pravu</p> <p>15. Oporučno (testamentalno) nasljeđivanje – pojam i vrste testamenta, pravni odnosi i pravna zaštita nasljednika</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja i auditorne vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Kolokvij, seminarski rad, grupni rad na izradi PPT prezentacija
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<ul style="list-style-type: none"> - Kolokvij, - Pismeni ispit: sastoji se od četiri eliminatorna pitanja koja nose pet (5) bodova, tri esejska pitanja koja nose dvadeset (20) bodova i 4 kratka pitanja koja nose pet (5) bodova. Ukupno sto (100) bodova <p>Šema ocjenjivanja:</p> <p>95-100 boda= deset (10)</p> <p>85– 94 boda = devet (9)</p> <p>75- 84 boda = osam (8)</p> <p>65– 74 boda = sedam (7)</p> <p>60 – 64 boda = šest (6)</p> <p>0– 59 boda = pet (5)</p> <p>- Usmeni ispit</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>1. Marija Horvat, RIMSKO PRAVO, Sveučilište u Zagrebu, Pravni Fakultet, Zagreb, sva izdanja</p> <p>2. Mirela Šarac, Zdravko Lučić, RIMSKO PRIVATNO PRAVO, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006.</p> <p>3. Obrad Stanojević, RIMSKO PRAVO, Magistrat, Sarajevo, 2000.</p> <p>4. Mile Boras i Lujo Margetić, RIMSKO PRAVO, Pravni fakultet Rijeka, Rijeka, 1998.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Izvještaj o prolaznosti studenata

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET

Naziv predmeta:	Osnovi ekonomije II		Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus studija		Godina studija/ Semestar I/II
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Nerma Čolaković-Prguda		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak 10,00-12,00; utorak: 10,00-12,00 E-mail: nerma@unmo.ba Tel.: ++ 387 36 514-230 Adresa (broj kabineta) : D207		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično 3	Sati vježbi sedmično 1	Ukupan broj sati sedmično: 4
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položen predmet Osnovi ekonomije I		
Ograničenja pristupa predmetu:	-		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	-		
Ciljevi predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. usvojiti znanja iz oblasti funkcioniranja preduzeća 2. spoznati važnost ključnih makroekonomskih varijabli 3. spoznati značaj ekonomskog rasta i razvoja i međunarodne razmjene 4. dobiti znanje iz oblasti monetarne i fiskalne politike. 		
Ishodi učenja predmeta: (Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina))	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta student će biti sposoban:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. spoznati značaj ekonomije u društvenoj zajednici 2. pratiti nastavu iz Ekonomske politike u III semestru 3. razumjeti određena ekonomska zbivanja u našem društvu 4. prepoznati inflaciju, oblike nezaposlenosti, mjere monetarne i fiskalne politike, ključne odrednice ekonomskog rasta i značaj međunarodne trgovine 5. shvatiti značaj odnosa ekonomije i ekologije 6. iskoristiti znanje za izučavanje drugih disciplina. 		
Sadržaj predmeta: (Okvirni sadržaj predmeta)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, funkcija i organizacioni oblici preduzeća 2. Sredstva preduzeća 3. Prihodi, rashodi i poslovni rezultat 4. Mjerenje uspješnosti poslovanja preduzeća 5. Osnovne osobine i funkcije novca 6. Javni rashodi i prihodi 7. AS i njene determinante 8. AD i njene determinante 9. Investicije i dezinvesticije 10. Inflacija 11. Nezaposlenost; Poslovni ciklusi 12. Monetarna i fiskalna politika 13. Ekonomski rast i razvoj 14. Međunarodna razmjena 15. Ekonomija i ekologija 		
Nastavne metode: (Oblici provođenja nastave/metode učenja)	Predavanja, vježbe, seminarski radovi, samostalni zadaci i rasprave.		
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Izrada obaveznih seminarskih radova		

<p>Ispitivanje i ocjenjivanje: (Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja)</p>	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno; sredinom i na kraju semestra.</p> <p>1. redovni studenti - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova</p> <p>2. vanredni studenti - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova</p> <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
<p>Popis osnovne literature i Internet web referenci:</p>	<p>Osnovna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. P. Samuelson, W. Nordhaus, Ekonomija, 15. izdanje, MATE, Zagreb.2000. 2. O. Pajić, Osnovi ekonomije I, IC Štamparija, Mostar, 2008. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O. Blanchard, Makroekonomija, 3. izdanje, Mate, Zagreb, 2007.
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:</p>	<p>Studentska evaluacija kvaliteta izvođenja nastave Izvještaj nastavnika o održanoj nastavi Praćenje prolaznosti na ispitima i prohodnosti studenata</p>

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU PRAVNI FAKULTET ČETVEROGODIŠNJI DODIPLOMSKI STUDIJ			
Naziv predmeta:	BOSANSKO KOMPARATIVNO PRAVO		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus I		Godina studija I / Semestar II
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Amra Mahmutagić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak: 11:30 - 13:00 srijeda: 13:00 - 14:30 četvrtak: 15:00 - 16:00 Adresa (broj kabineta) E-mail: amra.mahmutagic@unmo.ba Tel.:		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi sedmično: 1	Ukupan broj sati (P+V) 45+15
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS 5		
Matična kvalifikacija:	Poznavanje značaja i razvitka pravnih institucija u BiH u kontekstu općih tokova pravnog razvitka u Evropi i razvijanje i učvršćivanje kritičke svijesti o kontinuitetu pravnih institucija i njihovom uporedno-pravnom prožimanju na tlu Bosne i Hercegovine.		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznati studente sa pojmovima pravnog kontinuiteta i komparativnog proučavanja prava 2. Ukazati na osnovne karakteristike pravnog sistema srednjovjekovne bosanske države 3. Objasniti pravni sistem Bosne u okviru Osmanskog carstva sa posebnim osvrtom na pluralitet pravnih izvora (<i>millet</i> sistem) 4. Upoznati studente sa osnovnim pravcima pravnog razvoja za vrijeme austro-ugarske uprave u BiH 5. Posebno istaći proces unifikacije prava između dva svjetska rata i pravni partikularizam prvenstveno u oblasti građanskog materijalnog prava 6. Objasniti proces oblikovanja pravnog sistema u periodu Drugog svjetskog rata, te u socijalističkoj Jugoslaviji 7. Ukazati na historijski kontekst prava u samostalnoj BiH 8. Ukazati na utjecaj anglosaksonskog prava na oblikovanje modernog bh pravnog sistema 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da: <ol style="list-style-type: none"> 1. Razumiju pravni razvoj BiH kroz razvojne periode i sagledaju ga u komparativnoj perspektivi 2. Poznaju osnovne karakteristika pravnog sistema BiH i njegovih specifičnosti u odnosu na ostale države u regiji 3. Usvaje ideje o kontinuitetu prava u BiH, evidentnom u njenom hiljadugodišnjem razvoju 4. Razumiju veze između pravnih instituta ranijih historijskih perioda i pojedinih pozitivnopravnih instituta i rješenja 5. Poznaju pravnu evolucije u cilju lakšeg razumijevanja i savladavanja gradiva pozitivnopravnih predmeta 6. Razumiju i izlože sadržaj najznačajnijih pravno-političkih dokumenata koji obuhvataju hiljadugodišnju povijest BiH 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u komparativno pravo 2. Srednjovjekovno bosansko pravo 		

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Pravni sistem Bosne pod osmanskom vlašću 4. Prava u doba Tanzimata 5. Pravni sistem BiH za vrijeme austro-ugarske uprave 6. Pravo u BiH i Jugoslaviji između dva svjetska rata – unifikacija prava 7. Pravo i sudstvo u BiH za vrijeme NOR-a 8. Pravo u BiH u okviru socijalističke Jugoslavije 9. Pravo u BiH kao samostalnoj i suverenoj državi 10. Kontinentalno pravo (Pravni kontinuitet). Anglosaksonsko pravo u BiH.
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja i auditorne vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Kolokvij, seminarski rad, grupni rad studenata na izradi PPT prezentacija
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<ul style="list-style-type: none"> - Kolokvij - Pismeni ispit se sastoji od četiri (4) esejska pitanja koja nose po dvadeset (20) bodova, četiri (4) kratka pitanja koja nose pet (5) bodova <p>Šema ocjenjivanja:</p> <p>95-100 boda= deset (10) 85– 94 boda = devet (9) 75- 84 boda = osam (8) 65– 74 boda = sedam (7) 60 – 64 boda = šest (6) 0– 59 boda = pet (5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Usmeni ispit
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Mustafa Imamović, Uvod u historiju i izvore bosanskog prava, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006.</p> <p>Mustafa Imamović, Historija države i prava BiH, III izdanje, Magistrat, Sarajevo 2003.</p> <p>Dženana Čaušević, Pravno-politički razvitak Bosne i Hercegovine, Dokumenti sa komentarima, Magistrat, Sarajevo, 2005.</p> <p>Bosanski ustav (fototip izdanja iz 1910. godine), Muslimanski glas, Sarajevo, 1991.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Izveštaj o prolaznosti studenata, rezultati studentske ankete

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
ČETVEROGODIŠNJI DODIPLOMSKI STUDIJ

Naziv predmeta:	MODERNE PRAVNE KODIFIKACIJE		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus I		Godina studija I / Semestar II
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Amra Mahmutagić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak: 11:30 - 13:00 srijeda: 13:00 - 14:30 četvrtak: 15:00 - 16:00 Adresa (broj kabineta) E-mail: amra.mahmutagic@unmo.ba Tel.:		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi sedmično: 1	Ukupan broj sati (P+V) 45+15
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS 5		
Matična kvalifikacija:	Stjecanje znanja o osnovama buržoaskih kodifikacija te karakteristikama najznačajnijih modernih pravnih kodifikacija		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> Upoznati se sa pojmom kodifikacije, konceptom kodifikacije i njenim ciljevima Dati pregled kodifikatorskog procesa u predmodernog doba Objasniti proces kodifikacije u muslimanskim zemljama mediteranskog svijeta Utvrđiti zajedničke karakteristike modernih pravnih kodifikacija Predstaviti najznačajnije moderne kodifikacije, utvrditi njihove međusobne razlike i sličnosti Analizirati dijelove najznačajnijih zakonika, te ih povezati sa pozitivnim pravom Utvrđiti perspektive razvoja kodifikacije u budućnosti 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da: <ol style="list-style-type: none"> Shvate pojam kodifikacije i njen značaj za pravo u nacionalnom i međunarodnom kontekstu Razumiju pravne i političke ciljeve kodifikacije Razlikuju moderne kodifikacije s obzirom na nastanak, sistem, karakter, izvore, ideje, jezik i stil, te recepciju. Razumiju značaj kodifikacija za savremene pravne poretke Evrope i svijeta Razviju sposobnost analiziranja teksta kodifikacija, kroz čitanje članova kodifikacije te njihovim međusobnim poređenjem Koriste komparativnu metodu u izučavanju prava Poznaju savremene procese kodifikacije i perspektiva razvoja Usvoje pojmove kodifikacije i dekodifikacije kao tendencije u pravnom razvoju u budućnosti 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> Kodifikacija: koncept i historija Uslovi, ciljevi i faktori kodifikacije Kodifikacije predmodernog doba – stari vijek Kodifikacije predmodernog doba – srednji vijek Proces kodifikacije u muslimanskim zemljama Mediterana Kodifikacije modernog doba – elementi modernosti, opće karakteristike modernih pravnih kodifikacija Francuski građanski zakonik Austrijski građanski zakonik 		

	<p>9. Njemački građanski zakonik 10. Švajcarski građanski zakonik 11. Usporedni prikaz modernih kodifikacija 12. Osmanski građanski zakonik – Medžella 13. Opšti imovinski zakonik za Crnu Goru 14. Egipatski građanski zakonik 15. Budućnost kodifikacije – projekat Evropskog građanskog zakonika</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja i auditorne vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Kolokvij, seminarski rad
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>- Kolokvij: sastoji se od 7 pitanja, 5 pitanja nose po deset (10) bodova, 2 pitanja nose pet (5) bodova</p> <p>Šema ocjenjivanja:</p> <p>56– 60 bodova=deset (10) 50– 55 bodova = devet (9) 45– 49 bodova = osam (8) 40– 44 bodova = sedam (7) 35– 39 bodova = šest (6) 0 – 34 boda = pet (5)</p> <p>- <u>Završni pismeni ispit se sastoji od deset pitanja koja nose po deset (10) bodova</u></p> <p>Šema ocjenjivanja:</p> <p>95-100 boda= deset (10) 85– 94 boda = devet (9) 75- 84 boda = osam (8) 65– 74 boda = sedam (7) 55 – 64 = šest (6) 0– 54 boda = pet (5)</p> <p>- Usmeni ispit</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Fikret Karčić, Moderne pravne kodifikacije-predavanja i zakonski tekstovi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. Srđan Šarkić i Dragoljub Popović, Veliki pravni sistemi i kodifikacije Izdavačka kuća "Draganić", Beograd, 1996, str. 117-196. <i>Medžellei ahkjami šerije</i> (Osmanski građanski zakon), tisak i naklada Daniela A. Kaona, reprint: Bosanski kulturni centar, Sarajevo, 1997. Njemački građanski zakonik (od 1896. godine) – opći dio i obavezno pravo, preveo A.Verona, Beograd, 1970. B. Balgojević, Postanak francuskog građanskog zakonika, Pravna misao 5/1-2, beograd, 1939.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Izvještaj o prolaznosti studenata, analiza rezultata studentske ankete

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
OPĆI SMJER

Naziv predmeta:	KRIMINOLOGIJA		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Akademske dodiplomski studijski program		I / II
Voditelj predmeta:	doc. dr. Sunčica Hajdarović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: E-mail: suncica.hajdarovic@unmo.ba Tel.: 036/514 236 Utorak: 9 – 11 h Srijeda: 9 – 11 h Adresa (broj kabineta): D101 Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, Sjeverni logor bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2/30	Sati vježbi sedmično: 1/15	Ukupan broj sati (30/15)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	3 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Obavezni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	U okviru predmeta proučava se kriminalitet kao individualna i masovna društvena pojava. Ukazuje se na različite fenomenološke i etiološke karakteristike ove negativne društvene pojave. U okviru fenomenološke analize razmatra se obim, rasprostranjenost i različita vremenska, geografska i sezonska distribucija kriminaliteta, kao i klasifikacija po tipovima kriminaliteta. U okviru etiološke analize proučavaju se teorije o uzrocima kriminaliteta i djelovanje pojedinih kriminogenih faktora na pojavu kriminaliteta. Cilj predmeta je da upozna studente: <ul style="list-style-type: none"> - sa opštim sagledavanjem kriminaliteta i delikvencije, kako u svijetu tako i u Bosni i Hercegovini; - sa pojavnim oblicima, strukturom, strukturalnim promjenama i dinamikom kriminaliteta; - sa uzrocima kriminaliteta na makro i mikro nivou; - sa teorijskim shvatanjima o kriminalitetu i - konkretnim sudski raspravljanim slučajevima kriminalnog ponašanja 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da: <ul style="list-style-type: none"> - razumiju značaj proučavanja kriminaliteta i potrebu društva za njegovim suzbijanjem; - shvate kako proučavanje fenomenoloških i etioloških karakteristika kriminaliteta može praktično da doprinese stvaranju različitih preventivnih programa za suzbijanje kriminaliteta; - da opišu uzroke kriminaliteta i da prepoznaju netačne i neprihvatljive teorijske postavke o uzrocima kriminaliteta; - da uporede različita teorijska shvatanja o uzrocima kriminaliteta i da uoče prednosti i slabosti svake od teorija; - formiraju kritičko mišljenje o kriminalitetu; - izvrše evaluaciju savremenih sredstava društvene reakcije na kriminalitet kroz instrumente formalne i neformalne socijalne kontrole i 		

	- praktično primjene teorijska znanja o kriminalitetu prilikom sagledavanja pojedinačnih slučajeva kriminalnog ponašanja
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i predmet kriminologije 2. Različite definicije kriminologije i kriminaliteta 3. Podjela kriminologije 4. Metode kriminologije i metodološki postupci 5. Klinička metoda i pručavanje kriminologije kao masovne pojave 6. Razvoj kriminološke misli-predklasična razmišljanja o kriminalitetu, razvoj i učenje klasične škole 7. Rana empirijska istraživanja kriminaliteta 8. Pojava i razvoj kriminoloških škola 9. Pojedine kriminološke škole 2 10. Biološki faktori kriminaliteta 11. Psihološki faktori kriminaliteta 12. Društveno-ekonomski faktori kriminaliteta 13. Idejno-politički faktori kriminaliteta 14. Mikrogrupni faktori kriminaliteta 15. Socijalno patološki faktori kriminaliteta
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanje interakcijskog karaktera, case study, de iure vs de facto analiza, vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p style="text-align: center;">Kolokviji, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti</p>
Popis osnovne literature i	<ol style="list-style-type: none"> 1. Petrović, B.; Meško, G., Kriminologija, Sarajevo, Pravni fakultet, 2004. 2. Ignjatović, Đ., Kriminologija, Šesto izmjenjeno i dopunjeno izdanje, Službeni glasnik, Beograd, 2005. 3. Mladenović-Kručević, R., Kriminologija, Sarajevo, Svjetlost, 1982.
Internet web referenci:	
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima – na nivou Univerziteta

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi	Ocjena
55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIVFAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	NAZIV PREDMETA USTAVNO PRAVO I		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija Dodiplomski, četvorogodišnji		Godina studija / Semestar DRUGA/TREĆI
Voditelj predmeta:	Zvanje, ime i prezime voditelja predmeta Odgovorni nastavnik: prof.dr. Amra Jašarbegović		
Kontakt detalji:	Konsultacije:	Adresa (broj kabineta) kabinet D203	E-mail: amra.jasarbegovic@unmo.ba
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja 3/45	Sati vježbi sedmično: 1/15	Ukupan broj sati (P+V) (45/15)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS Pet (5)		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	obavezni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	<i>Nema ih</i>		
Ograničenja pristupa predmetu:	<i>Nema ih</i>		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - sticanje osnovnih i neophodnih teorijskih saznanja u vezi sa ustavnim uređenjem -sticanje saznanja o elementima i sadržaju ustavnih normi -ovladavanje ključnim pojmovima i institutima ustavnog prava - sticanje osnovnih i neophodnih saznanja o civilnom društvu i ljudskim pravima - sticanje saznanja o izbornom pravu te glavnim akterima izbornog procesa, političkim strankama 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći/bititi sposobni.....</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirati i razlikovati temeljne pojmove ustavnog prava - navesti izvore ustavnog prava, te izvore ustavnog prava u BiH - komparirati ustavno pravo s drugim granama prava i odrediti mjesto ustavnog prava u sistemu pravnih nauka; - razlikovati i uporediti institute ustavnog prava u komparativnoj perspektivi - studenti će biti u mogućnosti da tumače, prepoznaju i definišu ustavne sadržaje - ovladat će osnovnim saznanjima o ljudskim pravima, sistemima njihove zaštite, - da prepoznaju i odrede ljudska prava i slobode iz Ustava BiH kao i mehanizme njihove zaštite 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustavno pravo kao grana prava, predmet i sadržina ustavnog prava 2.Izvori ustavnog prava (standardni i osobeni izvori) 3.Pojam i vrste ustava 4.Klasična, moderna i ostale podjele ustava 5.Donošenje i promjena ustava 6.Razvojne faze ustavnosti 7.Civilno društvo 8.Ljudska prava (ustavi i ljudska prava) 9.Klasifikacija ljudskih prava 10.Lična i politička prava 11.Ekonomska, socijalna i kulturna prava 12. Ograničenja i zaštita ljudskih prava 13.Izbori i izborni sistem (izborno pravo, izborni postupak i tehnika, raspodjela mandata 14.Političke stranke (pojam, ustavni status i pravna priroda) 15.Vrste političkih stranaka 		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, vježbe, seminarski radovi, konsultacije		

Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Izrada i odbrana seminarskih radova (fakultativno), pristupanje kolokvijalnoj provjeri (fakultativno)
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>1.Nurko Pobrić, Ustavno pravo, Slovo, Mostar, 2000.</p> <p>2.Kasim Trnka, Ustavno pravo, drugo izmjenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006.</p> <p>3.Jasna Bakšić Muftić, Sistem ljudskih prava, Sarajevo, 2002.</p> <p>4. Miodrag Jovičić, O ustavu, Beograd, 1977.</p> <p>4. Evropska Konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda 5. Ustav Bosne i Hercegovine</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
OPĆI SMJER

Naziv predmeta:	KRIVIČNO PRAVO I		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Akademiški dodiplomski studijski program		II / I
Voditelj predmeta:	doc. dr. Sunčica Hajdarović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: E-mail: suncica.hajdarovic@unmo.ba Tel.: 036/514 236 Utorak: 9 – 11 h Srijeda: 9 – 11 h Adresa (broj kabineta): D101 Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, Sjeverni logor bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3/45	Sati vježbi sedmično: 2/30	Ukupan broj sati (45/30)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Obavezni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	- razvijanje naučnih saznanja, akademskih vještina i praktičnih sposobnosti u tumačenju i primjeni pravnih propisa u oblasti krivičnog prava; - razvijanje kreativnih sposobnosti kao i ovladavanje metodama, postupcima i procesima istraživanja i primjene principa, pojmova i instituta u oblasti krivičnog prava; - ovladavanje specifičnim pravnim vještinama u sistemu krivičnopravne zaštite dobara i vrijednosti, a sve u skladu sa savremenim pravcima razvoja i tendencijama naučne misli u oblasti krivičnog prava kao naučne discipline i - razvijanje lične odgovornosti budućih nosilaca pravosudnih funkcija.		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni: - da shvati pojam, predmet, historijski razvoj, izvore, strukturu i funkciju krivičnog prava; - usvoje znanja o osnovnim pojmovima, principima i institutima opšteg dijela krivičnog prava (krivično djelo, krivica); - razviju sposobnost da argumentovano, kreativno i kompetentno diskutuju sa drugim o pitanjima iz oblasti krivičnog prava; - razviju sposobnost sistematičnog pristupa problemima u oblasti krivičnog prava kao i da ponude kritičke i argumentovane odgovore u ovoj oblasti		

Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Krivično pravo kao grana prava i pravne nauke 2. Izvori krivičnog prava 3. Tumačenje krivičnog zakona i analogija 4. Vremensko i prostorno važenje krivičnog zakona 5. Elementi općeg pojma krivičnog djela 6. Radnja, posljedica, uzročnost 7. Način, vrijeme i mjesto učinjenja krivičnog djela 8. Stadiji u ostvarenju krivičnog djela 9. Sticaj krivičnih djela 10. Osnovi isključenja protupravnosti 11. Pojam i elementi krivice 12. Opća problematika uračunljivosti 13. Umišljaj kao oblik krivice 14. Nehat kao oblik krivice 15. Stvarna i pravna zabluda
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanje interakcijskog karaktera, case study, <i>de iure vs de facto</i> analiza, vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p style="text-align: center;">Kolokviji, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni student</p>
Popis osnovne literature i	<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Z. Tomić: Krivično pravo I, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2008. 2. Krivični zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 40/15 i 35/18) 3. Krivični zakon FBiH („Službene novine FBiH“, broj 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16 i 75/17) <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. F. Bačić: Krivično pravo, Opći dio, Informator, Zagreb 1995. (ili novije izdanje) 2. P. Novoselac, Opći dio kaznenog prava, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb 2005. (ili novije izdanje) 3. Grupa autora: Komentari krivičnih/kaznenih zakona u Bosni i Hercegovini, Knjiga I i II, Savjet/Vijeće Europe i Europska komisija, Sarajevo 2005.
Internet web referenci:	
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima – na nivou Univerziteta

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	Bračno pravo		Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus		II godina / III semestar
Voditelj predmeta:	van. prof. dr. Ramajana Demirović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: E-mail Tel.: ponedjeljak 09:00 – 12:00h Ramajana.demirovic@unmo.ba 036/514-236 srijeda 09:00 – 11:00h Adresa (broj kabineta) : Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru Pravni fakultet , kabinet D 101 Sjeverni logor bb (Univerzitetski kampus), Mostar 88 104		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi sedmično: 1	Ukupan broj sati 45+15
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni predmeti sa prve godina studija		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ograničenja		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	- usvajanje znanja iz ove discipline i ovladavanje vještinama, kako bi studenti shvatili suštinu pojedinih ustanova i razloge za njihovo uređenje na način na koji je to urađeno u našem pravu, - osposobljavanje studenata za poređenje ustanova našeg porodičnog prava sa odgovarajućim ustanovama u uporednom i evropskom pravu, i - analiziranje domaće i evropske sudske prakse radi evaluacije naših zakonskih propisa i osposobljavanja za postupanje u praksi u skladu sa zahtjevima postavljenim u domaćem i evropskom porodičnom pravu, ali i u skladu sa zahtjevima iz međunarodnih dokumenata o ljudskim pravima.		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Od studenata se očekuje da nakon uspješno apsolviranog ovog predmeta razviju: a) opće kompetencije: - da steknu opća i posebna teorijska i praktična znanja i vještine koje će moći demonstrirati u užoj oblasti studija, a koje su potrebne za prikupljanje i interpretaciju relevantnih podataka - da budu sposobni primijeniti stečena znanja na formulisanje stavova, zaključaka i donošenje odluka te za njihovo argumentovanje i prezentiranje - da razviju vještine učenja potrebne za nastavak studija (II ciklus) i generičke vještine potrebne za zapošljavanje i napredovanje b) specifične kompetencije: - da steknu potrebno znanje o ustanovama bračnog prava i osposobe se za pravilno korištenje izvora Bračnog prava - da se osposobe identifikovati probleme i pronaći rješenje u postupku primjene relevantnih propisa - da stečena znanja, kombinovana sa onim dobijenim izučavanjem ostalih predmeta, naročito Roditeljskog i starateljskog prava, uspješno primjenjuju radeći u pravosudnim organima, organima starateljstva i drugim organima, odnosno ustanovama u čijoj nadležnosti su pitanja iz ove oblasti		
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Pojam, obilježja, izvori i načela porodičnog prava 2. Pojam, predmet i načela bračnog prava. Izvori bračnog prava 3. Porodica i brak (homo- i heteroseksualni) u dokumentima Ujedinjenih naroda Vijeća Evrope i u zakonodavstvu Evropske unije, te praksi Evropskog suda za ljudska prava i Suda Evropske unije		

	<p>4. Pojam i pravna priroda braka. Teorijske i zakonske definicije braka. Sklapanje braka. Uslovi za postojanje braka. Nepostojeći brak</p> <p>5. Uslovi za punovažnost braka (I dio)</p> <p>6. Uslovi za punovažnost braka (II dio). Postupak sklapanja braka</p> <p>7. Lična i lično-imovinska prava i dužnosti bračnih partnera</p> <p>8. Imovinski odnosi bračnih partnera. Zakonski imovinski režim</p> <p>9. Ugovorni imovinski režim</p> <p>10. Prestanak braka smrću, proglašenjem nestalog bračnog partnera umrlim i poništenjem braka</p> <p>11. Prestanak braka razvodom (pojam, sistemi, brakorazvodni uzrok, sporazumni razvod braka)</p> <p>12. Posredovanje. Postupak razvoda braka. Posljedice razvoda na maloljetnu djecu i bračne partnere</p> <p>13. Izdržavanje bračnih partnera</p> <p>14. Pojam i pravno uređenje heteroseksualne vanbračne zajednice. Izdržavanje i imovinski odnosi vanbračnih partnera. Homoseksualna vanbračna zajednica u evropskom i uporednom pravu</p> <p>15. Nasilje u braku i vanbračnoj zajednici</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, vježbe: teoretske i praktične (rješavanje zadataka u timovima), seminari, eseji
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	-
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>kolokviji, završni ispit (pismeno, usmeno ili pismeno i usmeno)</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>1. N.Traljić, S. Bubić, Bračno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.</p> <p>2. Porodični zakon FBiH („Službene novine FBiH“ br. 35/05, 41/05, 31/14 i 32/19 – Odluka US); PZ Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, br. 54/02 i 63/14 i 56/19 – Odluka US); Porodični zakon BD BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ br. 3/07).</p> <p>3. Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, Službene novine FBiH br. 20/13</p> <p>Dodatna literatura: udžbenici Porodičnog prava, izdanja u državama sa područja ex-Jugoslavije</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave - Razmatranje izvještaja o prolaznosti u akademskoj godini.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84 8

85-94 9

95-100 10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET

Naziv predmeta:	Ekonomska politika		Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus studija		Godina studija/ Semestar II/III
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Nerma Čolaković-Prguda		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak 10,00-12,00; utorak: 10,00-12,00 E-mail: nerma@unmo.ba Tel.: ++ 387 36 514-230 Adresa (broj kabineta) : D207		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično 3	Sati vježbi sedmično 2	Ukupan broj sati sedmično: 5
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni predmeti Osnovi ekonomije I i Osnovi ekonomije II		
Ograničenja pristupa predmetu:	-		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	-		
Ciljevi predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. upoznati studente sa osnovnim pojmovima ekonomske politike 2. da studenti ovladaju znanjem makroekonomije u sistemu ekonomskih nauka 3. upoznati studente sa tržištem i tržišnim mehanizmom 4. da se studenti upoznaju sa metodama ekonomske analize 5. da studenti ovladaju znanjem iz metoda ekonomskog razvoja. 		
Ishodi učenja predmeta: (Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina))	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta student će biti sposoban:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. shvatiti značaj makroekonomije kao ekonomske discipline 2. primijeniti osnovna saznanja o ekonomskim agregatima i analizirati iste 3. pratiti kretanja u oblasti ekonomske politike 4. analizirati potrošnju, štednju, investicije i kretanje tržišne ponude i potražnje 5. prepoznati u praksi tranzicijske ekonomije i uvidjeti značaj otvorenih ekonomija 		
Sadržaj predmeta: (Okvirni sadržaj predmeta)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Makroekonomika kao grana ekonomske nauke 2. Opšta sredstva ekonomske analize 3. Preduzeće kao subjekt ponude 4. Tržište i tržišna konkurencije 5. Monopol i monopolska konkurencija 6. Tržište rada 7. Društveni proizvod i potrošnja 8. Keynesijanska metoda analize 9. IS-LM model analize 10. Ekonomski odnosi s inostranstvom 11. Elementi makroekonomske politike (fiskalna i monetarna politika) 12. Inflacija i politika stabilizacije 13. Ekonomska politika tranzicije 14. Metode i politika razvoja 15. Ekološka politika 		
Nastavne metode: (Oblici provođenja nastave/metode učenja)	Predavanja, vježbe, seminarski radovi, samostalni zadaci i rasprave.		
Ostale obaveze studenta	Izrada obaveznih seminarskih radova		

(ako se predviđaju):	
Ispitivanje i ocjenjivanje: (Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja)	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno; sredinom i na kraju semestra.</p> <p>1. redovni studenti - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova</p> <p>2. vanredni studenti - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova</p> <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Osnovna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O. Pajić, Ekonomska politika, IC Štamparija, Mostar, 2013. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M.Babić, Makroekonomija, MATE, Zagreb, 2000. 2. P.Samuelson-W.Nordhaus, Ekonomija, 15. izdanje, MATE, Zagreb, 2000.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	<p>Studentska evaluacija kvaliteta izvođenja nastave Izvještaj nastavnika o održanoj nastavi Praćenje prolaznosti na ispitima i prohodnosti studenata</p>

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU

NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	GRAĐANSKO PRAVO – OPĆI DIO	Šifra predmeta: 0000	
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij (I ciklus)	II godina /III semestar	
Voditelj predmeta:	prof. dr. Maja Čolaković		
Kontakt detalji:	Konsultacije: pon 10-12; čet 9-11 E-mail: maja.colakovic@unmo.ba	Adresa (broj kabineta) ZPF, kab. D205 Tel.: 036 514 243	
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi sedmično: 1	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 60 (3+1)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	6 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Diplomirani pravnik		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Predstavljanje studentima naučnih saznanja o strukturi građanskopravne oblasti, metodu regulisanja građanskopravnih odnosa i njihovom značaju. - Upoznavanje studenata s institutima građanskog prava i osnovama uređenja stvarnopravnih odnosa u Bosni i Hercegovini, uz ukazivanje na eventualna drugačija rješenja u normiranju tih odnosa u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu BiH. - Osposobljavanje studenata za pravilnu primjenu propisa iz oblasti građanskog prava. - Poučavanje studenata specifičnim pravnim vještinama u sistemu zaštite subjektivnih građanskih prava. 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definišu i objasne osnovne institute građanskog prava; - razumiju građanskopravno okruženje u sistemu evropskog kontinentalnog pravnog sistema i odnos građanskog prava sa drugim drugim pravnim granama; - u stvarnom ili hipotetičkom slučaju identifikuju probleme i pronađu rješenja vezane za građanskopravne odnose; - pouče o načinu zaključenja pravnih poslova kojim se stječu subjektivna građanska prava te o načinima zaštite tih prava. 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, predmet i metod građanskog prava; Sistematizacija građanskog prava 2. Odnos građanskog prava prema drugim granama prava; Izvori građanskog prava 3. Subjekti građanskog prava – fizička osoba 4. Subjekti građanskog prava – pravna osoba 5. Građanskopravni odnos; Pravne činjenice 6. Subjektivno građansko pravo 7. Objekti građanskog prava (stvari, činidbe, imovina, lična dobra, intelektualni produkti) 8. I. kolokvij 9. Pravni poslovi (pojam, vrste, sadržaj) 10. Oblik očitovanja volje; Oblik pravnih poslova 11. Zastupanje u pravnim poslovima; Vrijednosni papiri 12. Valjanost i nevaljanost pravnih poslova; Ništavost 13. Pobjnost 14. Pravni promet (stjecanje i gubitak subjektivnih građanskih prava); Zastara 15. II. kolokvij 		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, vježbe: teoretske i praktične (rješavanje zadataka u timovima), seminari, eseji, konsultacije		
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):			
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Kolokviji, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit.</p> <p><u>1. redovni studenti</u> - prvi kolokvij: 40 bodova</p>		

	<p>- drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <u>2. vanredni studenti</u> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova</p> <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
<p>Popis osnovne literature i Internet web referenci:</p>	<p>1. Martin Vedriš – Petar Klarić, Građansko pravo, Zagreb, 1996. (Opšti dio – str. 1-151.; Vrijednosni papiri str. 481-487; Ugovor o punovlašću str. 409-414) Zakonski tekstovi: svake akademske godine određuju se relevantni propisi za pripremanje ispita. Dopunska literatura: 1. Vladimir V. Vodinelić, Građansko pravo: uvod u građansko pravo i opšti deo građanskog prava, Beograd, 2012. 2. Maja Čolaković, Pravo na tjelesni integritet – privatanopravni aspekt, Mostar, 2015. 3. Maja Čolaković, Maloljetna osoba u građanskom pravu, Sarajevo, 2021.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:</p>	<p>Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.</p>

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na slijedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84 8

85-94 9

95-100 10

	<p>da prepoznaju, definišu, odrede i obrazlože temeljne karakteristike različitih političkih sistema: parlamentarnog, predsjedničkog, polupredsjedničkog, skupštinskog i međunarodnog političkog sistema, kao i jednopartijskih sistema, da razumiju globalne svjetske procese, kao i tendencije u daljnjem razvoju političkog sistema,</p> <p>da spoznaju prirodu i subjekte, te strukturu međunarodnog političkog sistema i novog svjetskog poretka.</p>
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Politički sistem: pojam, historijski osvrt na razvoj i podjelu političkih istema, teorijski i idejni osnov, opća pitanja političkog sistema 2. Političke stranke: pojam, uloga i značaj, razvoj, vrste, organizacija, članstvo, program 3. Interesne asocijacije, sa posebnim osvrtom na vrste interesnih asocijacija 4. Mediji 5. Javno mišljenje 6. Internacionalizacija prava 7. Podjela političkih sistema 8. Parlamentarni politički sistem 9. Predsjednički politički sistem 10. Polupredsjednički politički sistem 11. Skupštinski politički sistem 12. Međunarodni politički system 13. Jednoprtijski politički sistemi 14. Priroda i subjekti međunarodnog političkog sistema 15. Oblici novog svjetskog poretka
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, vježbe, seminari i referati, individualne i grupne konsultacije
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno, sredinom i usmeno, na kraju semestra.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. redovni studenti <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova 2. vanredni studenti <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Samir Rizvo, Migraciono pravo, Centar za istraživanje politike suprostavljanja kriminalitetu (CPRC), Sarajevo, 2020. (obavezna)</p> <p>Zakon o strancima Bosne i Hercegovine</p> <p>Zakon o azilu Bosne i Hercegovine</p> <p>Krivični zakon Bosne i Hercegovine</p> <p>Konvencija UN protiv transnacionalnog organizovanog kriminala i njeni protokoli o sprječavanju trgovine ljudima i protokol o sprječavanju krijumčarenja migranata</p> <p>Konvencija Vijeća Evrope o akciji protiv trgovine ljudima</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na slijedeći način:

Bodovi	Ocjena
60 – 64	6
65 – 74	7
75 – 84	8
85 – 94	9
95 – 100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	NAZIV PREDMETA USTAVNO PRAVO II		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija Dodiplomski, četvorogodišnji		Godina studija / Semestar DRUGA/četvrti
Voditelj predmeta:	prof. dr. Amra Jašarbegović		
Kontakt detalji:	Konsultacije:	Adresa (broj kabineta) kabinet D203	E-mail: amra.jasarbegovic@unmo.ba
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja 4/60	Sati vježbi sedmično: 1/15	Ukupan broj sati (P+V) 60/15
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS Četiri (4)		
Matična kvalifikacija:	Kvalifikacija za koju je predmet primarno izadjen, bachelor prava		
Status predmeta:	obavezni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	<i>Nema ih</i>		
Ograničenja pristupa predmetu:	<i>Nema ih</i>		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	Razvijanje naučnih saznanja, akademskih vještina i praktičnih sposobnosti u tumačenju pravnih pravila u oblasti ustavnog prava, Ovladavanje postupcima i procesima istraživanja ustavnopravnih principa i instituta, Ovladavanje specifičnim pravnim vještinama u sistemu zaštite i razvoja ustavne demokratije i pravne države a sve u skladu sa savremenim pravicima razvoja ustavnog prava kao naučne discipline		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći/biti sposobni..... Da vladaju ključnim terminima, pojmovima i ustavnopravnim kategorijama Da razviju sposobnosti analize i sinteze, kao i da utvrde i povežu značajne i relevantne pretpostavke u oblasti prava i političkih sistema koje obezbjeđuju funkcionisanje ustavne i pravne države. Da kritički analiziraju postojeća ustavna rješenja u BiH		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Državna vlast 2. Suverenitet, legitimitet, funkcije i oblici državne vlasti 3. Politički sistemi 4. Posredna i neposredna demokratija 5. Referendum, narodna inicijativa i pravo peticije, plebiscit 6. Parlament (pojam i porijeklo) 7. Funkcije parlamenta (zakonodavna, izborna, kontrola nad radom izvršne vlasti) 8. Struktura parlamenta – Bikameralizam 9. Struktura parlamenta u ustavnom sistemu BiH 10. Šef države (pojam i evolucija, izbor i organizacija, ovlaštenja i akti) 11. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine 12. Vlada (pojam i porijeklo, izbor i sastav, ovlaštenja i akti) 13. Federalizam i federacija (vrste federacija, razlozi obrazovanja federacija, podjela nadležnosti u federacijama) 14. Oblici teritorijalne decentralizacije (Lokalna samouprava i autonomija) 15. Pravna država, vladavina prava, ustavnost i zakonitost, sudska vlast, ustavno sudstvo 		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, vježbe, seminarski radovi, konsultacije		
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Izrada i odbrana seminarskih radova (fakultativno), pristupanje kolokvijalnoj provjeri (fakultativno)		
Način provjere znanja/ način	Izrada i odbrana seminarskih radova (fakultativno), pristupanje kolokvijalnoj provjeri		

<p>polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:</p>	<p><u>1. redovni studenti</u> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <u>2. vanredni studenti</u> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova</p> <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
<p>Popis osnovne literature i Internet web referenci:</p>	<p>1.Nurko Pobrić, Ustavno pravo, Slovo, Mostar, 2000. 2.Kasim Trnka, Ustavno pravo, drugo izmjenjeno I dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006. 3.Zvonko Miljko, Ustavno uređenje Bosne I Hercegovine, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2008. 4. Miodrag Jovičić, Savremeni federalizam, Beograd, 1977. 5. Ustav Bosne i Hercegovine</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:</p>	<p>Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.</p>

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
OPĆI SMJER

Naziv predmeta:	KRIVIČNO PRAVO II		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Akademiški dodiplomski studijski program		II / II
Voditelj predmeta:	doc. dr. Sunčica Hajdarović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: E-mail: suncica.hajdarovic@unmo.ba Tel.: 036/514 236 Utorak: 9 – 11 h Srijeda: 9 – 11 h Adresa (broj kabineta): D101 Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, Sjeverni logor bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3/45	Sati vježbi sedmično: 2/30	Ukupan broj sati (45/30)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Obavezni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	- razvijanje naučnih saznanja, akademskih vještina i praktičnih sposobnosti u tumačenju i primjeni pravnih propisa u oblasti krivičnog prava; - razvijanje kreativnih sposobnosti kao i ovladavanje metodama, postupcima i procesima istraživanja i primjene principa, pojmova i instituta u oblasti krivičnog prava; - ovladavanje specifičnim pravnim vještinama u sistemu krivičnopravne zaštite dobara i vrijednosti, a sve u skladu sa savremenim pravcima razvoja i tendencijama naučne misli u oblasti krivičnog prava kao naučne discipline i - razvijanje lične odgovornosti budućih nosilaca pravosudnih funkcija.		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni: - usvoje znanja o osnovnim pojmovima, principima i institutima opšteg dijela krivičnog prava (saučesništvo, krivične sankcije); - razviju sposobnost da argumentovano, kreativno i kompetentno diskutuju sa drugim o pitanjima iz oblasti krivičnog prava; - razviju sposobnost sistematičnog pristupa problemima u oblasti krivičnog prava kao i da ponude kritičke i argumentovane odgovore u ovoj oblasti - razviju sposobnost analize i sinteze, kao i da utvrde, razjasne i povežu značajne i relevantne pretpostavke u oblasti krivičnog prava i primjene krivičnih sankcija prema učiniocima krivičnih djela, a koje obezbjeđuju efikasan sistem zaštite krivičnim zakonodavstvom određenih dobara i vrijednosti.		

Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam saučesništva i uslovi za njegovo postojanje 2. Oblici saučesništva i vrste saučesnika 3. Učiniteljstvo i posredno učiniteljstvo 4. Saučiniteljstvo i teorije saučiniteljstva 5. Podstrekavanje i neuspjelo podstrekavanje 6. Pomaganje i prikrivanje 7. Pravna priroda saučesništva 8. Sistem krivičnih sankcija 9. Kazne i njihovo odmjeravanje 10. Mjere sigurnosti i odgojne mjere 11. Uslovna osuda i sudska opomena 12. Krivična djela protiv života i tijela 13. Krivična djela protiv imovine 14. Krivična djela protiv čovječnosti 15. Izbor drugih krivičnih djela
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanje interakcijskog karaktera, case study, <i>de iure vs de facto</i> analiza, vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p style="text-align: center;">Kolokviji, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni student</p>
Popis osnovne literature i	<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Z. Tomić: Krivično pravo II, Posebni dio, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2007. 2. Krivični zakon BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 40/15 i 35/18) 3. Krivični zakon FBiH („Službene novine FBiH“, broj 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16 i 75/17) <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. F. Bačić: Krivično pravo, Posebni dio, Opći dio, Informator, Zagreb 2001. (ili novije izdanje) 2. P. Novoselac, Posebni dio kaznenog prava, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb 2007. (ili novije izdanje) 3. Grupa autora: Komentari krivičnih/kaznenih zakona u Bosni i Hercegovini, Knjiga I i II, Savjet/Vijeće Europe i Europska komisija, Sarajevo 2005.
Internet web referenci:	
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima – na nivou Univerziteta

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	STVARNO PRAVO		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij (I ciklus)		II godina /IV semestar
Voditelj predmeta:	prof. dr. Maja Čolaković		
Kontakt detalji:	Konsultacije: pon 10-12; čet 9-11 E-mail: maja.colakovic@unmo.ba		Adresa (broj kabineta) ZPF, kab. D205 Tel.: 036 514 243
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi sedmično: 2	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 75 (3+2)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	6 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Diplomirani pravnik		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Ukupno opterećenje za predmet u semestru: $\frac{(40 \times 15)h / sem}{30kredita / sem} \times 5kredita = 20h / kreditu \times 5kredita = 100h$		
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje studenata s institutima stvarnog prava, te osnovama uređenja stvarnopravnih odnosa u Bosni i Hercegovini, uz ukazivanje na eventualna drugačija rješenja u normiranju tih odnosa u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu BiH. - Osposobljavanje studenata za pravilnu primjenu propisa iz oblasti stvarnog prava. - Poučavanje studenata vještini rješavanja praktičnih pitanja i problema vezanih za stvarnopravne odnose korištenjem stečenih teorijskih znanja. 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definišu i objasne osnovne institute stvarnog prava; - u stvarnom ili hipotetičkom slučaju identifikuju probleme i pronađu rješenja vezane za stvarnopravne odnose; - pouče o načinu zaključenja pravnih poslova kojim se stječu stvarna prava na pokretnim i nepokretnim stvarima; - pouče o postupku upisa stvarnih prava na nepokretnim stvarima u zemljišnu knjigu. 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod (pojam i načela stvarnih prava, klasifikacija) 2. Posjed 3. Pravo vlasništva (pojam, sadržaj, subjekti, objekti, ograničenja) 4. Oblici prava vlasništva – suvlasništvo 5. Oblici prava vlasništva – zajedničko vlasništvo i etažno vlasništvo 6. Stjecanje prava vlasništva 7. Zaštita prava vlasništva; Prestanak prava vlasništva 8. I. kolokvij 9. Zemljišno-knjižno pravo 10. Pravo služnosti 11. Založno pravo (pojam i načela, subjekti i objekti) 12. Založno pravo (stjecanje i ostvarenje) 13. Pravo građenja; Realni tereti 14. Pravo zadržanja; Zemljišni dug 15. II. kolokvij 		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, vježbe: teoretske i praktične (rješavanje zadataka u timovima), seminari, eseji, konsultacije		
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):			
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Kolokviji, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit. Izdati precizne kriterije za provjeru znanja		
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	1. Martin Vedriš – Petar Klarić, Građansko pravo, Zagreb, 1996.		

	<p>2. Meliha Povlakić, Transformacija stvarnog prava, Sarajevo, 2009. (Stjecanje prava vlasništva na nekretninama, pravni režim gradskog građevinskog zemljišta, pravni režim etažnog vlasništva, str. 81 – 203);</p> <p>Zakonski tekstovi: svake akademske godine određuju se relevantni propisi za pripremanje ispita.</p> <p>Dopunska literatura</p> <p>1. Obren Stanković – Miodrag Orlić, Stvarno pravo, Beograd, 1996. i sva novija izdanja</p> <p>2. Nikola Gavella i drugi, Stvarno pravo, 2. izdanje, Zagreb, 2007.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:</p>	<p>Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.</p>

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na slijedeći način:

Bodovi	Ocjena
60 – 64	6
65 – 74	7
75 – 84	8
85 – 94	9
95 – 100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	NASLJEDNO PRAVO		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij (I ciklus)		II godina /IV semestar
Voditelj predmeta:	prof. dr. Maja Čolaković		
Kontakt detalji:	Konsultacije: pon 10-12; čet 9-11 E-mail: maja.colakovic@unmo.ba		Adresa (broj kabineta) ZPF, kab. D205 Tel.: 036 514 243
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: 1	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 45 (2+1)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	4 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Diplomirani pravnik		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Ukupno opterećenje za predmet u semestru: $\frac{(40 \times 15)h / sem}{30kredita / sem} \times 5kredita = 20h / kreditu \times 5kredita = 100h$		
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje studenta s institutima nasljednog prava, osnovama materijalnopravnog nasljednog uređenja i sa ostavinskim postupkom u Federaciji BiH, uz ukazivanje na eventualna drugačija rješenja u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu BiH. - Osposobljavanje studenata za pravilnu primjenu propisa iz oblasti nasljednog prava. - Poučavanje studenata vještini rješavanja praktičnih pitanja i problema vezanih za nasljednopravne odnose korištenjem stečenih teorijskih znanja. 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasne pravnu i društvenu ulogu nasljeđivanja; - definišu i objasne osnovne institute nasljednog prava; - obrade pravna pitanja koja se postavljaju u vezi s otvaranjem nasljeđa jedne osobe; - u stvarnom ili hipotetičkom slučaju odrede nasljednike, veličinu njihovih nasljednih dijelova i sastav zaostavštine, te riješe eventualna procesna pitanja koje se s tim u vezi postavljaju; - pouče o načinu sačinjenja valjanog testamenta i ugovora sa dejstvima vezanim za smrt. 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, karakteristike i predmet nasljednog prava 2. Historijski razvoj nasljednog prava; Izvori nasljednog prava; Načela nasljednog prava 3. Pretpostavke za nasljeđivanje – smrt ostavioca; zaostavština; nasljednik 4. Pretpostavke za nasljeđivanje – pravna osnova nasljeđivanja; prijem i odricanje od nasljeđa 5. Zakonsko nasljeđivanje – pojam i načela; sistemi u uporednom i našem pravu 6. Zakonsko nasljeđivanje – parentele i zakonski nasljedni redovi 7. Nužno nasljeđivanje – pravna priroda; nužni nasljednici 8. Nužno nasljeđivanje – utvrđivanje nužnog nasljednog dijela; zaštita prava na nužni dio; isključenje i lišenje nužnih nasljednika 9. I. kolokvij 10. Testamentalno nasljeđivanje – pojam i karakteristike testamenta; vrste testamenta 11. Testamentalno nasljeđivanje – sadržaj testamenta; opoziv, čuvanje i tumačenje testamenta; ništavost testamenta 12. Pravni položaj nasljednika 13. Nasljednopravni ugovori 14. Ostavinski postupak 15. II. kolokvij 		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, vježbe: teoretske i praktične (rješavanje zadataka u timovima), seminari, eseji, konsultacije		

Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Kolokviji, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit.
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>1. Martin Vedriš – Petar Klarić, Građansko pravo, Zagreb, 1996.</p> <p>2. Drago Bago – Nerimana Traljić – Meliha Powlakić – Zoran Petrović, Osnovi nasljednog prava, Sarajevo, 1990.</p> <p>3. Enes Bikić – Sejfedin Suljević – Alaudin Bikić, Osnove nasljednog materijalnog prava u Bosni i Hercegovini, Zenica, 2018.</p> <p>Zakonski tekstovi: svake akademske godine određuju se relevantni propisi za pripremanje ispita.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na slijedeći način:

Bodovi	Ocjena
60 – 64	6
65 – 74	7
75 – 84	8
85 – 94	9
95 – 100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	Roditeljsko i starateljsko pravo		Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus		II godina / IV semestar
Voditelj predmeta:	van. prof. dr. Ramajana Demirović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: E-mail: Tel.: ponedjeljak 09:00 – 12:00h Ramajana.demirovic@unmo.ba 036/514 - 236 srijeda 09:00 – 11:00h Adresa (broj kabineta) : Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru Pravni fakultet , kabinet D 101 Sjeverni logor bb (Univerzitetski kampus), Mostar 88 104		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi sedmično: 1	Ukupan broj sati 45+15
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni predmeti sa prve godina studija		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ograničenja		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<p>- usvajanje znanja iz ove discipline i ovladavanje vještinama, kako bi studenti shvatili suštinu pojedinih ustanova i razloge za njihovo uređenje na način na koji je to urađeno u našem pravu, - osposobljavanje studenata za poređenje ustanova našeg porodičnog prava sa odgovarajućim ustanovama u uporednom i evropskom pravu, i - analiziranje domaće i evropske sudske prakse radi evaluacije naših zakonskih propisa i osposobljavanja za postupanje u praksi u skladu sa zahtjevima postavljenim u domaćem i evropskom porodičnom pravu, ali i u skladu sa zahtjevima iz međunarodnih dokumenata o ljudskim pravima, posebno o pravima djece.</p>		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Od studenata se očekuje da nakon uspješno apsolviranog ovog predmeta razviju:</p> <p>a) opće kompetencije:</p> <p>- da steknu opšta i posebna teorijska i praktična znanja i vještine koje će moći demonstrirati u užoj oblasti studija, a koje su potrebne za prikupljanje i interpretaciju relevantnih podataka - da budu sposobni primijeniti stečena znanja na formulisanje stavova, zaključaka i donošenje odluka te za njihovo argumentovanje i prezentiranje - da razviju vještine učenja potrebne za nastavak studija (II ciklus) i generičke vještine potrebne za zapošljavanje i napredovanje</p> <p>b) specifične kompetencije: - da steknu potrebno znanje o ustanovama bračnog prava i osposobe se za pravilno korištenje izvora Bračnog prava - da se osposobe identifikovati probleme i pronaći rješenje u postupku primjene relevantnih propisa - da stečena znanja, kombinovana sa onim dobijenim izučavanjem ostalih predmeta, naročito Roditeljskog i starateljskog prava, uspješno primjenjuju radeći u pravosudnim organima, organima starateljstva i drugim organima, odnosno ustanovama u čijoj nadležnosti su pitanja iz oblasti ove oblas</p>		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, predmet, načela i izvori Roditeljskog i starateljskog prava 2. Osnovne napomene o odnosima roditelja i djece. Porodični status djeteta 3. Vansudsko utvrđivanje porijekla djeteta (priznanje vanbračnog materinstva i očinstva) 4. utvrđivanje vanbračnog materinstva i očinstva sudskom presudom 5. Osporavanje materinstva i očinstva 		

	<p>6. Postupak u maternitetskim i paternitetskim sporovima</p> <p>7. Status djece začete medicinski pomognutom oplodnjom. Pojam i ciljeviusvojenja</p> <p>8. Vrste usvojenja. Uslovi za zasnivanje potpunog i nepotpunog usvojenja.</p> <p>9. Dejstva usvojenja. Prestanak usvojenja i dejstva prestanka. Pojam roditeljskog staranja</p> <p>10. Prava i dužnosti djeteta. Odgovornosti, obaveze i prava roditelja prema djeci</p> <p>11. Ostvarivanje roditeljskog staranja. Mjere radi zaštite ličnih i imovinskih prava i interesa djeteta</p> <p>12. Prestanak roditeljskog staranja. Roditeljsko staranja nakon punoljetstva. Pojam i svrha starateljstva</p> <p>13. Organ starateljstva (nadležnost, zadaci i ovlaštenja; način vršenja starateljstva). Staralac (pojam, uslovi za izbor, vrste)</p> <p>14. Ddužnosti i prava staraoca. Odgovornost staraoca. Prestanak dužnosti staraoca. Starateljstvo nad maloljetnim licima</p> <p>15. Starateljstvo nad licima kojima je oduzeta poslovna sposobnost. Starateljstvo za posebne slučajeve</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, vježbe: teoretske i praktične (rješavanje zadataka u timovima), seminari, eseji
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	-
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>kolokviji, završni ispit (pismeno, usmeno ili pismeno i usmeno)</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>1. N.Traljić, S. Bubić, Roditeljsko i starateljsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2007.</p> <p>2. Porodični zakon FBiH („Službene novine FBiH“ br. 35/05, 41/05, 31/14 i 32/19 – Odluka US); PZ Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, br. 54/02 i 63/14 i 56/19 – Odluka US); Porodični zakon BD BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ br. 3/07).</p> <p>3. Konvencija UN o pravima djeteta, 1989.</p> <p>Dotatna literatura: udžbenici Porodičnog prava, izdanja u državama sa područja ex-Jugoslavije</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave - Razmatranje izvještaja o prolaznosti u akademskoj godini.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi	Ocjena
55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU			
NAZIV FAKULTETA			
NAZIV ODSJEKA / SMJERA			
Naziv predmeta:	MALOLJETNIČKO KRIVIČNO PRAVO		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij		II godina / III semestar
Voditelj predmeta:	doc. dr. Sunčica Hajdarović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: Tel.:	Adresa (broj kabineta)	E-mail:
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično:	Sati vježbi sedmično:	Ukupan broj sati
Bodovna vrijednost ECTS-a:			
Matična kvalifikacija:			
Status predmeta:			
Peduslovi za polaganje predmeta:	Nema		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<p>Studenti se upućuju u kategorije i institucije maloljetničkog pravosuđa koje su neophodne za razmatranje pitanja maloljetničke delinkvencije. Očekuje se da studenti shvate značaj i složenost maloljetničke delinkvencije, kao i modalitete za njeno rješavanje. Na taj način student je osposobljen za rad u okviru institucija i organa koji se bave prevencijom maloljetničke delinkvencije i njegovim raspravljanjem kroz institucije maloljetničkog pravosuđa.</p>		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da: razviju analitičke, kritičke i prezentacijske sposobnosti iz oblasti maloljetničkog krivičnog prava.</p>		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Materijalnopравни aspekti i maloljetnička delinkvencija (izabrani sadržaji). - Procesnopравни aspekt i maloljetni učinioci krivičnih djela (izabrani sadržaji). - Izvršnopравни aspekt (izabrani sadržaji). - Alternativni oblici reakcije na maloljetničku delinkvenciju. - Djeca i maloljetnici kao žrtve krivičnih djela. 		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, diskusije, debate, vježbe, seminarski radovi, praktični radovi, sudska praksa, case study.		
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):			
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Način provjere znanja: jedan semestralni test i završni razgovor usmeno.</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>		

<p>Popis osnovne literature i Internet web referenci:</p>	<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Petrović, B., Jovašević, D., Ferhatović, A.: Krivično pravo I, Sarajevo (2011). (odabrana poglavlja). 2. Sijerčić-Čolić, H.: Krivično procesno pravo. Knjiga II: Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci. Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Sarajevo, 2008. (odabrana poglavlja) 3. Sijerčić-Čolić, H./ Vranj, V.: Uvod u penologiju i izvršno krivično pravo BiH. Sarajevo, 2011. (odabrana poglavlja) 4. Tomić, Z., Krivično pravo I, Pravni fakultet Sarajevo, Sarajevo, 2008. (odabrana poglavlja) 5. Propis iz oblasti maloljetničkog krivičnog prava
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:</p>	<p>Kontrola kvaliteta biće obezbjeđena kroz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studentsku evaluaciju (poslije održane nastave studenti ocjenjuju kvalitet predavanja i vježbi, na kraju semestra studenti popunjavaju opšti evaluacioni list) 2. Analizu ispunjenosti plana rada (ocjenu daje Katedra) 3. Analizu ispitnih rezultata (ocjenu daje Katedra)

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
OPĆI SMJER

Naziv predmeta:	ORGANIZOVANI KRIMINALITET		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij (I ciklus)		II / IV
Voditelj predmeta:	doc. dr. Sunčica Hajdarović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: Adresa (broj kabineta) E- mail: Tel.:		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: 0	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 30 (2+0)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	Studenti se upoznaju sa fenomenom organiziranog kriminaliteta koji je dinamičan i specifičan za svako društvo kao i problemima pravnog i kriminalističkog tretmana.		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Razumjevanje fenomena organiziranog kriminaliteta i kriminalnih organizacija, fromi djelovanja i pojavnih oblika ove vrste kriminaliteta, kao i krivično-procesne , krivično pravne i kriminalističke aspekte otkrivanja, istrage, odgovornosti i sankcija.		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i obilježja organiziranog kriminala; 2. Temeljne djelatnosti organiziranog kriminala; 3. Najpoznatije kriminalne organizacije u svijetu; 4. Način suprotstavljanja organiziranom kriminalu. 5. Krijumčarenje osoba 6. Ilegalni promet i trgovina opojnim drogama 7. Otuđenje i krijumčarenje motornih vozila 8. Organizovani kriminalitet: pedofilija i prostitucija 9. Organizovani kriminalitet u vezi sa kulturnim dobrima 10. Organizovani kriminalitet u vezi sa oružjem i opasnim materijama 11. Pranje novca 12. Međunarodna saradnja 13. Problematika oduzimanja imovinske koristi 14. Krivično-pravna pitanja odgovornosti i sankcija 15. Krivično-procesni aspekti otkrivanja i istrage u vezi organiziranog kriminaliteta 		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, seminari, eseji, praktični primjeri, konsultacije		
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):			

<p>Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:</p>	<p>Kolokviji, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit.</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
<p>Popis osnovne literature i Internet web referenci:</p>	<p>Petrović, B., Dobovšek, B. (2006). Organizirani kriminal. Sarajevo: Pravni fakultet Bošković, M. (1998). Organizovani kriminalitet. Beograd: Policijska akademija Ignjatović, \. (1998). Organizovani kriminalitet. Beograd: Policijska akademija</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:</p>	<p>Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.</p>

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU			
NAZIV FAKULTETA			
NAZIV ODSJEKA / SMJERA			
Naziv predmeta:	PRAVNA KLINIKA IZ KRIVIČNOG PRAVA		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij (I ciklus)		II godina /IV semestar
Voditelj predmeta:	Doc.dr. Sunčica Hajdarović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: Adresa (broj kabineta) E-mail: Tel.:		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: 0	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 30 (2+0)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Diplomirani pravnik		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Objasnenje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	Cilj je da se steknu osnovna znanja koja su potrebna prevashodno za kvalifikaciju krivičnih djela. U tom smislu kod studenata se razvijaju vještine analize i tumačenja činjeničnog stanja određenog krivičnog događaja, koje treba podvesti pod odgovarajuću normu krivičnog zakona i tako taj događaj kvalificirati kao konkretno krivično djelo.		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da: razviju vještinu tumačenja krivičnopravnih normi. Krajnji cilj je osposobljavanje studenata za rad u organima tužilaštva i suda.		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> -Karakteristike pojedinih (tipičnih) krivičnih djela. -Predmeti i tragovi koji najčešće nastaju po učinjenju određenih krivičnih djela. -Način učinjenja pojedinih krivičnih djela /kriminalna taktika i metodika/. -Ličnost osumnjičenika. -Odmjeravanje kazne. -Tumačenje krivičnog zakona. 		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, seminari, eseji, praktični primjeri, konsultacije		
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):			
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p style="text-align: center;">Kolokviji, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit.</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>		
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ul style="list-style-type: none"> -Z. Tomić, (2003.), Krivično pravo, posebni dio. Sarajevo: Magistrat - B. Petrović, D. Jovašević, (2005.), Krivično pravo Bosne i Hercegovine, opći dio. Sarajevo: Pravni fakultet -M. Babić, et al. (2005.), Komentar krivičnih/kaznenih zakona. Sarajevo -Pravosnažne sudske presude koje će se birati u zavisnosti od pojedinih instituta krivičnog prava i krivičnih djela koja će biti predmet 		

	obrade tokom pravne klinike
Način praćenja kvalitete i uspjehnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspjehnosti nastave.

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	Pravna klinika iz porodičnog prava		Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus		II godina / IV semestar
Voditelj predmeta:	van. prof. dr. Ramajana Demirović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak 09:00 – 12:00h srijeda 09:00 – 11:00h E-mail: Ramajana.demirovic@unmo.ba Adresa (broj kabineta) : Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru Pravni fakultet , kabinet D 101 Sjeverni logor bb (Univerzitetski kampus), Mostar 88 104 Tel.: 036/ 514 - 236		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: -	Ukupan broj sati 30 + 0
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni predmeti sa prve godina studija		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Objasnenje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<p>Osnovni cilj Pravne klinike iz porodičnog prava kao interaktivnog metoda edukacije, je da omogući studentima prava sticanje praktično upotrebljivih znanja iz oblasti porodičnopravnih odnosa. Primjenjujući stečena znanja iz Bračnog i Roditeljskog i starateljskog prava u realnom ili simuliranom kontekstu, studenti razvijaju sposobnost analitičkog i kritičkog promišljanja što je od izuzetnog značaja za dalje bavljenje pravom. Na ovaj način se studenti podučavaju preuzimanju odgovornosti za pitanja koja su od izuzetne važnosti za njihove klijente te odgovornosti pred sudom i svojom profesijom. Krajnji cilj je osposobljavanje studenta za rad u advokaturi, sudstvu ili upravnim organima kao i nevladinim organizacijama.</p> <p>Ovo nisu klasična predavanja, jer je riječ o interaktivnoj nastavi u kojoj učestvuju i praktičari (sudije, advokati, stručni radnici organa starateljstva itd).</p>		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta kroz planirane aktivnosti od studenta se očekuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da u konkretnim životnim situacijama prepozna određeni porodičnopravni odnos i praktično ga oblikuje primjenjujući stečena znanja; - da kritički analizira i tumači porodičnopravne propise; - da razvije vještine komunikacije s klijentima u pružanju pravnih usluga; - da vlada općim i posebnim teorijskim znanjem o metodama prikupljanja i tumačenja pravno relevantnih činjenica; - da pravilno i argumentovano učestvuje u diskusiji; - da razvije vještinu sastavljanja podnesaka upravnim organima i sudovima; - da vlada osnovnim standardima pravnog profesionalizma i pravne etike; - da posjeduje elementarne vještine neophodne za dalje profesionalno usavršavanje. 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<p>Prva tematska jedinica: Kliničko obrazovanje Pojam, ciljevi i značaj kliničkog obrazovanja u oblasti porodičnog prava Druga tematska jedinica: Pravni intervju 1. Pojam, vrste i značaj pravnog intervjua 2. Ciljevi i pretpostavke uspješnosti intervjua 3. Profesionalizam pravnika 4. Hipotetički slučajevi za analizu i diskusiju Treća tematska jedinica: Analiza slučajeva i sastavljanje podnesaka</p>		

	<p>1. Sklapanje braka (Prijedlog za davanje dozvole za zaključenje braka, rješenje kojim se mllj. licu dozvoljava sklapanje braka)</p> <p>2. Poništenje braka (tužba za poništenje braka, odgovor na tužbu, presuda kojom se brak poništava)</p> <p>3. Razvod braka (zahtjev za sporazumni razvod braka, tužba za razvod braka, odgovor na tužbu, presuda o razvodu braka)</p> <p>4. Izdržavanje bivšeg bračnog i vanbračnog partnera (tužba, odgovor na tužbu, presuda)</p> <p>5. Imovinski odnosi bračnih i vanbračnih partnera (sastavljanje bračnog ugovora)</p> <p>6. Postupci za utvrđivanje /osporavanje očinstva i materinstva (tužba radi utvrđivanja vanbračnog očinstva, tužba radi osporavanja očinstva, presuda, žalba)</p> <p>7. Postupci za zaštitu interesa djeteta pred organom starateljstva i sudom</p> <p>8. Usvojenje (prijedlog za zasnivanje usvojenja, rješenje o zasnivanju usvojenja)</p> <p>9. Starateljstvo (prijedlog za stavljanje pod starateljstvo, prijedlog za imenovanje staraoca, rješenje o imenovanju staraoca)</p> <p>Četvrta tematska cjelina: Simulacije suđenja</p> <p>1. Postupak za razvod braka i odlučivanje o roditeljskom staranju</p> <p>2. Postupak za utvrđivanja /osporavanja očinstva i materinstva</p> <p>3. Postupak oduzimanja roditelju prava da živi s djetetom i oduzimanja roditeljskog staranja</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, referati, individualne i grupne konsultacije, simulacije
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>kolokviji, završni ispit (pismeno)</p> <p>1. redovni studenti</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p>2. vanredni studenti</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Osnovna literatura:</p> <p>1. Traljić, N., Bubić, S., <i>Bračno pravo</i>, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.</p> <p>2. Bubić, S., Traljić, N., <i>Roditeljsko i starateljsko pravo</i>, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.</p> <p>3. Porodični zakon FBiH („Službene novine FBiH“ br. 35/05, 41/05, 31/14 i 32/19 – Odluka US); PZ Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, br. 54/02 i 63/14 i 56/19 – Odluka US); Porodični zakon BD BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ br. 3/07)</p> <p>4. Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda</p> <p>Dopunska literatura:</p> <p>1. Suzana Bubić, Jozo Čizmić, „Građansko procesno pravo“, Praktikum, Centar za ljudska prava u Mostaru, Edicija Pravni praktikumi Centra za ljudska prava u Mostaru, Mostar, 2009.</p> <p>2. Sudska praksa iz porodičnog prava dostupna na: www.pravobih.com</p> <p>Napomena: Prijedlog osnovne i dopunske literature će na početku svake akademske godine biti ažuriran.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave - Razmatranje izvještaja o prolaznosti u akademskoj godini.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84 8
85-94 9
95-100 10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	Prava djeteta		Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus		II godina / IV semestar
Voditelj predmeta:	van. prof. dr. Ramajana Demirović		
Kontakt detalji:	<p>Konsultacije: E-mail Tel.: ponedjeljak 09:00 – 12:00h Ramajana.demirovic@unmo.ba 036/514-236 srijeda 09:00 – 11:00h</p> <p>Adresa (broj kabineta) : Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru Pravni fakultet , kabinet D 101 Sjeverni logor bb (Univerzitetski kampus), Mostar 88 104</p>		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: 0	Ukupan broj sati 30 + 0
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni predmeti sa prve godina studija		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ograničenja		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<p>Cilj predmeta je sticanje širih znanja i vještina o pravima djeteta u odnosu na ona stečena u okviru obaveznog predmeta Roditeljsko i starateljsko pravo. Studenti treba da se osposobe, direktnom primjenom Konvencije o pravima djeteta i drugih međunarodnih dokumenata te primjenom Porodičnog zakona (FBiH, RS i BD), prepoznati interes i dobrobit djeteta, blagovremeno preduzeti potrebne mjere i osigurati njihovo poštovanje u svim predmetima koje budu rješavali u svom djelokrugu poslova, a naročito u organima starateljstva i pravosudnim organima. Težište je, normalno, na pravima djeteta u oblasti porodičnog prava, odnosno u porodičnopravnim situacijama.</p>		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Od studenata se očekuje da nakon uspješno apsolviranog ovog predmeta razviju:</p> <p>a) opće kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da steknu opšta i posebna teorijska i praktična znanja i vještine koje će moći demonstrirati u užoj oblasti studija, a koje su potrebne za prikupljanje i interpretaciju relevantnih podataka - da budu sposobni primijeniti stečena znanja na formulisanje stavova, zaključaka i donošenje odluka te za njihovo argumentovanje i prezentiranje - da razviju vještine učenja potrebne za nastavak studija (II ciklus) i generičke vještine potrebne za zapošljavanje i napredovanje <p>b) specifične kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da steknu potrebna znanja o nastanku i razvoju prava djeteta i pozitivnopravnim rješenjima u ovoj oblasti, da se osposobe za pravilno korištenje izvora prava, da se osposobe identifikovati probleme i pronaći rješenje u postupku primjene relevantnih propisa - da stečena znanja, kombinovana sa onim dobijenim izučavanjem ostalih predmeta, naročito Roditeljskog i starateljskog prava, uspješno primjenjuju radeći u pravosudnim organima, organima starateljstva i drugim organima, odnosno ustanovama u čijoj nadležnosti je zaštita prava i interesa djeteta. 		
Okvirni sadržaj predmeta:	kvirni sadržaj predmeta		

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i historijski razvoj prava djeteta 2. Konvencija o pravima djeteta - položaj i prava djeteta 3. Pravo djeteta na saznanje porijekla 4. Pravo djeteta na prijavu rođenja, lično ime i sticanje državljanstva 5. Pravo djeteta na privatnost i porodični život 6. Prava djeteta kao pacijenta 7. Pravo djeteta na život s roditeljima i na kontakte s roditeljem/ima s kojim ne živi 8. Procesna prava djeteta u međunarodnim dokumentima (pravo djeteta na izražavanje i uvažavanje vlastitog mišljenja, na traženje zaštite svojih prava pred nadležnim organom i na posebnog staraoca) 9. Procesna prava djeteta u domaćem pravu 10. Zaštita djeteta od nasilja 11. Prava djeteta u praksi ESLJP 12. Posjeta Uredu Ombudsmena BiH u Mostaru radi upoznavanja sa poštovanjem/kršenjem prava djeteta u praksi 13. Posjeta Domu za djecu bez roditeljskog staranja radi upoznavanja sa prilikama u kojim žive djeca bez roditeljskog staranja i uočavanja mogućnosti popravljaja njihovog položaja 14. Posjeta Školi za djecu s posebnim potrebama radi upoznavanja sa stanjem u oblasti zaštite ove djece i poštovanja zahtjeva postavljenih u međunarodnim i domaćim dokumentima 15. Posjeta Centru za socijalni rad radi upoznavanja sa ostvarivanjem prava djeteta u praksi ovog organa i identifikovanja eventualnih problema te potrebe i načina njihovog otklanjanja
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, seminari, eseji
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	-
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>kolokviji, završni ispit (pismeno, usmeno ili pismeno i usmeno)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. redovni studenti <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova 2. vanredni studenti <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Literatura: Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - D. Hrabar, Dijete-pravni subjekt u obitelji, Zagreb, 1994, - D. Hrabar, Evropska konvencija o ostvarivanju dječjih prava-nov prilog promicanju dječjih prava, Zbornik pravnog fakulteta u Zagrebu, 1996/46 - S. Bubić, Pravo djeteta da živi sa roditeljima u evropskoj praksi, Pravna misao 2002/11-12 - S. Bubić, Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života u Evropskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava, Ljudska prava, br.1-2, god.2, Sarajevo 2001. - M. Janjić-Komar, M. Obretković, Prava deteta - prava čoveka, Dosije, Beograd 1996. - D. Jakovac - Lozić, Susreti i druženja djeteta s odvojenim roditeljem u presudama Evropskog suda za ljudska prava, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 2005/3-4,

	<p>- D. Jakovac - Lozić, Europska konvencija o kontaktima u svezi s djecom (2003.) i prilagodba obiteljskog zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine zahtjevima konvencije de lege ferenda, Zbornik radova</p> <p>“Aktuelnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Sveučilište u Mostaru-Pravni fakultet, Mostar, 2004,</p> <p>- G. Kovaček Stanić, Pravo deteta da zna svoje poreklo, Novi Sad,</p> <p>- P.van Dijk-G.J.H.van Hoof, Teorija i praksa Evropske Konvencije o ljudskim pravima, Muller, Sarajevo, 2001.</p> <p>- S. Bubić, Procesna prava djeteta u postupcima u vezi sa bračnim i porodičnim odnosima Revija za pravo i ekonomiju</p> <p>- D. Jakovac-Lozić, Međunarodnopravna zaštita djece od seksualnog iskorištavanja u komercijalne svrhe, Zbornik Pravnog fakulteta u Mostaru, XV, 2002.</p> <p>- Dijana Jakovac – Lozić, Prava djeteta kao pacijenta,</p> <p>- M. Čolaković, doktorska disertacija</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	<p>- Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave</p> <p>- Razmatranje izvještaja o prolaznosti u akademskoj godini.</p>

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84 8

85-94 9

95-100 10

**UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET**

NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	NAZIV PREDMETA RETORIKA I PRAVNO KOMUNICIRANJE	Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija Dodiplomski, četvorogodišnji	Godina studija / Semestar Druga/drugi
Voditelj predmeta:	Odgovorni nastavnik: Prof. dr Mirjana Nadaždin Defterdarević	
Kontakt detalji:	Konsultacije: Tel.: 036 514 245	Adresa (broj kabineta) D 106 E-mail: nadazdin.defterdarevic@unmo.ba
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja dva (2)	Sati vježbi sedmično: / Ukupan broj sati (P+V) (2)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS 2	
Matična kvalifikacija:	Studijski program za sticanje zvanja dipomiranog pravnika	
Status predmeta:	Izborni	
Peduslovi za polaganje predmeta:	Nema	
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema	
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	<p>Vještina komuniciranja važna je pretpostavka pravne profesije. Stručni jezik prava s posebnom leksikom, sintaksom i stilistikom, koji počiva na precizno definisanim pravnim pojmovima, i kojim pravnici moraju ovladati da bi uspješno učestvovali u pravnom životu, u tijesnoj je vezi sa vještinom govorništva, retorikom, i sposobnošću racionalnog razmišljanja i zaključivanja.</p> <p>Bodovna vrijednost uslovljena je statusom izbornog predmeta, a ne značajem njegovog nastavnog sadržaja.</p>	
Cilj predmeta:	<p>Cilj Retorike i pravnog komuniciranja je studente upoznati sa sadržajem pojma retorike. Razriješiti dilemu da li je retorika nauka, vještina ili umjetnost.</p> <p>Ponuditi teorijske modele za sticanje govorničke vještine koji će studentima olakšati ovladavanje umijećem javnog nastupa.</p> <p>Posebna pažnja usmjerena je na sudsku retoriku i pretpostavke uspješnog izlaganja na sudu.</p>	
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p align="center">Studenti će sa stečenim znanjem iz Retorike :</p> <p>Steći vještinu javnog nastupa, Naučiti kontrolisati tremu Savladati tehniku pripreme govora i njegovog izlaganja Biti spremni održati govore u različitim prilikama udovoljavajući zahtjevima svake od posebnih govornih formi. Naučiti pored jezika koristiti i druga sredstva neverbalne komunikacije</p>	
Okvirni sadržaj predmeta:	<p>Pojam, podjela i razvoj govorništva Historija retorike Opšta retorika</p>	

	<p>Govornik Govor: predmet i priprema govora Organizovanje sadržaja govora Stil govora Držanje, izvodenje, govora Auditorijum Ovladavanje tremom Posebna retorika Deliberativno, političko, govorništvo Forenzičko, sudsko, govorništvo Epideiktičko, prigodno, govorništvo Debata Govor za medije</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, auditorne vježbe i držanje govora
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	/
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Usvojeno znanje provjerava se usmeno. Tokom semestrastudenti su dužni održati dva govora: pripremljeni govor na zadatu temu u trajanju od 3 minute, 15 bodova, i improvizovani govor, 25 bodova. Na kraju semestra student polaže teoriju retorike 10 bodova. Sistem bodovanja: Pripremljeni govor 15 bodova 30% Improvizovani govor 25 bodova 50% Usmeni ispit iz Historije retorike 10 bodova 20%</p> <hr/> <p style="text-align: right;">100%</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Sima Avramović: Rhetorike Techne: veština besedništva i javni nastup, Beograd, 2008., Mirjana Nadaždin Defterdarević: Uvod u retoriku, Mostar, 2012., Nikola Visković: Argumentacija i pravo, Split, 1997. Marko Fabije Kvintilijan: Obrazovanje govornika, Sarajevo, 1984. Ivo Škarić: Temelji suvremenog govorništva, Zagreb, 2000. Radovan Radonjić: Pravna retorika, Podgorica, 2006. Branislav Nušić: Retorika, Beograd 1934., i naknadna izdanja Vjekoslav Boban: Počela govorne komunikacije, Zagreb 2003.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
ČETVEROGOVDIŠNJI DODIPLOMSKI STUDIJ

Naziv predmeta:	KLASIČNI PRAVNI TEKSTOVI		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus I		Godina studija II / Semestar IV
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Amra Mahmutagić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak: 11:30 - 13:00 srijeda: 13:00 - 14:30 četvrtak: 15:00 - 16:00 Adresa D206 E-mail: amra.mahmutagic@unmo.ba Tel:		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: -	Ukupan broj sati (P+V) 30+0
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS 2		
Matična kvalifikacija:			
Status predmeta:	Izborni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	Položeni ispiti sa prve godine studija		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<p>Osnovni cilj je uvođenje studenata u metode pravnog mišljenja rimskih klasičnih pravnika. Saznanja koja studenti dobivaju na predavanjima i iz udžbenika su, ipak, samo interpretacija rimskog pravnog sistema. Studentima se daje mogućnost da uoče „savremenost“ pravnih pravila rimskog prava koja su kroz dugotrajan proces recepcije postala sastavnim dijelom modernih pravilnih sistema. Pored čistih pravnih tekstova, obradom sudskih govora i nepravinih izvora na latinskom jeziku uz odgovarajuće prevode na naš jezik, studenti usvajaju opće civilizacijske vrijednosti antike. Simuliranjem antičkih sudskih procesa, rješavanjem konkretnih problemskih pravnih situacija u pojedinim tekstovima, studenti se osposobljavaju za pravnički način razmišljanja, pravničkog argumentiranja, tumačenja i usvajaju osnove internacionalne pravničke terminologije.</p>		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Percipiraju cjelovitost upoznavanja sa supstancom rimskog prava u izvornim pravnim tekstovima 2. Analiziraju i kompariraju djela klasičnih rimskih pravnika u cilju izoštavanja pravne logike i načina pravničkog razmišljanja 3. Da razumiju osnovne principe pravne dijalektike 4. Koriste rezultate analize pravnih tekstova u procesu formulisanja budućih propisa i rješavanja pravnih problema 5. Dijagnosticiraju pravni život određenog društva u određenom vremenu 6. Razumijevanje svestremenosti rimskih instituta kao temelja općeg obrazovanja diplomiranog pravnika 		
Okvirni sadržaj predmeta:	Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none"> 1. Tit Livije, <i>Ab urbe condita libri</i> 2. Apijan, rimski građanski ratovi 3. Iz Avgustovog političkog testamenta (<i>Res gestae divi Augusti</i>) 4. Tit Lukrecije Kar, O prirodi stvari, (<i>De rerum natura</i>) 5. Ciceronov govor u odbranu Seksta Roscija Amerina 6. Ciceron, Država, Zakoni, I-II, Beograd, 2002. 7. Fragmenti iz Gajevih institucija 8. Izvodi iz Jusinijanove kodifikacije 		

	<p>9. Kvintinijan, Obrazovanje govornika 10. Plinije mlađi, Pisma</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, grupni i individualni rad, mentorski rad, grupni rad
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Usmeni ispit koji se sastoji od 4 pitanja i izrada eseja na određenu temu
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Literatura: Obavezna: Jelena Danilović, Obrad Stanojević, Tekstovi iz rimskog prava, Beograd, 1996. Romic A., <i>Izvori rimskog prava</i> (Zagreb 1973.) Žika Bujuklić, Forum Romanum, Rimska država, pravo, religija i mitovi, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2010. Bogojević – Gluščević N., <i>Izvori za rimsko obligaciono pravo</i> (posebni dio) [Podgorica, 1996.] Malenica A., <i>Izvori rimskog prava</i> (Novi Sad. 2001.) Fikret Karčić, Pravni tekstovi, Odabrani izvori za Opću historiju države i prava, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004. Dopunska: Romic A., <i>Florilegij latinskih pravnih izreka</i> (Zagreb, 1985.) N.A. Maškin, Istorija Starog Rima, Naučna KMD, Beograd, 2005. Damir Salopek, Zlatko Šešelj, Dubravko Škiljan, Orbis Romanum 1, Školska knjiga, Zagreb, 1994.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Izvještaj o prolaznosti studenata i rezultati studentske ankete

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
ČETVEROGOVDIŠNJI DODIPLOMSKI STUDIJ

Naziv predmeta:	PRAVNE KULTURE		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus I		Godina studija II / Semestar IV
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Amra Mahmutagić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak: 11:30 - 13:00 srijeda: 13:00 - 14:30 četvrtak: 15:00 - 16:00 Adresa D206 E-mail: amra.mahmutagic@unmo.ba Tel:		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: -	Ukupan broj sati (P+V) 30+0
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS 2		
Matična kvalifikacija:	Razumijevanje koncepta kodifikacije i razvijanje svijesti o interakciji pravnih kultura i pravnom pluralizmu u svijetu		
Status predmeta:	Izborni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	Položeni ispiti sa prve godine studija		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Objasnenje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	1. Da proširi znanje i svijest studenata o pravnom pluralizmu u svijetu 2. Da omogući studentima da situiraju vlastiti pravni sistem u širu perspektivu 3. Da pruži praktična znanja studentima za kontakte sa različitim pravnim sistemima i kulturama		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da: 1. Razumiju koncept pravne kulture i objasne ciljeve i metode proučavanja različitih pravnih kultura 2. Poznaju tradiciju i evoluciju kulture evropskog kontinentalnog prava 3. Koriste komparativni metod u proučavanju različitih pravnih kultura 4. Razumijevanje anglo-američke pravne kultrve u kontekstu razvoje prava u zemljama dominacije običajnog prava 5. Smjeste vlastiti pravni sistem u širu perspektivu određene pravne kulture 6. Na osnovu stečenog praktičnog znanja, lakše komuniciraju sa različitim pravnim sistemima i kulturama 7. Utvrde i razumiju interakciju različitih pravnih kultura na određenim područjima, te uoče posljedice takve interakcije 8. Izgrade adekvatnu naučnu percepciju iz ove pravne oblasti, kao osnovu za eventualnu buduću širu nadgradnju društvenih nauka		
Okvirni sadržaj predmeta:	Sadržaj predmeta: Pregled svake pravne kulture daje se putem razmatranja koncepta prava, rasprostranjenosti kulture, izvora prava i sudskog postupka. Uvod u komparativno proučavanje pravnih kultura 1. Koncept pravne kulture 2. Ciljevi izučavanja pravnih kultura 3. Metodi izučavanja pravnih kultura Pravne kulture 1. Kultura civilnog/evropsko-kontinentalnog prava		

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Anglo-američka pravna kultura 3. Jevrejska pravna kultura 4. Kanonsko pravo 5. Islamska pravna kultura 6. Mješovite pravne kulture
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, grupni i individualni rad, mentorski rad, rad u grupi
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Usmeni ispit koji se sastoji od 4 pitanja i izrada eseja na određenu temu
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Literatura:</p> <p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muhamed Hašim Kamali, “<i>Zakon i društvo</i>” u <i>Oksfordska istorija Islama</i>, priredio Džon L. Espozito (Beograd: Clio, 2002), str. 123 - 172. 2. <i>Judaizam i ljudska prava</i>, priredio Eliezer Papo (Sarajevo: Pravni centar Fonda Otvoreno društvo, 1998), str. 41 – 54. 3. Nikola Škalabrin, <i>Uvod u kanonsko pravo</i> (Đakovo: Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Teologija u Đakovu, 1994), str. 87 – 105. 4. S.Reljić – M. Petrović, <i>Srpsko pravoslavlje</i>, Beograd 1989. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sayed Hassan Amin, <i>Pravni sistemi Srednjeg Istoka</i> (Sarajevo: El-Kalem, 1998), str. 470. 2. Rusmir Tanović, <i>Osnove precedentnog prava Common Law</i> (Zagreb, izdanje autora, 1998), str. 257.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Izvještaj o prolaznosti studenata i rezultati studentske ankete

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
ČETVEROGOVDIŠNJI DODIPLOMSKI STUDIJ

Naziv predmeta:	STARE PRAVNE KODIFIKACIJE		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus I		Godina studija II / Semestar IV
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Amra Mahmutagić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak: 11:30 - 13:00 srijeda: 13:00 - 14:30 četvrtak: 15:00 - 16:00 Adresa D206 E-mail: amra.mahmutagic@unmo.ba Tel:		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: -	Ukupan broj sati (P+V) 30+0
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS 2		
Matična kvalifikacija:			
Status predmeta:	Izborni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	Položeni ispiti sa prve godine studija		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	1. Da upozna studente sa procesom i okolnostima nastanka starih kodifikacija prava sa naglaskom na Evropu 2. Da razvije sposobnost studenta za sagledavanje pojedinih pravnih instituta u historijskoj i komparativnoj perspektivi 3. Da pruži studentima praktično poznavanje koncepta, strukture i karakterističnih instituta najpoznatijih starih pravnih kodifikacija.		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da: 1. Razumiju koncept kodifikacije, njene pravne i političke ciljeve 2. Koriste komparativni metod pri analizi različitih starih kodifikacija 3. Razlikuju vrste kodifikacija s obzirom na strukturu, karakter, ideje i osnovne institute 4. Percipiraju koncept kodifikacije kao „mediteranski fenomen“ 5. Čitaju tekst kodifikacije sa sposobnošću kritičkog mišljenja i analize pojedinih pravnih instituta 6. Koriste stečena znanja za proučavanje kodifikacija modernog doba		
Okvirni sadržaj predmeta:	Sadržaj predmeta: 1. Stari kodeksi i njihov historijski značaj 2. Zakonici stare Mesopotamije (Ur-Nammuov, Bilalamov i Harmurabijev zakonik) 3. Usporedna analiza Hamurabijevog zakonika, hebrejske Tore i rimskog Zakona Dvanaest ploča 4. Bizantijska kodifikacija Ekloga iz 726. godine 5. Salijski zakonik 6. Srednjovjekovne kodifikacije kanonskog prava (Decretum Gratiani, Decretales i Corpus Iuris Cannonici) 7. Osmanske kanunname		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, grupni i individualni rad, mentorski rad, grupni rad		
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):			
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog	Usmeni ispit koji se sastoji od 4 pitanja i izrada eseja na određenu temu		

faktora provjere znanja:	
<p>Popis osnovne literature i Internet web referenci:</p>	<p>Obavezna: Srđan Šarkić i Dragoljub Popović, <i>Veliki pravni sistemi i kodifikacije</i> (Beograd: Izdavačka kuća “Draganić”, 1996), str. 9 – 113. Dr Marko Višić, <i>Zakonici drevne Mesopotamije</i> (Beograd - Podgorica: Službeni list SCG I CID, 2003.), str. 125 – 195. <i>Pravni tekstovi – odabrani izvori za Opću historiju države i prava</i>, odabrao prof. dr. Fikret Karčić (Sarajevo: Pravni fakultet, 2004).</p> <p>Dopunska: Nikola Škalabrin, <i>Uvod u Kanonsko pravo</i> (Đakovo: Teologija u Đakovu, 1994), str. 87 - 105. Russ Versteeg, <i>Law in the Ancient World</i> (Durham, N. Carolina: Carolina Academic Press, 2002). (Dijelovi ove knjige planiraju se prevesti na bosanski jezik) Dr. Branislav Đurđev et.al., <i>Kanuni i kanuame za bosanski, hercegovači. zbornički, kliški, crnogorski i skadarski sandžak</i> (Sarajevo: Orijentalni institut, 1957), str. 211.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:</p>	<p>Izvještaj o prolaznosti studenata i rezultati studentske ankete</p>

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET

Naziv predmeta:	Tranzicija i globalizacija ekonomije		Šifra predmeta:
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus studija		Godina studija/ Semestar II/IV
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Nerma Čolaković-Prguda		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak 10,00-12,00; utorak: 10,00-12,00 E-mail: nerma@unmo.ba Tel.: ++ 387 36 514-230 Adresa (broj kabineta) : D207		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično 2	Sati vježbi sedmično 0	Ukupan broj sati sedmično: 2
Bodovna vrijednost ECTS-a:	4 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	-		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	-		
Ciljevi predmeta:	1. usvajanje znanja iz ove discipline kako bi studenti shvatili značaj ekonomije; 2. da studenti steknu osnovna znanja o izuzetno važnim ekonomskim pojmovima: tranzicija, privatizacija, tržište i tržišne strukture, nejednakost i siromaštvo, ekonomski rast, ekonomski razvoj, međunarodna razmjena, globalizacija; 3. da shvate šta je transformacija planske u tržišnu ekonomiju i njene specifičnosti; 4. da se upoznaju sa svjetskom ekonomijom koja može funkcionisati samo kao globalna cjelina.		
Ishodi učenja predmeta: (Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina))	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći/biti sposobni: 1. da shvati značaj procesa tranzicije; 2. da spozna ulogu države u ekonomskom životu, prije svega njen značaj za ekonomski rast i razvoj, borbu protiv siromaštva i narušavanja ekološke ravnoteže; 3. da sagleda prednosti i nedostatke procesa globalizacije; 4. da iskoristi stečeno znanje za izučavanje drugih disciplina.		
Sadržaj predmeta: (Okvirni sadržaj predmeta)	1. Teorijsko tumačenje tranzicije 2. Tržište i država u modernoj ekonomiji 3. Osnovni elementi ponude i potražnje 4. Oligopol i monopolistička konkurencija 5. Raspodjela dohotka i borba protiv siromaštva 6. Država, ekonomija i ekologija 7. Sedmica konsultacija 8. I kolokvij 9. Država i međunarodna razmjena 10. Ekonomski rast i razvoj 11. Pojam globalizacije 12. Globalna ekonomija 13. Odnos globalizacije i regionalizacije 14. Sedmica konsultacija 15. II kolokvij		
Nastavne metode: (Oblici provođenja nastave/metode učenja)	Predavanja, vježbe, seminarski radovi, samostalni zadaci i rasprave.		
Ostale obaveze studenta			

(ako se predviđaju):	
Ispitivanje i ocjenjivanje: (Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja)	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno; sredinom i na kraju semestra.</p> <p>1. redovni studenti - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova</p> <p>2. vanredni studenti - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova</p> <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Osnovna:</p> <p>1. Hodžić, K., (Re)privatizacija i globalizacija, „Međunarodni forum Bosna“, Sarajevo, 2003.</p> <p>Dopunska:</p> <p>1. P.Samuelson-W.Nordhaus, Ekonomija, 15. izdanje, MATE, Zagreb, 2000.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	<p>Studentska evaluacija kvaliteta izvođenja nastave Izvještaj nastavnika o održanoj nastavi Praćenje prolaznosti na ispitima i prohodnosti studenata</p>

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU			
NAZIV FAKULTETA			
NAZIV ODSJEKA / SMJERA			
Naziv predmeta:	VIKTIMOLOGIJA		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij (I ciklus)		II godina /IV semestar
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Denis Pajić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: Adresa (broj kabineta) E-mail: Tel.:		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: 0	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 30 (2+0)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Diplomirani pravnik		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	Student se upoznaje sa pojmom i predmetom viktimologije kao nove društvene nauke sa humanističkom orijentacijom ka žrtvi krivičnog djela, sa njenim ciljevima i zadacima, sa pojedinim tipovima žrtve, njihovoj ulozi i rizicima, te o njihovom položaju i pravima u našem pravnom sistemu.		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da: razviju analitičke, kritičke i prezentacijske sposobnosti iz oblasti viktimologije. Na taj način steći će se elementarna znanja o žrtvi krivičnog djela i njenom položaju, čime se već na samom početku studija ovladava pojmovima koji su nesumnjivo korisni za rad u pravosudnim institucijama.		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> -Viktimologija (pojam, predmet, zadaci i ciljevi); -Prava žrtve (aktivnost svjetskog viktimološkog društva, položaj žrtve u našem pravu, žrtva krivičnog djela kod nas); - Žrtve zločina (žrtve nasilja, međunarodnog terorizma, ubistva, seksualnog nasilja, nasilja u porodici, stradanje i zaštita djece i omladine, stradanje na radu i u čovjekovoj okolini); - Žrtve rata (genocid i ratni zločini, zločin protiv čovječnosti, zaštita žrtava rata u međunarodnom humanitarnom pravu); - Prevencija stradanja i zaštita žrtava (sprječavanje stradanja ljudi, socijalna zaštita žrtava, zloupotrebe starih osoba). 		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, seminari, eseji, praktični primjeri, konsultacije		
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):			
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p style="text-align: center;">Kolokviji, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit.</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>		
Popis osnovne literature i	1.Viktimologija (studije o žrtvama), "Informator", Zagreb, 1998., (autor: Z. Šeparović);		

Internet web referenci:	<p>2. Viktimologija, izd. Fakultet kriminalističkih nauka, Sarajevo, 2004.,(autori: A. Ramljak – H. Halilović);</p> <p>3. Viktimološki pojmovnik, izd. Udruženje diplomiranih kriminalista u BiH, Sarajevo, 2005. (autori: A. Ramljak – B.Petrović);</p> <p>4. Krivični zakon Bosne i Hercegovine, (“Sl. glasnik BiH”, br.3/2003);</p> <p>5. Krivični zakon Federacije Bosne i Hercegovine, (“Sl. glasnik FBiH”, br. 36/2003);</p> <p>6. Ženevske konvencije o zaštiti žrtava rata iz 1949. godine;</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
OPĆI SMJER

Naziv predmeta:	KRIVIČNO PROCESNO PRAVO I		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Akademske dodiplomski studijski program		III / I
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Denis Pajić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: E-mail: denis.pajic@unmo.ba Tel.: Utorak: 9 – 13 h Adresa (broj kabineta): D201 Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, Sjeverni logor bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3/45	Sati vježbi sedmično: 2/30	Ukupan broj sati (45/30)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Obavezni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	U cilju razvijanja znanja i sposobnosti za teorijsku i stručnu analizu pojmova i instituta krivičnog procesnog prava, studenti se upućuju u osnovne pojmove i institute ove naučne discipline i pravne grane. Očekuje se da studenti obvladaju temeljnim krivičnoprocesnim institutima u svjetlu zaštite osnovnih prava i sloboda čovjeka i efikasnog suzbijanja kriminaliteta. Time se kod studenata razvijaju znanja i sposobnosti za samostalnu analizu krivičnoprocesnih pojmova i instituta.		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti osposobljeni za rad u okviru krivičnog pravosuđa, ili drugih nadležnih ustanova koje se bave preventivnim i represivnim aktivnostima na suzbijanju kriminaliteta.		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Krivično procesno pravo i krivični postupak 2. Pregled historijskog razvoja krivičnog procesnog prava 3. Razvoj krivičnog procesnog prava u BiH 4. Osnovna načela krivičnog procesnog prava (načelo oficijelnosti, načelo legaliteta i oportuniteta krivičnog gonjenja, načelo akuzatornosti) 5. Osnovna načela krivičnog procesnog prava (načelo kontradiktornosti, načelo utvrđivanja materijalne istine, načelo slobodne ocjene dokaza) 6. Osnovna načela krivičnog procesnog prava (načelo neposrednosti u provođenju i ocjeni dokaza, načelo usmenosti, načelo pravičnog postupka) 7. Osnovna načela krivičnog procesnog prava (načelo pretpostavke nevinosti i in dubio pro reo, načelo ne bis in idem, načelo upotrebe jezika i pisma u krivičnom postupku, načelo javnosti) 8. Organizacija sudova u BiH, načela u obavljanju sudske funkcije, pojam i vrste sudske nadležnosti 9. Tužilaštvo-historijski razvoj i pravna priroda, organizacija tužilaštva u BiH, načela specifična za organizaciju tužilaštva, prava i dužnosti tužioca u krivičnom postupku. 10. Osumnjičeni, odnosno optuženi i pravo na odbranu 		

	<p>11. Oštećeni u krivičnom postupku 12. Predmet krivičnog postupka 13. Mjere za osiguranje prisustva osumnjičenog odnosno optuženog i uspješno vođenje krivičnog postupka 14. Radnje u krivičnom postupku 15. Odluke u krivičnom postupku</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanje interakcijskog karaktera, case study, <i>de iure vs de facto</i> analiza, vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Kolokviji, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit</p> <p><u>1. redovni studenti</u> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova</p> <p><u>2. vanredni studenti</u> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova</p> <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni student</p>
Popis osnovne literature i	<p>Obavezna:</p> <p>1. Sijerčić-Čolić, H.: Krivično procesno pravo. Knjiga I: Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje. Peto izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Sarajevo, 2019. (od I do XII poglavlja) 2. Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 26/04, 63/04,13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09, 72/13, 65/18) 3. Zakon o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 16/09, 12/10, 8/13, 59/14 I 74/20)</p> <p>Dopunska:</p> <p>1. Sijerčić-Čolić, H., Hadžiomerađić, M., Jurčević, M., Kaurinović, D., Simović, M.: Komentari zakona o krivičnom/kaznenom postupku u BiH. Sarajevo, 2005. (odabrana poglavlja)</p>
Internet web referenci:	
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima – na nivou Univerziteta

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84 8

85-94 9

95-100 10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	MEĐUNARODNO JAVNO PRAVO I		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	dodiplomski		III/V
Voditelj predmeta:	Prof. dr. Rebeka Kotlo		
Kontakt detalji:	Konsultacije: utorak: 8:30 – 9:15 sati srijeda: 11:30 – 13:15 sati četvrtak: 8:30 – 10:00 sati 11:00 - 12: 00 sati Adresa (broj kabineta): D 203 Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru Pravni fakultet USRC „Midhat Hujdur Hujka“, Sjeverni logor bb, Mostar E-mail: rebeka.kotlo@unmo.ba Tel.: 036 514 241		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3/45	Sati vježbi sedmično: 1/15	Ukupan broj sati (45/15)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	6 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachler prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Obavezni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	/		
Ograničenja pristupa predmetu:	/		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	/		
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - upoznati studente sa pojmom međunarodnog prava, osnovnim principima i izvorima međunarodnog prava, - sticanje općih i posebnih znanja o sistemu pravnih pravila koja uređuju odnose između međunarodnopravnih subjekata, država, država i međunarodnih organizacija te odnose između međunarodnih organizacija. 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Sposobnost uočavanja problema, određivanja najprimjerenijeg pristupa za njegovo rješavanje, pravilne analize stanja i sinteze prikupljenih podataka te pronalaženja adekvatnog rješenja logičkim rezonovanjem i kreativnim djelovanjem, kako samostalno, tako i radom u timu;</p> <p>Sposobnost prikupljanja i obrade relevantnih informacija, njihove prezentacije i razmjene korištenjem ovladanom pravnom terminologijom, efikasnim usmenim i pisanim izražavanjem i razvijenim sposobnostima komuniciranja o pravnim sadržajima;</p> <p>Razvijanje sklonosti cjeloživotnom učenju i vještina učenja te generičkih vještina potrebnih za zapošljavanje i napredovanje;</p> <p>Sposobnost jasnog i efikasnog prezentiranja zaključaka i rezultata vlastitog istraživanja.</p> <p>Osposobljavanje studenata da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumiju ulogu i razliku međunarodnog javnog prava u odnosu na pravne poretke država, - razumiju problematiku sistema pravnih pravila koja uređuju odnose između međunarodnopravnih subjekata, - razumiju sistem i mehanizme zaštite ljudskih prava pred međunarodnim institucijama. 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opšta pitanja: definicija i pojam međunarodnog prava, teorijskoppravna pitanja pravne prirode i odnosa prema unutrašnjem pravu 2. Izvori međunarodnog prava 3. Subjekti međunarodnog prava-države 4. Sukcesija država 5. Priznanje država i vlada 6. Trajno neutralne države 7. Diplomatsko pravo, imuniteti i privilegije diplomatskih predstavnika, konzularno pravo 8. I kolokvij 9. Međunarodne organizacije, pojam, vrste, imuniteti 		

	<p>10. Ujedinjene nacije 11. Zaštita manjina 12. Pojedinaac u međunarodnom pravu 13. Državljeni i stranci 14. Međunarodna krivična odgovornost pojedinca 15. II kolokvij</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, vježbe, seminari i referati, individualne i grupne konsultacije, seminarski radovi, praktične vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	/
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno, usmeno te pismeno i usmeno, putem kolokvija u toku semestra i završnog ispita. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na kolokvijima je:</p> <p>1. redovni studenti - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova</p> <p>2. vanredni studenti - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova</p> <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja 85 bodova (i 15 bodova za predispitne aktivnosti), što iznosi ukupno maksimalno 100 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu.</p> <p>Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se polagati ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>V.Đ. Degan, Međunarodno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Rijeci, 2004. Sakib Softić, Međunarodno opravo, DES, Sarajevo 2012. (obavezna), odabrana poglavlja Rebeka Kotlo, Pravo na udruživanje, političke partije i nevladine organizacije u savremenom pravno-političkom sistemu, uporednom i međunarodnom pravu, Sarajevo, 2017. (obavezna), odabrana poglavlja Andrassy J., Bakotić B, Vukas B, Međunarodno pravo I, Zagreb, 1995.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi	Ocjena
55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU PRAVNI FAKULTET			
Naziv predmeta:	Obligaciono pravo – opći dio		Šifra predmeta:0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus		III godina / V semestar
Voditelj predmeta:	van. prof. dr. Ramajana Demirović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak 09:00 – 12:00 srijeda: 09:00 – 11:00 E-mail: ramajana.demirovic@unmo.ba Tel: 036 / 514 - 236 Adresa (broj kabineta): Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru Pravni fakultet , kabinet D 101 USRC Mišhat Hujdur-Hujka bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati nastave sedmično 4	Sati vježbi sedmično 2	Ukupan broj sati sedmično 60/30
Bodovna vrijednost ECTS-a:			
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni predmeti sa ranijih godina studija		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ograničenja		
Objasnenje bodovne vrijednosti:			
Ciljevi predmeta:	-sticanje općih i posebnih teoretskih znanja o institutima obligacionog prava - upoznavanje sa izvorima obligacionog prava i njihovo pravilno korištenje - razvijanje naučnih saznanja o strukturi obligacionopravnih odnosa, o principima njihovog regulisanja i njihovom značaju -ovladavanje metodama i postupcima istraživanja instituta ugovornog i odštetnog prava -upoznavanje sa pravnim vještinama u sistemu pravne zaštite subjektivnih obligacionih prava -razvijanje samostalnosti i kritičkog razmišljanja		
Ishodi učenja predmeta: (Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina))	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći/bititi sposobni: -shvatiti strukturu i prirodu instituta obligacionog prava -vladati ključnim terminima, pojmovima i institutima obligacionog prava -analizirati osnovne teorijske probleme u oblasti obligacionog prava -u životnim situacijama prepoznati pojedine obligacione odnose i usvojeno znanje primijeniti tako da odrede prava i obveze strana u tim odnosima, - primijeniti praktična znanja i vještine potrebna za rješavanje pitanja iz oblasti obligacionogprava u pravosudnoj, notarskoj i advokatskoj djelatnosti - kompetentno i argumentovano diskutovati o zaštiti interesa subjekata prava kroz ugovorno i odštetno pravo -uočavati, sagledavati i datiprijedloge za rješavanje pravnih problema u ovoj oblasti -da se, zahvaljujući sticanju satabilne osnove, dalje profesionalno obrazuju i usavršavaju		
Sadržaj predmeta: (Okvirni sadržaj predmeta)	1.Pojam i izvori obligacionog prava, osnovna načela 2.Pojam i vrste obligacija 3.Predugovorna odgovornost, ugovor kao izvor obligacije 4.Uvjeti zaključenja obligacionih ugovora 5.Forma i tumačenje obligacionih ugovora, vrste obligacionih ugovora 6.Zastupanje 7.Posebna dejstva dvostranih ugovora, sredstva obezbjeđenja ugovora 8.Ugovor u korist trećih osoba, pobijanje dužnikovih pravnih radnji 9.Nevažnost ugovora, raskid ugovora 10.Prouzrokavanje štete, razne vrste odgovornosti 11.Naknad štete, sticanje bez osnova, posloводство bez naloga 12.Jednostarna izjava volje, docnija, zastarjelost		

	13.Promjene subjekata obligacije, promjene dužnika 14.Ustupanje, asignacija 15.Prestanak obligacije
Nastavne metode: (Oblici provođenja nastave/metode učenja)	predavanja,vježbe, seminari i referati, individualne i grupne konsultacije
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	-
Ispitivanje i ocjenjivanje: (Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja)	Usvojeno znanje provjerava se pismeno sredinom i na kraju semestra. <u>1. redovni studenti</u> -prvi kolokvij: 40 bodova -drugi kolokvij: 45 bodova -predispitne aktivnosti 15 bodova <u>2. vanredni studenti</u> -prvi kolokvij: 45 bodova -drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	Literatura: - Abedin Bikić, Obligaciono pravo – opći dio, Sarajevo, 2007; - Bogdan Loza, Obligaciono pravo, Sarajevo, 2000; - Abedin Bikić, Enes Bikić, Almedina Šabić, Kako riješiti obligacionopravni slučaj – Praktikum za obligaciono pravo, Sarajevo, 2006; -Zakon o obligacionim odnosima, 1978.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	- Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave - Razmatranje izvještaja o prolaznosti u akademskoj godini.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84 8

85-94 9

95-100 10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
OPĆI SMJER

Naziv predmeta:	RADNO PRAVO		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Akademički dodiplomski studijski program		III / V
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Emina Hasanagić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: E-mail: emina.hasanagic@unmo.ba Tel.: 036/514-242 Utorak: 12:15 h – 14:45 h Srijeda: 9:00 h – 11:30 h Adresa (broj kabineta): D202 Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, Sjeverni logor bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3/45	Sati vježbi sedmično: 1/15	Ukupan broj sati (45/15)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	6 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima radnog prava, - Savladavanje osnovnih pojmova iz područja radnih odnosa - Osposobljavanje studenata da obrađuju pravna pitanja vezana za individualno radno pravo - Osposobljavanje studenta za obradu pravnih pitanja vezanih za zaključivanje, trajanje, prestanak i zaštitu u korelaciji sa konkretnim radnim odnosom, - Osposobljavanje studenata da savlada osnovne vještine rješavanja problema u oblasti individualnih radnih odnosa 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći/biti sposobni : <ul style="list-style-type: none"> - steći teorijska i praktična znanja neophodna za obrađivanje pravnih pitanja u vezi sa individualnim radnim pravom, - studenti će biti osposobljeni da uspješno obrađuju pravna pitanja vezana za zaključivanje, trajanje, prestanak i zaštitu individualnog radnog odnosa - studenti će steći osnovna znanja o pravima radnika, njihovom ostvarivanju i načinima njihove zaštite - studenti će savladati osnovne vještine rješavanja problema u oblasti radnih odnosa 		

<p>Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:</p>	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. redovni studenti <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova 2. vanredni studenti <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti</p>
--	---

<p>Okvirni sadržaj predmeta:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Uvod u radno pravo-pojam,predmet, pojava i razvoj radnog prava 2. Izvori radnog prava-heteronomni i autonomni izvori 3.Međunarodna organizacija rada (MOR), Međunarodni izvori radnog prava 4.Kolektivno radno pravo: kolektivni ugovori, sindikat, participacija zaposlenika 5.Evropsko radno pravo-sadržaj individualnog i kolektivnog evropskog radnog prava 6. I kolokvij (pismena provjera) 7. Radni odnos, forme rada van radnog odnosa, faze zasnivanja radnog odnosa 8. Radno vrijeme, odmori,odustva, mirovanje radnog odnosa, plaće 9. Zaštita na radu 10. Odgovornost u režimu radnih odnosa-disciplinska i materijalna odgovornost 11.Prestanak radnog odnosa 12. II kolokvij (pismena provjera) 13. Radno procesno pravo-pojam i načela 14. Vrste zaštite prava radnika: interna, sudska, alternativna, upravna i krivično prekršajna 15.Kolektivni radni sporovi,načini rješavanja kol.radnih sporova, štrajk, lock-out
<p>Oblici provođenja nastave/metode učenja:</p>	<p>predavanja, vježbe, seminarski radovi i referati, individualne i grupne konsultacije, praktične vježbe</p>
<p>Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):</p>	

<p align="center">Popis osnovne literature i Internet web referenci:</p>	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Radno pravo-udžbenik, autori: Sead Dedić, Jasminka Gradašević-Sijerčić, Sarajevo, 2005.god 2. Mjere zapošljavanja u pravnom sistemu Evropske unije sa posebnim osvrtom na Bosnu i Hercegovinu, autorica: Emina Hasanagić, Mostar, 2022. 3. Zakon o radu FBiH („Sl. novine FBiH“, br. 43/99, 32/00,29/00 4. Zakon o radu RS („Sl. glasnik RS“, br. 38/00, br.55/07 5. Zakon o radu Brčko Distrikta BiH („Sl. glasnik BDBiH“, br. 7/00,19/06,19/07, 25/08 <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evropsko radno pravo, Branko Lubarda, Podgorica 2006.godine.
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:</p>	<p align="center">Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.</p>

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na slijedeći način:

Bodovi	Ocjena
55 – 64	6
65 – 74	7
75 – 84	8
85 – 94	9
95 – 100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU

NAZIV FAKULTETA: PRAVNI FAKULTET

NAZIV ODSJEKA / SMJERA: I CIKLUS - DODIPLOMSKI STUDIJ

Naziv predmeta:	FINANSIJE I FINANSIJSKO PRAVO		Šifra predmeta: 000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus studija		V semestar
Voditelj predmeta:	prof. dr. Edin Rizvanović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak 13-15h e-mail: edin.rizvanovic@unmo.ba		Adresa (broj kabineta) D 102 Tel.:036 514 232
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi sedmično: 1	Ukupan broj sati 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	4 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Ukupno opterećenje za predmet u semestru		
Cilj predmeta:	<p>- upućivanje studenata na značaj finansijskog prava (monetarnog i fiskalnog segmenta) za poslovni sistem zemlje, odnosno za funkcioniranje države.</p> <p>- stjecanje znanja o osnovnim institutima finansija i finansijskog prava i o mehanizmima funkcioniranja bh. monetarnog i fiskalnog sistema.</p> <p>- kontekstualiziranje bh. modela izgradnje monetarnog i poreznog sistema sa europskim modelom, u smislu spoznaje značaja akceptiranja pravne stečevine EU.</p>		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Nakon uspješno apsolviranog predmeta Finansija i finansijsko pravo od studenata se očekuju sljedeći ishodi učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da steknu potrebno znanje o navedenoj oblasti, radi njihove primjene u procesu istraživačkog rada i radi razumijevanja aktuelnih procesa, - da stečena znanja koriste u procesu kreiranja i primjene relevantnih domaćih normi te u procesu harmonizacije iz ove oblasti koja, direktno ili indirektno, obuhvata značajan dio pravne stečevine EU, - da izučavanjem predmeta, na temelju kritičkog mišljenja i ponuđene argumentacije, izgrade vlastiti stav o tretiranoj oblasti i najznačajnijim institutima u njoj, - da usvojena znanja i vještine budu aplikativnog karaktera, što implicira afirmaciju multidisciplinarnog pristupa. 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kreiranje, funkcije i vrste novca 2. Monetarni agregati 3. Monetarna politika 4. Valute, devize, devizni kurs 5. Banke, bankarski sistemi, bankarski poslovi 6. Međunarodne finansijske institucije 7. Monetarna stabilnost, inflacija, deflacija 8. Finansijska tržišta 9. Javni prihodi 10. Indirektni porezi 11. Direktni porezi 12. Javni zajam 13. Javni rashodi 14. Budžet 15. Harmonizacija poreza u Europskoj uniji 		
Oblici provođenja nastave/metode	predavanja, eseji i konsultacije		

učenja:	
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Provjera znanja vrši se kontinuirano - tokom predavanja, ocjenom eseja, pismenom i usmenom provjerom znanja i završnom provjerom.
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ol style="list-style-type: none"> 1. RIZVANOVIĆ, Edin: Finansije i finansijsko pravo, Mostar, 2020. 2. RIZVANOVIĆ, Edin: Fiskalne finansije i fiskalni sistem Bosne i Hercegovine, Ekonomski fakultet Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru, 2016. 3. RIZVANOVIĆ, Edin: Monetarne finansije i monetarno pravo, Ekonomski fakultet Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru, 2015.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	- Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
OPĆI SMJER

Naziv predmeta:	KRIVIČNO PROCESNO PRAVO II		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Akademijski dodiplomski studijski program		III / II
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Denis Pajić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: Utorak: 9 – 13 h E-mail: denis.pajic@unmo.ba Tel.: Adresa (broj kabineta): D201 Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, Sjeverni logor bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3/45	Sati vježbi sedmično: 2/30	Ukupan broj sati (45/30)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Obavezni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	Studenti stiču osnovna znanja o utvrđivanju činjenica u krivičnom postupku i radnjama dokazivanja, kao i odvijanju krivičnog postupka u slučaju sumnje da je izvršeno krivično djelo. Na taj način se kod studenata razvija sposobnost za teorijsku i stručnu analizu pojmova i instituta koji se odnose na vrste i stadije krivičnog postupka.		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti osposobljeni za rad u okviru krivičnog pravosuđa, ili drugih nadležnih ustanova koje se bave preventivnim i represivnim aktivnostima na suzbijanju kriminaliteta.		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utvrđivanje činjenica u krivičnom postupku 2. Radnje dokazivanja 3. Oblici krivičnog postupka 4. Istraga 5. Okončanje istrage. Prekid i obustava istrage 6. Postupak optuživanja 7. Izjašnjavanje o krivinji. Pregovaranje o krivinji 8. Glavni pretres 9. Presuda 10. Redovni pravni lijekovi 11. Vanredni pravni lijek 12. Postupak protiv pravnih osoba 13. Postupak za izdavanje kaznenog naloga 14. Postupak prema maloljetnicima 15. Posebni postupci 		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanje interakcijskog karaktera, case study, <i>de iure vs de facto</i> analiza, vježbe		
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):			

<p>Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:</p>	<p>Kolokviji, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni student</p>
<p>Popis osnovne literature i</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sijerčić-Čolić, H.: Krivično procesno pravo. Knjiga I: Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Peto izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Sarajevo, 2019. (od XIII do XX poglavlja) 2. Sijerčić-Čolić, H.: Krivično procesno pravo. Knjiga II: Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci. Peto izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Sarajevo, 2019. (od I do XII poglavlja) 2. Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09, 72/13, 65/18) 3. Zakon o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 16/09, 12/10, 8/13, 59/14 I 74/20) <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sijerčić-Čolić, H., Hadžiomerađić, M., Jurčević, M., Kaurinović, D., Simović, M.: Komentari zakona o krivičnom/kaznenom postupku u BiH. Sarajevo, 2005. (odabrana poglavlja)
<p>Internet web referenci:</p>	
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:</p>	<p>Anonimna anketa među studentima – na nivou Univerziteta</p>

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	MEĐUNARODNO JAVNO PRAVO II	Šifra predmeta: 0000	
	dodiplomski	III / VI	
Voditelj predmeta:	Prof. dr. Rebeka Kotlo		
Kontakt detalji:	Konsultacije: utorak: 8:30 – 9:15 sati srijeda: 11:30 – 13:15 sati četvrtak: 8:30 – 10:00 sati 11:00 - 12:00 sati Adresa (broj kabineta): D 203 Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru Pravni fakultet USRC „Midhat Hujdur Hujka“, Sjeverni logor bb, Mostar E-mail: rebeka.kotlo@unmo.ba Tel.: 036 514 241		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3/45	Sati vježbi sedmično: 1/15	Ukupan broj sati (45/15)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	6 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachler prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Obavezni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	Studenti mogu pristupiti polaganju završnog ispita iz predmeta ukoliko imaju položen ispit iz predmeta Međunarodno javno pravo I		
Ograničenja pristupa predmetu:	/		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	/		
Cilj predmeta:	-upoznati studente sa objektima međunarodnog prava, državnim područjem, utvrđivanjem i povlačenjem granica između država, - upoznati studente sa postupcima mirnog rješavanja sporova - upoznati studente sa pravilima koje je nužno primjenjivati u oružanim sukobima.		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Sposobnost uočavanja problema, određivanja najprimjerenijeg pristupa za njegovu rješavanje, pravilne analize stanja i sinteze prikupljenih podataka te pronalaženja adekvatnog rješenja logičkim rezonovanjem i kreativnim djelovanjem, kako samostalno, tako i radom u timu; Sposobnost prikupljanja i obrade relevantnih informacija, njihove prezentacije i razmjene korištenjem ovladanom pravnom terminologijom, efikasnim usmenim i pisanim izražavanjem i razvijenim sposobnostima komuniciranja o pravnim sadržajima; Razvijanje sklonosti cjeloživotnom učenju i vještina učenja te generičkih vještina potrebnih za zapošljavanje i napredovanje; Sposobnost jasnog i efikasnog prezentiranja zaključaka i rezultata vlastitog istraživanja. Osposobljavanje studenata da: <ul style="list-style-type: none"> - razumiju problematiku sistema pravnih pravila koja uređuju odnose između međunarodnopravnih subjekata - razumiju sistem i mehanizme rješavanja sporova između subjekata međ.prava - da razumiju razloge ograničenja ratovanja iz humanitarnih razloga. 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Objekti međunarodnog prava - državno područje 2. Granice, rijeke 3. More (historijski razvoj prava mora), 4. Morski pojasevi gdje države imaju suverenost 5. Morski pojasevi gdje države imaju suverena prava 6. Morski pojasevi koji su opće dobro čovječanstva 7. Zračni prostor 		

	8. I kolokvij 9. Mirno rješavanje sporova-opće karakteristike,diplomatski modeli mirnog rješavanja sporova 10. Insitucionalizirani načini mirnog rješavanja sporova 11. Arbitraža i Međunarodni sud pravde u Hagu 12. Pravo oružanih sukoba - rat (oružani sukob), 13. Pravno regulisanje međunarodnih i nemeđunarodnih oružanih sukoba, ograničenja ratovanja, prava i dužnosti neutralaca. 14. Međunarodni ugovori 15. II kolokvij
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, vježbe, seminari i referati, individualne i grupne konsultacije, seminarski radovi, praktične vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	/
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Usvojeno znanje provjerava se pismeno, usmeno te pismeno i usmeno, putem kolokvija u toku semestra i završnog ispita. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na kolokvijima je: 1. redovni studenti - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova 2. vanredni studenti - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja 85 bodova (i 15 bodova za predispitne aktivnosti), što iznosi ukupno maksimalno 100 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se polagati ispit kao redovni studenti.
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	V.Đ. Degan, Međunarodno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Rijeci, 2004. Sakib Softić, Međunarodno opravo, DES, Sarajevo 2012. (obavezna), odabrana poglavlja Andrassy J., Bakotić B, Vukas B, Međunarodno pravo I, Zagreb, 1995.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84 8

85-94 9

95-100 10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
OPĆI SMJER

Naziv predmeta:	Obligaciono pravo – posebni dio		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	dodiplomski		III / VI
Voditelj predmeta:	prof. dr. Anita Duraković		
Kontakt detalji:	Konsultacije: pon: 10.00 – 12.00 Uto: 11.00 – 13.00	E-mail: anita.durakovic@unmo.ba	Tel.: 036 514-241
	Adresa (broj kabineta) : Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, kabinet br. D USRC Mithat Hujdur-Hujka bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi sedmično: 1	Ukupan broj sati: 45/15
Bodovna vrijednost ECTS-a:	6 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni predmeti sa ranijih godina studija i Obligaciono pravo – opći dio		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - sticanje općih i posebnih teoretskih znanja o ugovoru kao osnovnom izvoru obligacije - upoznavanje sa izvorima obligacionog prava – posebni dio te njihovo pravilno korištenje - razvijanje naučnih saznanja o strukturi ugovornog odnosa, o principima njegovog regulisanja i njegovom značaju - upoznavanje sa različitim vrstama ugovora koji su značajni za kasniji rad u praksi, zbog čega je naglasak na analizi sudske prakse - analizirati osnovne teorijske i praktične probleme u oblasti ugovornog prava - razvijanje samostalnosti i kritičkog razmišljanja 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći/biti sposobni: - vladati ključnim terminima, pojmovima i institutima obligacionog prava – posebni dio</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizirati osnovne teorijske probleme u oblasti ugovornog prava - u životnim situacijama prepoznati pojedine ugovorne odnose i usvojeno znanje primijeniti tako da odrede prava i obveze strana u tim odnosima,, - primijeniti praktična znanja i vještine potrebna za rješavanje pitanja iz oblasti ugovornog prava u pravosudnoj, notarskoj i advokatskoj djelatnosti - kompetentno i argumentovano diskutovati o zaštiti interesa subjekata prava kroz ugovorno pravo - uočavati, sagledavati i dati prijedloge za rješavanje pravnih problema u ovoj oblasti - da se, zahvaljujući sticanju satabilne osnove, dalje profesionalno obrazuju i usavršavaju 		

Okvirni sadržaj predmeta:	<p>1.Pojam i izvori obligacionog prava – posebni dio; Ugovor kao osnovni izvor obligacije</p> <p>2.Ugovor o prodaji (pojam, karakteristike, rizik propasti i oštećenja stvari)</p> <p>3. Ugovor o prodaji (bitni elementi ugovora, obaveze prodavca i kupca)</p> <p>4. Posebne vrste ugovora o prodaji, Ugovor o razmjeni</p> <p>5.Ugovor o poklonu</p> <p>6.Ugovor o zakupu</p> <p>7.Ugovor o zajmu</p> <p>8. Ugovor o posluži</p> <p>9. Ugovor o djelu</p> <p>10. Ugovor o ostavi</p> <p>11. Ugovor o doživotnom izdržavanju</p> <p>12.Ugovor o orakluku</p>
	<p>13. Ugovor o faktoringu</p> <p>14. Međunarodna prodaja robe (uvod, pregled konvencija, oblast primjene i opće odredbe, zaključenje ugovora)</p> <p>15. Međunarodna prodaja robe (prodaja robe, obaveze ugovornih stranaka, prijelaz rizika, naknada štete, dejstvo raskida ugovora)</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, vježbe, seminari i referati, individualne i grupne konsultacije
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno sredinom i na kraju semestra.</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Abedin Bikić, Obligaciono pravo – posebni dio, Sarajevo, 2005; -Bogdan Loza, Obligaciono pravo, Sarajevo, 2000; -Abedin Bikić, Enes Bikić, Almedina Šabić, Kako riješiti obligacionopravni slučaj Praktikum za obligaciono pravo, Sarajevo, 2006; -Zakon o obligacionim odnosima, 1978.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

**UNIVERZITET „DŽEMALBIJEDIĆ“ U MOSTARU PRAVNI
FAKULTET
OPĆI SMJER**

Naziv predmeta:	SOCIJALNO PRAVO		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Akademiški dodiplomski studijski program		III / VI
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Emina Hasanagić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: E-mail: emina.hasanagic@unmo.ba Tel.: 036/514-242 Utorak: 12:15 h – 14:45 h Srijeda: 9:00 h – 11:30 h Adresa (broj kabineta): D202 Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, Sjeverni logor bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3/45	Sati vježbi sedmično: 1/15	Ukupan broj sati (45/15)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	6 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Obavezni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima socijalnog prava, - Savladavanje osnovnih pojmova iz područja socijalne politike - Osposobljavanje studenata da pravilno tumači i primjenjuje pojmove, kategorije i institute socijalne politike - Upoznavanje studenata sa socijalnim zakonodavstvom i mogućnostima njegove primjene sa međunarodnog, uporednog i pozitivnopravnog aspekta 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p style="text-align: center;">Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - steći teorijska i praktična znanja neophodna za rješavanje konkretnih pitanja iz oblasti socijalnog prava - steći neophodna teorijska i praktična znanja o pravima korisnika različitih grana socijalnog osiguranja i načinima ostvarivanja tih prava - studenti će savladati osnovne vještine rješavanja konkretnih problema u oblasti socijalnih odnosa - studenti će biti osposobljeni za rad u području socijalnih odnosa, prvenstveno, u okviru ustanova koje su nosioci osiguranja-zavodi, fondovi, službe. 		

Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u socijalno pravo- ključni pojmovi socijalnog prava:socijalna država, soc.politika, soc.osiguranje, soc.zaštita 2. Izvori socijalnog prava-domaći i međunarodni izvori 3. Razvoj socijalnog osiguranja, osnovna načela i grane 4. Socijalni rizik i socijalni slučaj 5. Socijalna politika-faktori socijalne politike 6. Modeli soc.politike:klasični i savremeni 7. Modeli organizovanja i finansiranja socijalnog osiguranja 8. I kolokvij (pismena provjera) 9. Zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita 10. Penzijsko –invalidsko osiguranje 11. Socijalna prava branilaca i članova njihovih porodica: vojni invalidi, članoviporodica vojnih invalida, šehida i poginulih boraca 12. Civilne žrtve rata 13. Nezaposlena lica; pojam, prava nezaposlenih lica 14. Socijalna zaštita : korisnici socijalne zaštite, poseban osvrt na zaštitu porodica sdjecom 15. Postupak ostvarivanja i zaštite prava iz socijalnog osiguranja i socijalne zaštiteosnovni instituti socijalnog procesnog prava
Oblici provođenja nastave/metode	<p style="text-align: center;">predavanja,vježbe, seminarski radovi,konsultacije, praktične vježbe</p>
učenja:	
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	<p style="text-align: center;">NE</p>
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p><u>1. redovni studenti</u> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova</p> <p><u>2. vanredni studenti</u> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova</p> <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu.</p> <p>Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Socijalno pravo-udžbenik, autori: Sead Dedić, Mehmed Hadžić, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2018. god. 2. Mjere zapošljavanja u pravnom sistemu Evropske unije sa posebnim osvrtom na Bosnu i Hercegovinu, autorica: Emina Hasanagić, Mostar, 2022. 3. Evropska socijalna povelja 4. Konvencija br.102 MOR-Konvencija o minimalnoj normi socijalne sigurnosti <p>Zakonski tekstovi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakon o zdravstvenom osiguranju FBiH („Sl.novine FBiH, br. 30/97, 7/02, 70/08) 2. Zakon o zdravstvenoj zaštiti FBiH („Sl.novine FBiH, br. 46/10) 3. Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („Sl.novine FBiH, br. 40/10) 4. Zakon o PIO („Sl.novine FBiH“, br. 29/98, br. 4/09)
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	<p style="text-align: center;">Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.</p>

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi	Ocjena
55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU			
PRAVNI FAKULTET			
OPĆI SMJER			
Naziv predmeta:	PRAVO EVROPSKE UNIJE		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Akademiški dodiplomski studijski program		III / VI
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Emina Hasanagić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: E-mail: emina.hasanagic@unmo.ba Tel.: 036/514-242 Utorak: 12:15 h – 14:45 h Srijeda: 9:00 h – 11:30 h Adresa (broj kabineta): D202 Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, Sjeverni logor bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3/45	Sati vježbi sedmično: 1/15	Ukupan broj sati: (45/15)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	4 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	Spoznati motive nastanka evropskih integracija, mehanizme funkcioniranja unutrašnjeg tržišta, odnos između komunitarne i nacionalne norme, ulogu ključnih institucija, proceduru prijema u punopravno članstvo i poziciju Bosne i Hercegovine		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni razumjeti evropske integracione procese, shvatiti značaj funkcioniranja unutrašnjeg tržišta, odnose između unijskog i nacionalnog nivoa, politiku proširenja, kao i proceduru i zadatke što stoje pred Bosnom i Hercegovinom		

Okvirni sadržaj predmeta:	1. Ideja stvaranja zajednice evropskih država 2. Karakteristike komunitarnog prava 3. Načela komunitarnog prava 4. Izvori komunitarnog prava 5. Kreiranje zajedničkog tržišta 6. Transformacija u unutrašnje tržište 7. Tržišne slobode 8. Zajedničke politike 9. Pravila konkurencije 10. Institucije EU 11. Državna pomoć 12. Porezni tretman 13. Proširenje EU 14. Procedura prijema u članstvo 15. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju; Sporazum CEFTA
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanje interakcijskog karaktera, case study, de iure vs de facto analiza, vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p style="text-align: center;">Kolokviji, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit <u>1.</u></p> <p><u>redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti</p>
Popis osnovne literature i	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rizvanović Edin, Hasanagić Emina, Batinović Željko, Pravo Evropske unije: refleksije na pravni sistem Bosne i Hercegovine, Široki Brijeg: Logotip, 2022. 2. Rizvanović Edin i Batinović Željko, Bosanskohercegovački integracijski put: izazovi u ispunjenju pravnog i ekonomskog kriterija, Print Team Mostar 2020. godina. 3. Vukadinović R., Uvod u pravo i institucije EU, Kragujevac, 2008.
Internet web referenci:	<ol style="list-style-type: none"> 4. Misita N., Osnovi prava Evropske unije, Sarajevo, 2007. 5. Rizvanović E., Državna pomoć u zemljama EU – iskustva za Bosnu i Hercegovinu, Fojnica, 2005.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima – na nivou Univerziteta

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84 8

85-94 9

95-100 10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
OPĆI SMJER

Naziv predmeta:	EVROPSKO RADNO I SOCIJALNO PRAVO		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Akademski dodiplomski studijski program		III / V
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Emina Hasanagić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: E-mail: emina.hasanagic@unmo.ba Tel.: 036/514-242 Utorak: 12:15 h – 14:45 h Srijeda: 9:00 h – 11:30 h Adresa (broj kabineta): D202 Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, Sjeverni logor bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2/30	Sati vježbi sedmično: 0	Ukupan broj sati: (30/0)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Izborni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Sticanje širih znanja o osnovnim pojmovima i razvoju evropskog radnog i socijalnog prava, u kontekstu komunitarnog i nekomunitarnog radnog i socijalnog prava. Sticanje znanja o ovlaštenjima Vijeća Evrope i Evropske unije u uređenju pitanja iz područja radnog i socijalnog prava. - Razvijanje naučnih saznanja, akademskih vještina i osposobljavanje studenata da kroz diskusiju pronalaze najbolja rješenja u oblasti evropskog radnog i socijalnog prava. - Ovladavanje naučnim metodama u izučavanju relevantnih pravnih izvora, kao i sticanje praktičnih sposobnosti u tumačenju i primjeni osnovnih standarda iz ove oblasti, razumjevanje radnih odnosa unutar Evropske unije u kontekstu unijskih izvora prava te sudske prakse Suda EU. - Razumjevanje propisa iz oblasti socijalne sigurnosti, kao i odnosa između koordinacije i harmonizacije u području socijalne sigurnosti <p>Ishodi učenja na nivou programa kojima predmet pridonosi: 1. Stečena opšta i posebna teorijska i praktična znanja i vještine iz više oblasti: pravnih, političko-pravnih, historijsko-pravnih i ekonomsko-pravnih, te sposobnost njihove efikasne primjene u obavljanju poslova koje zahtijeva poslodavac: pri pripremi pravnih akata, u rješavanju slučajeva i formulisanju stavova, zaključaka i donošenju odluka te pri njihovom argumentovanju i prezentiranju; 2. Sposobnost korištenja različnih metoda tumačenja pravnih propisa, razvijanje kritičkog i samokritičkog mišljenja i usvajanje objektivnog stava; 3. Sposobnost uočavanja problema, određivanja najprimjerenijeg pristupa za njegovo rješavanje, pravilne analize stanja i sinteze prikupljenih podataka te pronalaženja adekvatnog rješenja logičkim rezonovanjem i kreativnim djelovanjem, kako samostalno, tako i radom u timu; 1. Razvijene sklonosti naučnoistraživačkom radu, sposobnost bavljenja temeljnim naučnoistraživačkim radom i pretraživanjem pravnih izvora - poznavanje i sposobnost primjene metoda istraživanja koje će omogućiti prikupljanje i obradu</p>		

	<p>relevantnih podataka nužnih za formiranje kritičkog mišljenja i za procjenu</p>
	<p>različitih naučnih, društvenih i etičkih pitanja; 2. Sposobnost uočavanja problema nastalih tokom istraživanja i njihovog rješavanja u tom ili u iniciranom daljem istraživanju; 4. Inicijativa i samostalnost u odlučivanju. 1. Temeljno poznavanje i razumijevanje pravnih normi i pravila struke te sposobnost identifikovanja posebnog zakona primjenjivog na konkretnu situaciju; 2. Sposobnost identifikovanja problema, njegovog razumijevanja kroz analizu utvrđenog stanja i sintezu prikupljenih podataka i donošenje efikasnih i obrazloženih rješenja primjenom savremenih metoda i objedinjenih znanja iz više pravnih i srodnih oblasti; 5. Razvoj i unaprjeđenje sistema cjeloživotnog učenja i osiguranje kvaliteta</p>
<p>Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:</p>	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći/biti sposobni :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razviti sposobnost za pronalaženje i analiziranje primarnih i sekundarnih izvora prava te sudske prakse iz oblasti evropskog radnog i socijalnog prava - Shvatiti proces harmonizacije radnih odnosa u Evropskoj uniji, te utvrditi usklađenost BiH zakonodavstva i prakse sa pravnim izvorima i sudskom praksom Evropske unije - Razviti sposobnost za samostalnu kritičku analizu literature i različitih istraživanja u oblasti evropskog radnog i socijalnog prava - Da se osposobe za sistematičan pristup pravnim problemima te samostalno rješavanje praktičnih slučajeva iz ove oblasti

Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i pravni izvori evropskog radnog i socijalnog prava 2. Socijalna politika EU – razvoj, ciljevi, nadležnost EU i država članica 3. Evropska strategija zapošljavanja 4. Evropsko nekomunitarno radno pravo – Vijeće Evrope, Evropska socijalna povelja 5. Evropsko komunitarno radno pravo – izvori, pojam i načela 6. Sloboda kretanja radnika – uvjeti, sadržina i ograničenja 7. Jednakost tretmana muškarca i žene 8. Zaštita pojedinih kategorija u EU od diskriminacije 9. Zaposlenost i fleksibilni oblici zapošljavanja uz načelo zabrane diskriminacije 10. Zaštita zdravlja i bezbjednosti na radu 11. Prava zaposlenih u slučaju reorganizacije poslodavca u EU 12. Evropski socijalni dijalog, kolektivno pregovaranje 13. Participacija zaposlenih u pravu EU 14. Sekundarni izvori prava socijalne sigurnosti 15. Koordinacija i harmonizacija sistema socijalne sigurnosti 16. Evropski socijalni fond
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, seminarski radovi, konsultacije, praktične vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	NE
Način provjere znanja/ način	<u>1. redovni studenti</u>

polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
--	---

<p style="text-align: center;">Popis osnovne literature i Internet web referenci:</p>	<p>Obavezna literature:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dedić S., Gradašćević-Sijerčić J.: Radno pravo, Sarajevo 2005. 2. Hasanagić E.: Mjere zapošljavanja u pravnom sistemu Evropske unije sa posebnim osvrtom na Bosnu i Hercegovinu, Mostar, 2022. 3. Lubarda A. Branko: Evropsko radno pravo, Podgorica, 2004. 4. Pennings, Frans. Introduction to European Social Security Law (third edition). The Hague-London- Boston: Kluwer Law International, 2001. str.: 3-128; 149-170 i 247-320. 5. Craig Paul, Grainne de Burca.: EU LAW: Text, Cases, and Materials, Oxford University Press, 2008. str.: 144-166, 741-789, 791-948. 6. Ravnić, Anton. Osnove radnog prava – domaćeg, usporednog i međunarodnog. Zagreb: Pravni fakultet, 2004., str. 653-692 i 729-733. 7. Važnije web stranice: Council of Europe http://www.coe.int/ European Court of Human Rights http://www.echr.coe.int/ European Union law (EURLEX) http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm <p>Dopunska literature:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Barnard, C. The substantive law of the EU, The four freedoms, drugo izdanje, Oxford University Press, 2007. str.: 249-285, 286-306. 2. Mataija, Mislav. „Pravo unutarnjeg tržišta - Sloboda kretanja ljudi“, u: Mintas Hodak, Ljerka (UR.), Europska unija, Mate d.o.o, Zagrebačka škola ekonomije i managementa, Zagreb, 2010. str.: 211-219. 3. Sokol, Tomislav, „Europska socijalna politika“, u: Mintas Hodak, Ljerka (UR.), Europska unija, Mate d.o.o, Zagrebačka škola ekonomije i managementa, Zagreb, 2010. str.: 477-506. 4. Jovanović, P., Radno pravo, Pravni fakultet u Novom Sadu, 2013, str.: 110-126
	<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:</p>

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84 8

85-94 9

95-100 10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
OPĆI SMJER

Naziv predmeta:	MEĐUNARODNO RADNO PRAVO		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Akademiški dodiplomski studijski program		III / V
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Emina Hasanagić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: E-mail: emina.hasanagic@unmo.ba Tel.: 036/514-242 Utorak: 12:15 h – 14:45 h Srijeda: 9:00 h – 11:30 h Adresa (broj kabineta): D202 Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, Sjeverni logor bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2/30	Sati vježbi sedmično: 0	Ukupan broj sati: (30/0)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Savladavanje osnovnih pojmova iz međunarodnog radnog prava - Razvijanje naučnih saznanja, akademskih vještina ,i praktičnih sposobnosti u tumačenju i primjeni međunarodnih radnopravnih standarda - Ovladavanje naučnim metodama u izučavanju relevantnih izvora međunarodnog univerzalnog, regionalnog i bilateralnog radnog prava 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći/biti sposobni : - shvatiti organizaciju međunarodnog radnog prava, te da vladaju ključnim terminima, pojmovima i radnopravnim kategorijama <ul style="list-style-type: none"> - razviti sposobnosti da argumentovano i kompetetivno raspravljaju o harmonizaciji našeg radnopravnog sistema sa međunarodnim, - da razviju sposobnost sistematičnog pristupa pravnim problemima, - da ponude kritičke i analitičke odgovore u dijelu koji se odnosi na međunarodna rješenja, 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Materijalni izvori međunarodnog radnog prava 2. Osnivanje, organizacija i djelatnost Međunarodne organizacije rada (MOR), 3. Ustav MOR-a, Filadelfijska deklaracija, revizija iz 1946.god., odnos MOR-UN 4. Tripartitnost MOR-a, organi MOR-a 5. Usvajanje konvencija i preporuka, ratifikacija konvencija, stupanje na snagu konvencija, primjena, kontrola primjene, pravno dejstvo konvencija 6. I kolokvij (pismena provjera) 7. Zaštita radnika migranata 8. Odnos između međunarodnog i evropskog radnog prava 9. Evropska socijalna povelja 10. Mehanizam kontrole i zaštita prava utvrđenih Evropskom socijalnom poveljom 11. Izvori komunitarnog radnog prava I institucije 12. Razvoj evropskog radnog prava 13. Sloboda kretanja radnika-uslovi, sadržina I ograničenja 14. Načelo jednakog pristupa(zabrana diskriminacije) 15. Evropsko kolektivno radno pravo 		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, seminarski radovi, konsultacije, praktične vježbe		
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):			

	<p>- predispitne aktivnosti 15 bodova</p> <p>2. vanredni studenti</p> <p>- prvi kolokvij: 45 bodova</p> <p>- drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova</p> <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Radno pravo-udžbenik, autori: Sead Dedić, Jasminka Gradašević-Sijerčić, Sarajevo, 2005. god 2. Evropsko radno pravo, Branko Lubarda, Podgorica 2004. godine 3. Pravo MOR-a, Borivoje Šundarić, Beograd, 2003. godine 4. Temelji međunarodnog radnog prava, Sead Dedić, Jasminka Gradašević-Sijerčić, Sarajevo, 2000. godine
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. redovni studenti - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na slijedeći način:

Bodovi	Ocjena
55 – 64	6
65 – 74	7
75 – 84	8
85 – 94	9
95 – 100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	MEDICINSKO PRAVO		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Dodiplomski studij (I ciklus)		III godina /VI semestar
Voditelj predmeta:	prof. dr. Maja Čolaković		
Kontakt detalji:	Konsultacije: pon 10-12; čet 9-11 E-mail: maja.colakovic@unmo.ba		Adresa (broj kabineta) ZPF, kab. D205 Tel.: 036 514 243
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: 0	Ukupan broj sati za polaganje ispita: 30 (2+0)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Diplomirani pravnik		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Ukupno opterećenje za predmet u semestru: $\frac{(40 \times 15)h / sem}{30kredita / sem} \times 5kredita = 20h / kreditu \times 5kredita = 100h$		
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje studenta s pojmovima i institutima medicinskog prava i značajem ove pravne discipline u savremenom društvu - Upoznavanje studenata sa pravima ljudi u ostvarenju zdravstvene zaštite i pravima pacijenata - Poučavanje studenata vještini rješavanja praktičnih pitanja i problema vezanih za ostvarenje zdravstvene zaštite i ostvarenje i zaštitu prava pacijenata korištenjem stečenih teorijskih znanja. 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vladavaju terminima medicinskog prava i objasne njegovu ulogu i značaj u pravnom sistemu i savremenom društvu; - definišu i objasne pojedina prava iz zdravstvene zaštite i prava pacijenata; - pouče o načinu ostvarenja i zaštite prava iz zdravstvene zaštite i prava pacijenata. 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, značaj i izvori medicinskog prava; Svrha izučavanja medicinskog prava 2. Pojam i osnovna pitanja bioetike; Pravo na zdravlje; Istorija medicine; Medicinska djelatnost 3. Prava pacijenta u pravu BiH i međunarodnim konvencijama i deklaracijama 4. Odnos ljekara i pacijenta; Ugovor o ljekarskoj usluzi; Pristanak pacijenta na medicinski tretman; Odgovornost ljekara za liječenje pacijenta bez njegovog pristanka 5. Ljekarska greška; Odgovornost zbog ljekarske greške 6. Posebni slučajevi odgovornosti ljekara i zdravstvenih ustanova (odgovornost zbog dijagnostičke greške, odgovornost zbog štete izazvane upotrebom medicinskih sprava itd.) 7. I. kolokvij 8. Profesionalna tajna medicinskih djelatnika; Medicinska dokumentacija u njen pravni značaj 9. Osiguranje pacijenta i osiguranje za slučaj odgovornosti 10. Pravne dileme o početku života (kloniranje, medicinski pomognuta oplodnja, pobačaj); Pravne dileme o kraju života (samoubistvo, eutanazija) 11. Transplantacija organa i tkiva u terapijske svrhe; Prikupljanje i transfuzija ljudske krvi 12. Klinička istraživanja 13. Humana genetika i pravo 14. Pravo o lijekovima; Šteta od lijekova i odgovornost 15. II. kolokvij 		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, rješavanje zadataka u timovima, analiza sudske prakse iz oblasti ostvarenja i zaštite ličnih prava, seminari, eseji, konsultacije		

Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Kolokviji, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit.
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>1. Marko Bevanda – Maja Čolaković, Medicinsko pravo, Mostar, 2019.</p> <p>2. Zakoni iz oblasti medicinskog prava u Bosni i Hercegovini</p> <p>Dopunska literatura:</p> <p>1. Jakov Radišić, Medicinsko pravo, Beograd, 2008.</p> <p>2. Jakov Radišić, Odgovornost zbog štete izazvane lekarskom greškom u lečenju i u obaveštavanju pacijenta, Nomos, Beograd, 2007.</p> <p>3. Ivica Crnić, Odgovornost liječnika za štetu, Zagreb, 2009.</p>
Način praćenja kvalitete i uspešnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspešnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na slijedeći način:

Bodovi	Ocjena
60 – 64	6
65 – 74	7
75 – 84	8
85 – 94	9
95 – 100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
ČETVEROGOVDIŠNJI DODIPLOMSKI STUDIJ

Naziv predmeta:	RAZVOJ PRAVNE MISLI U BIH		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus I		Godina studija III / Semestar V
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Amra Mahmutagić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak: 11:30 - 13:00 srijeda: 13:00 - 14:30 četvrtak: 15:00 - 16:00 Adresa (broj kabineta) E-mail: amra.mahmutagic@unmo.ba Tel.:		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: -	Ukupan broj sati (P+V) 30+0
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS 2		
Matična kvalifikacija:	Poznavanje razvoja bosanskohercegovačke pravne misli i njenog autohtonog doprinosa razvoju pravne misli uopće, još od vremena osmanske vlasti sve do modernog doba.		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni ispiti sa druge godine studija		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Objasnenje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	1. Da upozna studente sa pojavom i razvitkom pravne misli u Bosni i Hercegovini u kontekstu pojave i razvitka evropske pravne nauke od renesanse do modernog doba 2. Da razvije svijest kod studenata o mjestu bosanskohercegovačke pravne misli u odnosu na njene opće tokove sa posebnim naglaskom na autohtoni bosanskohercegovački doprinos njenom razvitku još od vremena osmanske vlasti do modernog doba 3. Da omogući studentima da uvidom u bosanskohercegovačke doprinose u razvoju pravne misli samostalno primjenjuju najnovije naučne rezultate u svojoj kasnijoj jurističkoj praksi.		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da: 1. Poznaju početke pravne misli u međunarodnom kontekstu razvoja pravne nauke uopšte 2. Razumiju evoluciju klasifikacije historije na deskriptivnu, pragmatičku i deduktivnu 3. Razumiju značaj renesansnog perioda za razvoj historije uopšte, a posebno historije prava 4. Uporede različite pravne škole i njihov utjecaj na razvoj pravne misli u BiH 5. Poznaju razvoj historije prava kao naučne i nastavne discipline u svim južnoslavenskim zemljama i pokrajinama, sa posebnim osvrtom na BiH 6. Usvoje znanja o procesu institucionalizacije historijsko-pravne nauke u BiH 7. Razumiju značaj i doprinosa pojedinih historioografa i pravnika razvoju institucionalizacije historijsko-pravn nauke u BiH		
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Historija prava i razvoj pravne misli 2. Renesansa ili nastanak historije prava kao nauke 3. Reformacija i pravo 4. Škola prirodnog prava 5. Prosvjetiteljstvo ili racionalizam i pravna misao 6. Historijsko-pravna škola 7. Razvoj pravne misli u slavenskim zemljama 8. Rudolf Jhering i pravna misao 9. Baltazar Bogišić 10. Počeci pravne misli u Bosni i Hercegovini 11. Hasan Kafija Prušćak		

	<p>12. Ivan Frano Jukić</p> <p>13. Muvekkit (Salih Sidki Hadžihuseinović)</p> <p>14. Institucionalizacija pravne misli u Bosni i Hercegovini</p> <p>15. Šerijatska sudačka škola (ŠSS) i Viša islamska šerijatsko-teološka škola (VIŠT)</p> <p>16. Zemaljski muzej</p> <p>17. Pravni fakultet u Sarajevu i pravni fakulteti u Mostaru i Banjoj Luci.</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, individualne i grupne konsultacije, mentorski rad
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Usmeni ispit koji se sastoji od 4 pitanja
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mustafa Imamović, Bilješke o razvitku i metodu historijsko-pravne nauke, Samostalno autorsko izdanje, Samostalno autorsko izdanje, Sarajevo, 2008. 2. Mustafa Imamović, <i>Historija države i prava Bosne i Hercegovine</i>, I izdanje (Sarajevo,1999), str. 17 – 78. 3. Hazim Šabanović, <i>Književnost Muslimana BiH na orijentalnim jezicima</i> (Svjetlost, Sarajevo, 1973.) 4. Aleksandar Solovjev, <i>Predavanja iz istorije slovenskih prava</i> (Beograd, 1939.) <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Julian Jelenić, <i>Bio-bibliografija franjevac Bosne Srebrene</i> (Zagreb, 1925.) 2. Hasan Kafija Prušćak, <i>Izabrani spisi</i> (Veselin Masleša, Sarajevo, 1983.) 3. Salih Sidki Hadžihuseinović Muvekkit, <i>Povijest Bosne</i> (El-Kalem i Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo, 1999.) 4. Ivan Frano Jukić, <i>Putopisi i istorijsko-etnografski radovi</i> (Svjetlost, Sarajevo, 1953.)
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Izveštaj o prolaznosti studenata, analiza rezultata studentske ankete

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
ČETVEROGOVDIŠNJI DODIPLOMSKI STUDIJ

Naziv predmeta:	SEKULARNA DRŽAVA NA BALKANU		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus I		Godina studija III / Semestar VI
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Amra Mahmutagić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak: 11:30 - 13:00 srijeda: 13:00 - 14:30 četvrtak: 15:00 - 16:00 Adresa (broj kabineta) E-mail: amra.mahmutagic@unmo.ba Tel.:		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično: -	Ukupan broj sati (P+V) 30+0
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS 2		
Matična kvalifikacija:	Stjecanje znanja o pojmu sekularizma uopće, te sekularnog modela organizacije države i njegove aplikacije na Balkanu i BiH		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni ispiti sa druge godine studija		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	1. Da upozna studente sa razvitkom i značajem sekularizma i sekularno uređene države općenito, a u Bosni i Hercegovini posebno 2. Da omogući studentima saznanja o raznim oblicima odnosa crkve i države, i ulozi i nadležnostima vjerskih organizacija u oblasti prava 3. Da omogući studentima da shvate sekularni model organizacije države i njegovu aplikaciju na Bosnu i Hercegovinu.		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da: 1. Poznaju najznačajnije prosvjetiljske ideje i njihov utjecaja na nastanak ideje sekularizma 2. Razumiju pojam sekularizma i njegove osnovne karakteristike 3. Razumiju značaj Francuske i ostalih buržoaskih revolucija za razvoj sekularizma u Evropi 4. Poznaju evoluciju odnosa crkve i države na prostoru Balkana 5. Kompariraju razvoj ideje sekularizma u različitim balkanskim državama, sa posebnim osvrtom na Tursku i južnoslavenske zemlje 6. Definiiraju crkvene i vjerske nadležnosti u oblasti prava koje država delegira na crkve i vjerske zajednice		
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Prosvjetiteljstvo – pojam i značaj sekularne misli 2. Sekularizam francuske i drugih buržoazijskih revolucija 3. Restauracija i klerikalna reakcija 4. Antiklerikalizam 5. Odvajanje crkve i države u Francuskoj 1905. godine i trijumf sekularizma 6. Odnos crkve i države u balkanskim zemljama do Prvog svjetskog rata 7. Crkvene i vjerske nadležnosti u oblasti prava 8. Odnos crkve i države u Jugoslaviji između dva svjetska rata 9. Republika Turska i njen sekularizam 10. Uticaj Ataturovih reformi na Jugoslaviju i druge balkanske zemlje do Drugog svjetskog rata 11. Jugoslavenska revolucija kao nastavak modernizacije i sekularizacije Balkana 12. Pravna nedefiniranost odnosa vjerskih zajednica i države u BiH kao samostalnoj državi		
Oblici provođenja nastave/metode	Predavanja, grupni i individualni rad, mentorski rad		

učenja:	
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Usmeni ispit koji se sastoji od 4 pitanja
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jovan Stefanović, <i>Odnos crkve i države</i> (Zagreb 1953.) 2. Fikret Karčić, <i>Društveno-pravni aspekt islamskog reformizma – Pokret za reformu šerijatskog prava i njegov odjek u Jugoslaviji u prvoj polovini XX stoljeća</i> (Sarajevo, 1990.) 3. Radmila Radić, <i>Država i verske zajednice 1945-1970</i>, Knjiga I i II (Beograd, 2002.) <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marija Todorova, <i>Imaginarni Balkan</i> (Beograd 1999.) 2. Mirjana Teodosijević, <i>Mustafa Kemal Atatürk u jugoslovenskoj javnosti</i> (Beograd, 1998.) 3. Trojan Stojanović, <i>Balkanski svetovi – Prva i poslednja Evropa</i> (Beograd 1997.) 4. Žorž Korm, <i>Multikonfesionalne zajednice</i> (Svjetlost, Sarajevo, 1977.)
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Izveštaj o prolaznosti studenata i rezultati studentske ankete

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	CIVILNO DRUŠTVO		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija Dodiplomski, četvorogodišnji		Godina studija / Semestar III / šesti
Voditelj predmeta:	Prof. dr. Rebeka Kotlo		
Kontakt detalji:	Konsultacije: utorak: 8:30 – 9:15 sati srijeda: 11:30 – 13:15 sati četvrtak: 8:30 – 10:00 sati 11:00 - 12: 00 sati Adresa (broj kabineta): D 203 Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru Pravni fakultet USRC „Midhat Hujdur Hujka“, Sjeverni logor bb, Mostar E-mail: rebeka.kotlo@unmo.ba Tel.: 036 514 241		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja dva (2)	Sati vježbi sedmično: /	Ukupan broj sati (P+V) Dva (2)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS dva (2)		
Matična kvalifikacija:	Studijski program za sticanje zvanja Bachelor prava		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Prema Pravilima Pravnog fakulteta		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Sadržaj ovog predmeta koncipiran je sa namjerom da pruži potrebna znanja za razumijevanje odnosa vlasti i građana, o mogućnostima građana da utiču na vlast i o građanskoj odgovornosti koja je pretpostavka funkcionisanja civilnog društva. U osnovi koncepta civilnog društva je čovjek i građanin, a ljudska prava i slobode su determinante njegove političke organizacije. Civilno društvo pretpostavka je ljudskih i građanskih prava, a ona opet su preduslov čovjekovog političkog i svakog drugog subjektiviteta i njegove autonomnosti u različitim aspektima svoga djelovanja. Budući da je riječ o izbornom predmetu, u skladu sa općeprihvaćenim standardom na Pravnom fakultetu za bodovanje izbornih predmeta, ovaj nastavni predmet, kao i ostali izborni predmeti ima bodovnu vrijednost dva (2) ECTS.		

<p>Cilj predmeta:</p>	<p>Da se studenti upoznaju sa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. problematikom definiranja civilnog društva, njegovim savremenim kritikama, te strukturom, pravnim okvirom, modalitetima djelovanja, značajem i ulogom civilnog društva u pravno-političkom sistemu 2. savremenim polemikama u vezi distinkcije i odnosa između civilnog društva i države 3. značajem građanskog aktivizma i odgojem i obrazovanjem za aktivno i odgovorno građanstvo u participatornoj demokratiji 4. nužnosti i svim svim aspektima izgradnje političke kulture 5. uticajima civilnog društva i građanstva na kreiranje i implementaciju javnih politika i pravnog okvira, te na odgovornost vlasti i jačanje osjetljivosti vlasti na potrebe građanina
<p>Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:</p>	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Razumiju značaj civilnog društva i aktivnog građanstva za postojanje i
	<p>jačanje participatorne demokratije;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Spoznaju važnost i modalitete javnog i političkog djelovanja građanina kao individue i u zajednici sa drugima 3. Primijene načine i postupke uticaja civilnog sektora i građanina pojedinca u kreiranju javnih politika i pravnog okvira 4. Mogu uzeti aktivno učešće u organizacijama civilnog društva na osnovu stečenih znanja
<p>Okvirni sadržaj predmeta:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definisane pojma civilno društvo 2. Odnos države i građanina 3. Građanstvo i javno i političko djelovanje 4. Pravni okvir slobode javnog i političkog djelovanja, posebno u kontekstu BiH i uživanje temeljnih političkih prava 5. Nevladine organizacije sa posebnim osvrtom na BiH: pravni okvir, razvoj, značaj i djelovaje u pravno-političkom sistemu 6. Politička participacija 7. Djelovanje kao transformacija društvene strukture 8. Odgoj političkog rasuđivanja: uloga kulture 9. Jačanje građanske odgovornosti 10. Uloga civilnog društva i ključna pitanja demokratskih procesa u BiH: (ne)aktivno građanstvo, jačanje marginalizovanih i posebno osjetljivih grupa (manjine, mladi, žene, osobe sa invaliditetom), odgovornost vlasti, politička kultura 11. Uticaj i uloga civilnog društva u kreiranju javnih politika 12. Odnos vlast – nevladin sektor 13. Javno zagovaranje 14. Građanska neposlušnost 15. Civilne inicijative, Značaj nevladinog sektora u procesima demokratske transformacije u BiH
<p>Oblici provođenja nastave/metode učenja:</p>	<p>Predavanja, auditorne vježbe, ineraktivne radionice, referati, rad u fokus grupama.</p>
<p>Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):</p>	<p>Izrada i odbrana seminarskih radova (fakultativno), pristupanje provjeri znanja na kolokvijima (fakultativno)</p>

<p>Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:</p>	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno; sredinom i na kraju semestra.</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
<p>Popis osnovne literature i Internet web referenci:</p>	<p>Ismet Sejfija, NVO sektor u Bosni i Hercegovini – Tranzicijski izazovi, Tuzla, 2009.</p> <p>Vukašin Pavlović, Civilno društvo i demokratija, Beograd, 2006. 3. Džon Kin, Civilno društvo, Beograd, 2003.</p> <p>Patris Kanivez: Odgojiti građanina?, Pravni centar FOD BiH, Sarajevo, 1999. (obavezna)</p> <p>Rebeka Kotlo, Pravo na udruživanje, političke partije i nevladine organizacije u savremenom pravno-političkom sistemu, uporednom i međunarodnom pravu, Sarajevo, 2017. (obavezna), odabrana poglavlja</p> <p>Karl Poper: Otvoreno društvo i njegovi neprijatelji, Pravni centar FOD BiH, Sarajevo, 1998.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:</p>	<p>Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.</p>

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi	Ocjena
55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

**UNIVERZITET „DŽEMALBIJEDIĆ“ U MOSTARU PRAVNI
FAKULTET
OPĆI SMJER**

Naziv predmeta:	RJEŠAVANJE RADNIH SPOROVA		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Akademijski dodiplomski studijski program		III / VI
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Emina Hasanagić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: E-mail: emina.hasanagic@unmo.ba Tel.: 036/514-242 Utorak: 12:15 h – 14:45 h Srijeda: 9:00 h – 11:30 h Adresa (broj kabineta): D202 Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, Sjeverni logor bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2/30	Sati vježbi sedmično: 0	Ukupan broj sati: (30/0)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Izborni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	-Razvijanje naučnih saznanja, akademskih vještina i praktičnih sposobnosti u tumačenju i primjeni pravnih pravila u oblasti radnih sporova, -Razvijanje kreativnih sposobnosti ovladavanja metodama, postupcima i procesima rješavanja radnih sporova, -Ovladavanje specifičnim pravnim vještinama u sistemu zaštite prava iz oblasti radnih odnosa		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti osposobljeni da: - shvate genezu, strukturu i prirodu radnih sporova - Razvijaju sposobnosti za argumentovanu i promišljenu diskusiju u oblasti radnih sporova, - da razvijaju sistematičan pristup pravnim problemima i sposobnost nuđenja kritičkih i analitičkih odgovora kad je riječ o sporovima iz oblasti radnih odnosa.		
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Pojam i bitni elementi radnog spora 2. Vrste radnih sporova 3. Metode za rješavanje individualnih radnih sporova 4. Rješavanje individualnih radnih sporova pred nadležnim sudom 5. Pokretanje radnog spora, sadržina tužbe, rok za podnošenje tužbe 6. Postupak u radnom sporu, rok za pravosnažno okončanje radnog spora 7. Presuda, izvršenje presude vraćanjem zaposlenog na rad 8. I kolokvij (pismena provjera) 9. Metode mirnog rješavanja kolektivnih radnih sporova, mirenje i posredovanje 10. Javne službe za mirenje I posredovanje nadležnih drugih državnih organa I organa lokalne vlasti 11. Privatne institucije za mirenje I posredovanje 12. Razvoj radne arbitraže, istorijski razvoj arbitražnog rješavanja kolektivnih radnih sporova 13. Obrazovanje radne arbitraže, odluke arbitraže 14. Opšti I posebni režim štrajka, vrste štrajkova, odluka o stupanju u štrajk 15. Lock-out		

polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Radno pravo-udžbenik, autori: Sead Dedić, Jasminka Gradašćević-Sijerčić, Sarajevo, 2005. god 2. Branko Lubarda, Rješavanje kolektivnih radnih sporova, Pravni fakultet, Beograd, 1999. godine 3. Brković, Radni sud, Pravni fakultet, Kragujevac, 2003. godine 4. Zakon o štrajku FBiH („Sl. novine FBiH“, br. 14/2000)
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, seminarski radovi, konsultacije, praktične vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	NE
Način provjere znanja/ način	<u>1. redovni studenti</u>

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi	Ocjena
55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA: PRAVNI FAKULTET
NAZIV ODSJEKA / SMJERA: I CIKLUS – GRAĐANSKO - PRAVNI SMJER

Naziv predmeta:	PRAVO ZAJEDNIČKOG TRŽIŠTA		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus studija		VI semestar
Voditelj predmeta:	prof. dr. Edin Rizvanović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: Ponedjeljak i srijeda (13-15h) Tel.:036 514 232	Adresa (broj kabineta) D 102	e-mail edin.rizvanovic@unmo.ba
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično:	Ukupan broj sati 30
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Ukupno opterećenje za predmet u semestru		
Cilj predmeta:	<p>- upućivanje studenata na značaj evropskih integracija te na motive nastanka i funkcioniranja zajedničkog tržišta EU.</p> <p>- produbljivanje znanja o osnovnim polugama zajedničkog tržišta i o mehanizmima njegovog funkcioniranja, što uključuje i institucionalni aspekt</p> <p>- kontekstualiziranje evropskog modela izgradnje zajedničkog tržišta sa bh. ambijentom, u smislu spoznaje značaja akceptiranja pravne stečevine za integracione procese u BiH, i u tom smislu analiza sadržaja relevantnih međunarodnih trgovinskih sporazuma i njihove primjene u našoj zemlji.</p>		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Nakon uspješno apsolviranog predmeta Pravo zajedničkog tržišta od studenata se očekuju sljedeći ishodi učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da steknu potrebno znanje o navedenoj oblasti, radi njihove primjene u procesu istraživačkog rada i radi razumjevanja aktuelnih procesa. - da stečena znanja koriste u procesu kreiranja i primjene relevantnih domaćih normi te u procesu harmonizacije iz ove oblasti koja, direktno ili indirektno, obuhvata najveći dio pravne stečevine EU - da izučavanjem predmeta, na temelju kritičkog mišljenja i ponuđene argumentacije, izgrade vlastiti stav o tretiranoj oblasti i najznačajnijim institutima u njoj - da usvojena znanja i vještine budu aplikativnog karaktera, što implicira afirmaciju multidisciplinarnog pristupa. - da stečenim znanjem otvore prostor za uspješno uključivanje u edukacijski proces. 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Motivi i kontekst nastanka zajedničkog tržišta 2. Nivoi ekonomske integracije 3. Poluge zajedničkog tržišta 4. Tržišne slobode: prometa roba, ljudi, kapitala, usluga 5. Pravo poslovnog nastanjivanja 6. Sud pravde kao law maker 7. Zajednička poljoprivredna politika 8. Zajednička trgovinska politika 9. Pravo konkurencije 10. Državna pomoć 11. Porezni tretman preduzeća, pozicija javnih preduzeća 12. Transformacija zajedničkog tržišta u unutrašnje tržište 13. Monetarna unija 14. Unutrašnje tržište i BiH integracijski proces 15. Sporazumi o slobodnoj trgovini, Sporazum CEFTA, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, Privremeni trgovinski sporazum 		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, eseji i konsultacije		

Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Provjera znanja vrši se kontinuirano - tokom predavanja, ocjenom eseja, pismenom i usmenom provjerom znanja i završnom provjerom.
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ol style="list-style-type: none"> 1. RIZVANOVIĆ, Edin, BATINOVIĆ, Željko: Bosanskohercegovački integracijski put - izazovi u ispunjenju pravnog i ekonomskog kriterija, Print Team, Mostar, 2020. 2. RIZVANOVIĆ, Edin, Bosna i Hercegovina vs Europska unija, Službeni list, Sarajevo, 2018. 3. MINTAS HODAK, Ljerka: <i>Europska unija</i>, Mate d.o.o., Zagreb, 2010. 4. VUKADINOVIĆ, Radovan: <i>Uvod u institucije i pravo Evropske unije</i>, Pravni fakultet, Kragujevac, 2008. 5. RIZVANOVIĆ, Edin: <i>Državna pomoć u zemljama Evropske unije - iskustva za Bosnu i Hercegovinu</i>, Štamparija Fojnica, 2005.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	- Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
OPĆI SMJER

Naziv predmeta:	PRAVNA KLINIKA IZ KRIVIČNOG PROCESNOG PRAVA		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Akademske dodiplomski studijski program		III / II
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Denis Pajić Doc. dr. Sunčica Hajdarović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: E-mail: denis.pajic@unmo.ba suncica.hajdarovic@unmo.ba Utorak: 9 – 13 h Adresa (broj kabineta): D201 Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, Sjeverni logor bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2/30	Sati vježbi sedmično:	Ukupan broj sati (30)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	3 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Izborni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	Svrha ovog predmeta je da se nadogradi tehnički i teoretski temelj u postojećim nastavnim planovima i programima u oblasti prava, kako bi se unaprijedile vještine studenata prava i njihovo shvatanje načina funkcioniranja pravosudnog sistema BiH i važnosti vladavine zakona. Da bi se ovi ciljevi ostvarili, ovaj inovativni izborni predmet se fokusira na praktične vještine javnog govora, pripreme za glavni pretres i zastupanja na glavnom pretresu, koje će biti predmet predavanja na Pravnom fakultetu uz pomoć lokalnih sudija, tužilaca i advokata.		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti osposobljeni za rad u okviru krivičnog pravosuđa, ili drugih nadležnih ustanova koje se bave preventivnim i represivnim aktivnostima na suzbijanju kriminaliteta.		

Okvirni sadržaj predmeta:

- ❖ **Modul 1 Uvod:** Očekivanja i zahtjevi predmeta
 - *Studenti će početi učenje o javnom govoru*

- ❖ **Modul 2 Temelji pravde i implicitne predrasude:** Jednako dijeljenje pravde, vladavina prava i izazov
 - *Društvo i izazovi za pravično i nepristrasno pravosuđe*

- ❖ **Modul 3 Sudski sistem u BiH i etika:** Sudovi, VSTV, pravna etika
 - *Studenti će razumjeti nadležnost sudova u BiH i Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH (VSTV)*
 - *Studenti će razumjeti načela etike u pravosuđu*

- ❖ **Modul 4 Javni govor:** Osnove uvjerljivog i efektivnog izlaganja
 - *Studenti će naučiti da je za efektivno izlaganje u javnosti neophodna organizacija, angažovanost i jasna, uvjerljiva prezentacija.*

- ❖ **Modul 5 Organizacija, sadržaj i izlaganje:** Prezentacije TED tipa
 - *Studenti će primijeniti lekcije naučene o izlaganju u javnosti i održati govor pred grupom te dobiti konstruktivne povratne informacije od nastavnog osoblja i kolega*

- ❖ **Modul 6 Sudski proces i dokazi:** Alati za "trgovanje"
 - *Studenti će proučavati napredovanje toka suđenja od početka do kraja i shvatiti uloge i dužnosti suda i pravnih zastupnika*

- ❖ **Modul 7 Prigovori i optužnice:** Korištenje prigovora i valjanost optužnica
 - *Studenti će saznati kada i kako se treba isticati prigovor ili odgovoriti na prigovore, i naučit će kako pravilno sastaviti optužnicu.*

- ❖ **Modul 8 Ispitivanja i prijedlozi:** Igranje uloga u vježbi direktnog i unakrsnog ispitivanja

- *Studenti će vježbati direktno i unakrsno ispitivanje svjedoka, i vježbati kako da prezentiraju, brane i suprotstavljaju se prijedlozima.*

❖ *Modul 9 Mini simulacija suđenja – Država protiv Velikog Zlog Vuka: Suđenje u poznatom krivičnom predmetu*

- *Studenti će triput provesti probno suđenje – u ulozi tužioca, branioca i svjedoka s ciljem da zauzmu stajalište iz svake pozicije.*

❖ *Modul 10 Dokazni predmeti, svjedoci i vještaci: Postupanje sa svjedocima laicima i vještacima*

- *Studenti će naučiti kao da ispravno postupaju s dokaznim predmetima i da rade sa svjedocima laicima i vještacima.*

❖ *Modul 11 Posjeta sudu: Posmatranje krivičnog suđenja, sastanak sa sudijom*

- *Studenti će imati priliku da prate rad suda i sudskih djelatnika, te da s njima porazgovaraju u jednom neformalnom ambijentu.*

❖ *Modul 12 Uvod u predmet simuliranog suđenja: Pregledajte predmetni spis i odaberite uloge*

- *Studenti će pripremiti petominutno završno izlaganje za tužioce ili braniocima korištenjem predmetnog spisa odabranog za potrebe simulacije suđenja. Formirani će biti timovi tužilaca i branilaca (odbrane) i početak će planirati strategiju predmeta.*

❖ *Modul 13 Priprema simulacije suđenja: Strateško planiranje tužilaštva i odbrane*

- *Studenti će organizirati raspravne materijale u jednu predmetnu fasciklu, timovi nastavljaju s planiranjem i vježbanjem. Tužilaštvo će dostaviti informacije, a odbrana će podnijeti prijedlog za odbacivanje.*

❖ *Modul 14 Vježbanje simulacije suđenja s tužiocem i odbranom: Mentorstvo praktičara*

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Timovi nastavljaju planirati i vježbati uz neposrednu pomoć iskusnog praktičara iz oblasti krivičnog postupka.</i> <p>❖ <u>Modul 15 Probna simulacija suđenja i izlaganje:</u> Vježbanje od početka do kraja</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Studenti će imati priliku da vježbaju cijeli tok suđenja.</i> <p>❖ <u>Ispit: Potpuna simulacija suđenja pred sudijom praktičarem u sudnici.</u></p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanje interakcijskog karaktera, case study, <i>de iure vs de facto</i> analiza, vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Predloženi udio različitih faktora koji utječu na vrednovanje ocjenjivanja prikazan je u nastavku:</p> <p>15% Prisutnost 30% Učešće u nastavi i priprema za nastavu 30% Vježbe za razvoj vještina 25% Simulacija suđenja</p>
Popis osnovne literature i	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vještine zastupanja u sudskom postupku, Priručnik za student; Nacionalni centar za državne sudeove, Sarajevo, 2019. godine 2. Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, br. 3/03, 32/03, 26/04, 63/04,13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09, 72/13, 65/18) 3. Zakon o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije BiH”, br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 16/09, 12/10, 8/13, 59/14 I 74/20) <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sijerčić-Čolić, H.: Krivično procesno pravo. Knjiga I: Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Peto izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Sarajevo, 2019. (od XIII do XX poglavlja) 2. Sijerčić-Čolić, H., Hadžiomeragić, M., Jurčević, M., Kaurinović, D., Simović, M.: Komentari zakona o krivičnom/kaznenom postupku u BiH. Sarajevo, 2005. (odabrana poglavlja)
Internet web referenci:	

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84 8

85-94 9

95-100 10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEĐIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	POLITIČKE PARTIJE		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija Dodiplomski, četvorogodišnji		Godina studija / Semestar III / šesti
Voditelj predmeta:	Prof. dr Rebeka Kotlo		
Kontakt detalji:	Konsultacije: Tel.: 036 514 242	Adresa (broj kabineta) D 202	E-mail: rebeka.kotlo@unmo.ba
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja dva (2)	Sati vježbi sedmično: /	Ukupan broj sati (P+V) Dva (2)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS: dva (2)		
Matična kvalifikacija:	Studijski program za sticanje zvanja Bachelor prava		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Prema Pravilima Pravnog fakulteta		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Objasnenje bodovne vrijednosti:	<p>Nastavni predmet je koncipiran na način da studentu pruža studij političkih stranaka kao temeljnih kolektivnih političkih aktera u savremenim demokratijama, te studij stranačkih sistema kao mreže strukturiranih odnosa među strankama koja se stvara tokom izbora (izborni stranački sistem) i nakon izbora u parlamentu (parlamentarni stranački sistem), naglašavajući pravni okvir i praksu djelovanja. Budući da je riječ o izbornom predmetu, u skladu sa općeprihvaćenim standardom na Pravnom fakultetu za bodovanje izbornih predmeta, ovaj nastavni predmet, kao i ostali izborni predmeti ima bodovnu vrijednost dva (2) ECTS.</p>		
Cilj predmeta:	<p>Da se studenti upoznaju sa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. problematikom definiranja, razvoja i uloge političkih partija u državi i društvu, 2. savremenim tendencijama u kritičkim analizama uloge političkih stranaka u pravnom i političkom životu države i društvene zajednice, 3. strukturom, pravnim okvirom, modalitetima djelovanja, značajem i ulogom političkih partija u pravno-političkom sistemu, 4. savremenim polemikama u vezi odnosa političkih partija, formiranja vlasti i funkcionisanja države, 5. značajem političkog djelovanja političkih partija kao ključnih aktera političkog sistema i činilaca stranačkog sistema u savremenom demokratskom sistemu, 6. odnosom politike i prava kroz djelovanje političkih stranaka i unutar stranačkih sistema. 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Razumiju značaj i ulogu političkih partija kao ključnih kolektivnih aktera pravno-političkog sistema savremenih demokratija, 2. Spoznaju pretpostavke, važnost i modalitete javnog političkog djelovanja političkih partija, 3. Analiziraju načine i postupke uticaja političkih partija na formiranje vlasti i funkcionisanje stranačkog sistema i države, 4. Uoče i prihvate potrebu i nužnost izgradnje i jačanja političke kulture građanina, 5. Razlikuju, evaluiraju i izvode zaključke o stranačkim sistemima 		

	prema njihovim karakteristikama, a na osnovu stečenih znanja.
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Političke partije: nastanak, funkcije i moć političkih partija, sa osvrtom na BiH 2. Geneza i evolucija političkih stranaka sa glavnim evolucijskim tipovima političkih stranaka - elitnim, masovnim, narodnim i kartelskim strankama 3. Pravo na udruživanje i sloboda političkog organizovanja i djelovanja, posebno u kontekstu BiH 4. Pravni okvir djelovanja političkih partija u BiH 5. Karakteristike stranačkog sistema u BiH 6. Političko predstavljanje 7. Unutrašnja struktura i organizacija političkih stranaka 8. Unutarpartijska demokratija 9. Glavne funkcije i ciljevi političkih stranaka 10. Nastanak, priroda i funkcije stranačkih sistema 11. Glavni tipovi stranačkih sistema – dvostranački sistemi sa hegemonijskom i dominantnom strankom, sistemi umjerenog i atomiziranog pluralizma... i njihovi reprezentativni primjeri u historiji 20. i 21. vijeka; 12. Stranačke frakcije u parlamentu: osnivanje, ciljevi i metode rada, unutrašnja organizacija, međufrakcijski pregovori, te uticaj “frakcijskog parlamenta” na promjenu prirode modernog parlamentarizma; 13. Političke koalicije stranaka u parlamentu i u vladi 14. Tipovi koalicijskih vlada 15. Političke partije u formiranju vlasti, Djelovanje opozicije, Odnos prava i politike
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, auditorne vježbe, interaktivne radionice, referati, rad u fokus grupama.
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Izrada i odbrana seminarskih radova (fakultativno), pristupanje provjeri znanja na kolokvijima (fakultativno)
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno; sredinom i na kraju semestra.</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Giovanni Sartori, Stranke i stranački sustavi – Analitički okvir”, Svezak I, Politička kultura, Zagreb, 2002.</p> <p>Suad Arnautović, Političko predstavljanje i izborni sistemi u Bosni i Hercegovini u XX stoljeću, Promocult, Sarajevo, 2009.</p> <p>Klaus von Beyme, Transformacija političkih stranaka, Biblioteka Politička misao, Zagreb, 2002.</p> <p>Vladimir Goati, Političke partije i partijski sistemi, Fakultet političkih nauka Univerziteta Crne Gore, Podgorica, 2008.</p> <p>Slaviša Orlović, Političke partije i moć, Čigoja štampa, Beograd, 2002. (obavezna)</p> <p>Rebeka Kotlo, Pravo na udruživanje, političke partije i nevladine organizacije u savremenom pravno-političkom sistemu, uporednom i međunarodnom pravu, Sarajevo, 2017. (obavezna), odabrana poglavlja</p>

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84 8

85-94 9

95-100 10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	NOMOTEHNIKA		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija Dodiplomski, četvorogodišnji		Godina studija / Semestar III /peti
Voditelj predmeta:	Prof. dr. Rebeka Kotlo		
Kontakt detalji:	Konsultacije: utorak: 8:30 – 9:15 sati srijeda: 11:30 – 13:15 sati četvrtak: 8:30 – 10:00 sati 11:00 - 12: 00 sati Adresa (broj kabineta): D 203 Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru Pravni fakultet USRC „Midhat Hujdur Hujka“, Sjeverni logor bb, Mostar E-mail: rebeka.kotlo@unmo.ba Tel.: 036 514 241		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja Dva (2)	Sati vježbi sedmično: /	Ukupan broj sati (P+V) 2 + 0
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS dva (2)		
Matična kvalifikacija:	Studijski program za sticanje zvanja Bachelor prava		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Prema Pravilima Pravnog fakulteta		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Nomotehnika – nauka o sastavu i izradi pravnih propisa i opštih akata i tehnika izrade propisa je naučna disciplina i vještina kojom student prava mora ovladati i predstavlja nužan preduslov za profesionalni angažman u pravnoj struci, u bilo kojoj oblasti prava. Nastavni predmet nomotehnika koncipiran je na način da kod studenta izgradi jasnu predstavu o tome kako se pravo stvara, primjenjuje, mijenja i ukida, dajući studentu potrebna saznanja i upute o postupku i tehnici stvaranja prava, primjene prava i ukidanja prava. Navedeno daje argument koji obrazlaže bodovnu vrijednost nastavnog predmeta – dva (2) ECTS.		
Cilj predmeta:	Da se studenti upoznaju sa: <ol style="list-style-type: none"> 1. sadržajem i metodama nomotehnike kao nauke i tehnike izrade pravnih propisa 2. načelima pravnog normiranja i pretpostavkama za izradu normativnog akta 3. pojmom, značajem i svojstvima pravnog pravila, te izražavanjem u pravnim propisima – logičkim i političkim 4. postupcima za izmjene i dopune pravnih propisa, ispravke i prestanka važenja pravnih propisa 5. odnosom forme i sadržine kod predmeta normiranja 		

<p>Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:</p>	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će biti sposobni da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Razumiju značaj adekvatnog pravnog normiranja kompleksnosti društvenih zbivanja i društvenog poretka; 2. Spoznaju važnost korektnog pravnog normiranja za ostvarenje svrhe propisa, budući da se svrha propisa može ostvariti samo ako propis dobro reguliše određenu materiju; 3. Primijene načine i postupke pravnog normiranja – ne samo šta, nego i kako normirati;
	<ol style="list-style-type: none"> 4. Mogu profesionalno pristupiti izradi normativnih akata bez obzira na oblast društvenog života na koju se njihov sadržaj odnosi
<p>Okvirni sadržaj predmeta:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nomotehnika kao nauka 2. Pravno pravilo: pojam i značaj pravila 3. Svojstva pravnog pravila: konstitutivnost pravnog pravila, tehnička pravila, apstraktnost pravnog pravila, prosječnost pravnog pravila, ciljnost pravnog pravila. 4. Pravni propisi: vrste i hijerarhija pravnih propisa 5. Izražavanje u pravnim propisima: o jeziku generalno - vrste jezika, gramatika pravnih propisa, sintaksa u pravnim propisima, značenje izraza u pravnim propisima, interpunkcija u pravnim propisima. 6. Logičko izražavanje u pravnim propisima: o pojmovima generalno, vrste pojmova, definisanje pojmova, vrste definicija, opisivanje pojmova. 7. Sudovi u pravnim propisima: sudovi generalno i vrste sudova 8. Zaključci u pravnim propisima: vrste 9. Političko izražavanje u pravnim propisima: klasifikacije obzirom na sadržaj, obim, prostor, vrijeme, nadležnost donošenja i djelovanje. 10. Izrada pravnih propisa, Postupak izrade zakona (teza; prednacrt, nacrt i prijedloga zakona; izrada izrada obrazloženja; amandmani; javna rasprava) 11. Postupci za donošenje zakona: redovni, skraćeni i hitni 12. Pretpostavke za izradu pravnih propisa: pravna svijest i znanje 13. Metode za izradu pravnog propisa: taksativno normiranje, primjerično normiranje, apstraktno normiranje, načelno normiranje, apstraktno normiranje. 14. Sistematiziranje pravnih pravila, 15. 14. Načela za izradu pravnog propisa: načelo jasnoće, kvaliteta i kvantiteta stila pravnog propisa, načelo odnosa jezičkih izraza i logičkog smisla pravnog propisa, načelo ukupnosti sadržaja pravnog propisa, načelo utvrđivanja egzistencijalne i sadržajne zavisnosti nižeg o višem pravnom propisu. 15. Sastavni dijelovi pravnog propisa, Objavljivanje i stupanje na snagu pravnih propisa, Izmjene i dopune pravnih propisa, Prečišćeni tekst pravnog propisa, Ispravka pravnog propisa, Prestanak važenja pravnog propisa
<p>Oblici provođenja nastave/metode učenja:</p>	<p>Predavanja, auditorne vježbe, pravno-praktični zadaci, referati, rad u fokus grupama.</p>
<p>Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):</p>	<p>Izrada i odbrana seminarskih radova (fakultativno), pristupanje provjeri znanja na kolokvijima (fakultativno)</p>

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno; sredinom i na kraju semestra.</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Ljubomir Iv. Jović, Jezik zakona, Beograd, 1995.</p> <p>Mihajlo Vuković, Đuro Vuković, Znanost o izradi pravnih propisa Nomotehnika, Zagreb, 1997.</p> <p>Muba Dizdarević – Peleš, Normiranje, Sarajevo, 1988.</p> <p>Ljubo Todorović, Mensur Hadžimusić, Izrada pravnih propisa Nomotehnika, Sarajevo, 2002. (odabrani sadržaji)</p>

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
OPĆI SMJER

Naziv predmeta:	GRADANSKO PARNIČNO PROCESNO PRAVO		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus studija		IV godina studija / VII semestar
Voditelj predmeta:	prof. dr. Alena Huseinbegović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: Adresa (broj kabineta) utorkom i srijedom (11-13 h) Univerzitetski kampus alena.huseinbegovic@unmo.ba Tel.: 070-200-735		E-mail:
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 4/60	Sati vježbi sedmično: 1/15	Ukupan broj sati (4+1)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	6		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Prethodno položeni predmeti sa I, II i III godine studija		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ograničenja pristupu predmeta		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa pojmom, izvorima, osnovnim principima, te suštinom procesnopravnih ustanova radi osposobljavanja da identifikuju probleme i stečena znanja i vještine primjene u praksi, radeći u pravosudnim i drugim institucijama u čijoj nadležnosti su pitanja iz ove oblasti.		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Nakon uspješnog savladavanja predmeta Građansko parnično procesno pravo od studenta se očekuju sljedeći ishodi učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da steknu teorijska i praktična znanja nužna za razumijevanje proceduralnih aspekata prava na osnovu kojih se u praksi raspravlja i odlučuje u građanskopravnim sporovima. - da nakon uspješno apsolviranog predmeta izgrade osnove za tumačenje prava i razvijanje kritičkog mišljenja. - da budu sposobni da usvojena znanja i vještine, kombinirana sa onim dobijenim izučavanjem ostalih predmeta, naročito Građanskog vanparničnog i izvršnog prava, primjene u donošenju stavova i odluka o svim pravnim pitanjima sadržanim u ovoj nastavno-naučnoj oblasti. - da savladaju predviđeno nastavno gradivo u cilju budućeg uspješnog uključivanja u dalji nastavno-obrazovni proces. 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam predmet i funkcija parničnog postupka. Pravozaštitni zahtjev. Procesne pretpostavke. Prethodno pitanje. 2. Osnovna načela 3. Subjekti parničnog postupka. Sud. Ustavna načela o sudovima. Nadležnost sudova (pojam, vrste, atrakcija i sukob nadležnosti). 4. Stranke u parnici. Stranačka, parnična sposobnost i postulaciona sposobnost. Stvarna legitimacija i pravo na vođenje spora. 5. Zastupanje u parnici. Zakonski zastupnik i punomoćnik. 6. Učešće trećih lica u parnici. 7. Suparničarstvo (pojam i vrste). 8. Parnične radnje stranaka i suda 9. Tok parničnog postupka 10. Tužba (pojam, sadržaj i osnov, tužbeni zahtjev, vrste, kumulacija, preinačenje, povlačenje) 11. Dokazi i dokazni postupak. Parnični troškovi. 12. Sudske odluke (presude i rješenja; pojam, vrste i pravosnažnost). 13. Pravni lijekovi (redovni i vanredni). 14. Sudske mjere osiguranja. 15. Posebni parnični postupci. 		

Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, vježbe: teoretske i praktične (rješavanje zadataka u timovima), seminarski radovi.
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>kolokviji, završni ispit (pismeno, usmeno ili pismeno i usmeno)</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Branko Čalija, Sanjin Omanović: <i>Građansko procesno pravo</i>, Sarajevo, 2000. 2. Zakon o parničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine FBiH, “, broj 53/03, 73/05, 19/06. <p>Dopunska: -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Senad Mulabdić: <i>Građansko procesno pravo</i>, Tuzla, 2010. 2. Siniša Triva, Mihajlo Dika: <i>Građansko parnično procesno pravo</i>, Zagreb 2004. 3. Dušica Palačković: <i>Parnično procesno pravo</i>, Kragujevac, 2004.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave - Razmatranje izvještaja o prolaznosti u akademskoj godini

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi	Ocjena
55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

	<p>8. Brak i njegovi učinci (formalin i materijalni uvjeti valjanosti braka, nevaljanost braka, razvod braka, osobni i imovinski odnosi bračnih partnera, imovinski odnosi osoba u vanbračnoj zajednici, određivanje mjerodavnog prava)</p> <p>9. Izdržavanje i usvojenje (uvjeti i učinci, određivanje mjerodavnog prava)</p> <p>10. Nasljeđivanje (zakonsko i testamentarno, određivanje mjerodavnog prava)</p> <p>11. Stvarna prava (režim pokretne i nepokretne imovine, sfera primjene <i>lex rei sitea</i> i odstupanja, određivanje mjerodavnog prava)</p> <p>12. Obligacionopravni odnosi – ugovor (autonomija volje stranaka i njezina ograničenja, određivanje mjerodavnog prava)</p> <p>13. Vanugovorna odgovornost za štetu (pravilo <i>lex loci delicti</i> i njegova kriza), bogaćenje bez osnova, poslovođstvo bez naloga</p> <p>14. Eurosko međunarodno privatno pravo (pojam, istorijski razvoj, pravi ustroj, legislativna nadležnost EU za rješavanje privatnopravnih situacija sa međunarodnim obilježjem i vanjska nadležnost EU)</p> <p>15. Izvori Europskog međunarodnog privatnog prava (Rim I i Rim II)</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, vježbe, seminari i referati, individualne i grupne konsultacije
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Način provjere znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - putem pismenog kolokvija (nije obavezan): pravo izlaska na kolokvij imaju svi studenti koji redovno pohađaju nastavu. - pismeno-usmenim završnim ispitom: konačni ispit sastoji se od dva dijela – pismenog i usmenog koji se provodi u tim redosljedom. U pismenom ispitu ocjenjuje se usvojeno znanje i sposobnost primjene na hipotetičkim primjerima, dok se na usmenom ispitu detaljnije provjerava razumjevanje predmeta. <p>Određivanje težinskog faktora provjere znanja: I kolokvij: 35% (35 bodova) Završni ispit: 40% (40 bodova)</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muminović, Edin: Međunarodno privatno pravo, Sarajevo, 2007., ili drugi standardni udžbenik međunarodnog privatnog prava (Šaula, Valerija: Osnovi Međunarodno privatno pravo Republike Srpske, Banja Luka, 2008; Sajko, Krešimir: Međunarodno privatno pravo – opći dio, Zagreb, 1996., Varadi-Bordaš-Knežević-Pavić, Međunarodno privatno pravo, Beograd, 2010., Stanivuković/Đundić: Međunarodno privatno pravo-posebni dio, Novi Sad, 2008. itd) 2. Zakon o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima (Sl.list SFRJ br.43, 1982.) <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dika/Knežević/Stojanović: Komentar Zakona o međunarodnom privatnom i procesnom pravu, Beograd 1991. 2. Sajko/Sikirić/Bouček/Babić/Tepeš: Izvori hrvatskog i europskog međunarodnog privatnog prava, Zagreb 2001. 3. Jakšić, Aleksandar u saradnji sa Đorđević, Slavkom: Praktikum za Međunarodno privatno i Međunarodno građansko procesno pravo, Beograd, 2004. 4. Bordaš, Bernadet: Porodični odnosi u međunarodnom privatnom pravu, Novi Sad, 1996. 5. Bouček, Vilim: Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom postupku i harmonizacija hrvatskog međunarodnog privatnog prava, Zagreb, 2009.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na slijedeći način:

Bodovi	Ocjena
60 – 64	6
65 – 74	7
75 – 84	8
85 – 94	9
95 – 100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU

NAZIV FAKULTETA: PRAVNI FAKULTET

NAZIV ODSJEKA / SMJERA: I CIKLUS - DODIPLOMSKI STUDIJ

Naziv predmeta:	PRAVO DRUŠTAVA		Šifra predmeta: 000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus studija		VII semestar
Voditelj predmeta:	prof. dr. Edin Rizvanović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: ponedjeljak 13-15h e-mail: edin.rizvanovic@unmo.ba		Adresa (broj kabineta) D 102 Tel.:036 514 232
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 3	Sati vježbi sedmično: 1	Ukupan broj sati 60
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Ukupno opterećenje za predmet u semestru		
Cilj predmeta:	<p>- upućivanje studenata na značaj Prava društava, odnosno u širem smislu poslovnog statusnog prava, te na značaj poslovnog sistema za ekonomski i društveni sistem zemlje.</p> <p>- stjecanje znanja o osnovnim institutima prava društava i o mehanizmima funkcioniranja bh. poslovnog sistema.</p> <p>- kontekstualiziranje bh. modela izgradnje poslovnog sistema i tržišnih odnosa sa europskim modelom, u smislu spoznaje značaja akceptiranja pravne stečevine EU.</p>		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Nakon uspješno apsolviranog predmeta Pravo društava od studenata se očekuju sljedeći ishodi učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da steknu potrebno znanje o navedenoj oblasti, radi njihove primjene u procesu istraživačkog rada i radi razumijevanja aktuelnih procesa, - da stečena znanja koriste u procesu kreiranja i primjene relevantnih domaćih normi te u procesu harmonizacije iz ove oblasti koja, direktno ili indirektno, obuhvata značajan dio pravne stečevine EU, - da izučavanjem predmeta, na temelju kritičkog mišljenja i ponuđene argumentacije, izgrade vlastiti stav o tretiranoj oblasti i najznačajnijim institutima u njoj, - da usvojena znanja i vještine budu aplikativnog karaktera, što implicira afirmaciju multidisciplinarnog pristupa. 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klasifikacija i način osnivanja poslovnih subjekata 2. Privredna društva, oblici, elementi za individualizaciju 3. Zastupanje, imovinska odgovornost, 4. Statusne promjene, poslovno povezivanje, 5. Stečaj, likvidacija, 6. Korporativno upravljanje, 7. Finansijske institucije 8. Mala i srednja preduzeća 9. Javna preduzeća 10. Državna pomoć 11. Pravo konkurencije 12. Europsko društvo 13. Javne nabavke, Javno-privatno partnerstvo 14. Industrijsko vlasništvo 15. Sporazum CEFTA 2006, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. 		

Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, eseji i konsultacije
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	Provjera znanja vrši se kontinuirano - tokom predavanja, ocjenom eseja, pismenom i usmenom provjerom znanja i završnom provjerom.
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ol style="list-style-type: none"> 1. RIZVANOVIĆ, Edin, NANIĆ Arif: Poslovno statusno pravo, Službeni list, Sarajevo, 2018. 2. ČOVIĆ, Šefkija: Poslovno pravo, Sarajevo, 2004. 3. RIZVANOVIĆ, Edin: <i>Poslovno pravo - osnivanje, natjecanje, prestanak poslovnih subjekata</i>, Sarajevo, 2013. 4. RIZVANOVIĆ, Edin: Osnovi poslovnog prava, Ekonomski fakultet Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru, 2011.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	- Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	NAZIV PREDMETA UPRAVNO PRAVO		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija Dodiplomski, četvorogodišnji		Godina studija / Semestar ČETVRTA/SEDMI
Voditelj predmeta:	Zvanje, ime i prezime voditelja predmeta Odgovorni nastavnik: prof.dr. Amra Jašarbegović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: kabinet D203	Adresa (broj kabineta) amra.jasarbegovic@unmo.ba	E-mail:
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja 3/45	Sati vježbi sedmično: 1/15	Ukupan broj sati (P+V) 45+15
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS Šest (6)		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava. Kvalifikacija za koju je predmet primarno izaðen.		
Status predmeta:	Obavezni ili izborni obavezni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	Navesti predmete koji se moraju položiti prije ovog predmeta Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Navesti restrikcije za pristup npr. <i>Nema ih ili samo studenti tog smjera</i> Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	Cilj predmeta je razvijanje naučnih saznanja, sposobnosti i akademskih vještina u procesu istraživanja u oblasti upravnog prava. -upoznavanje studenata sa osnovnim organizacijskim oblicima uprave, -upoznavanje sa položajem i odnosom organa uprave prema ostalim organima vlasti i drugim subjektima unutar pravnog sistema , -upoznavanje sa njihovim poslovima i zadacima, sa unutrašnjom organizacijom organa uprave - upoznavanje s svim aspektima upravnopravnog odnosa; - upoznavanje s osnovnim materijalnopравnim institutima upravnog prava s obzirom na lica (državljanstvo) i na stvari (javno dobro, javne službe);		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći/biti sposobni... - da definišu, odrede predmet i djelokrug uprave; - da navedu izvore prava, te hijerarhiju propisa koji uređuju oblast uprave; - da kompariraju Upravno pravo s drugim granama prava i odrede mjesto Upravnog prava u sistemu pravnih nauka; - da znaju organizaciju uprave u svijetu i u Bosni i Hercegovini; - da definišu i odrede suštinu upravnopravnog odnosa; - da razlikuju pravne akte uprave od upravnog akta; - da znaju šta čini i koje je pravno dejstvo upravnog akta; - da znaju suštinu upravnog prava prema licima (državljanstvo), te s obzirom na stvari (eksproprijacija, javno dobro).		

Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upravno pravo kao grana prava 2. Nastanak, razvoj i sistem upravnog prava 3. Izvori upravnog prava 4. Pojam i vrste upravnih organizacija 5. Razvoj uprave u BiH 6. Djelatnost organa uprave 7. Djelokrug i nadležnost organa uprave 8. Vrste organa uprave 9. Organizacija uprave u BiH i FBiH
	<ol style="list-style-type: none"> 10. Unutrašnja organizacija uprave 11. Odnosi između organa uprave 12. Načela rada organa uprave 13. Institucije koje vrše javna ovlaštenja 14. Upravnopravni odnos, 15. Upravni akt 16. Upravno pravo s obzirom na stvari (javno dobro) 17. Upravno pravo s obzirom na lica (državljanstvo) 18. Upravni ugovor
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, seminarski radovi, konsultacije
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Izrada i odbrana seminarskih radova (fakultativno), pristupanje kolokvijalnoj provjeri (fakultativno)
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>1. redovni studenti</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p>2. vanredni studenti</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kamarić Mustafa, Ibrahim Festić, Upravno pravo, Magistrat, Sarajevo, 2010, 2. Zakon o upravi BiH, ("Sl. glasnik BiH", br. 32/2002, 102/2009 i 72/2017) 3. Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH”, broj 35/05)
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
OPĆI SMJER

Naziv predmeta:	PENOLOGIJA		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Akademske dodiplomski studijski program		IV / I
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Denis Pajić		
Kontakt detalji:	Konsultacije: E-mail: denis.pajic@unmo.ba Tel.: Utorak: 9 – 13 h Adresa (broj kabineta): D201 Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, Sjeverni logor bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2/30	Sati vježbi sedmično: 1/15	Ukupan broj sati (30/15)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	3 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Obavezni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	Cilj predmeta je: - praktično ovladavanje primjenom Zakona o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH, - razumjevanje odnosa istorijata kažnjavanja i razvoja Penologije kao samostalne naučne discipline, - praćenje i ovladavanje primjenom i značajem novih oblika krivičnih sankcija i neophodnosti njihovog uvođenja u krivično zakonodavstvo BiH, - povezivanje u jednu generičku cjelinu saznanja iz krivičnopravnih nauka (Kriminologija, Krivično pravo, Krivično procesno pravo i dr.), - ovladavanje metodologijama i tehnikama istraživanja u oblasti Penologije sa ciljem poboljšanja specijalne i generalne prevencije		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta kroz planirane aktivnosti i oblike nastave/učenja očekuje se da student: - razumije šta je penologija, njen predmet izučavanja i ciljeve primjene i odnos ove discipline sa drugim srodnim naukama i disciplinama - kompetentno i argumentovano učestvuje u diskusiji o ciljevima kažnjavanja, uočava, sagledava i daje prijedloge za rješavanje pravnih pitanja vezanih za izvršenje krivičnih sankcija		

Okvirni sadržaj predmeta:	1. Devijantna ponašanja i odbrana društva od kriminaliteta. Pojam i predmet penologije 2. Razvoj krivičnopravnih nauka i diferenciranje penologije u samostalnu nauku. Penologija i druge nauke 3. Historijski razvoj kažnjavanja. Društvena reakcija primitivnih zajednica. 4. Društvena reakcija organizovanog društva - kaznena reakcija. Periodizacija u razvoju kaznene reakcije. 5. Period ispaštanja i zastrašivanja. Period humanog razvoja 6. Klasična škola krivičnog prava. XIX vijek i koncepcija o suštini i cilju kazne. 7. Period individualizacije. Pravo na kažnjavanje. Cilj kažnjavanja. 8. Kazne lišenja slobode – pojava i razvoj. 9. Razvoj kazni lišenja slobode u krivičnom zakonodavstvu i mjesto u sistemu krivičnih sankcija. Izvršenje kazni lišenja slobode – historijski razvoj. 10. Penitencijarni sistem danas. 11. Uloga međunarodnih organizacija u razvoju i humanizaciji penitencijarnih sistema. 12. Posjeta zavodu za izvršenje sankcija 13. Osnovne karakteristike i principi izvršenja krivičnih sankcija u BiH 14. Izvršenje krivičnih sankcija u BiH. 15. Alternativni oblici reakcije na kriminalitet u BiH
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanje interakcijskog karaktera, case study, de iure vs de facto analiza, vježbe
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p style="text-align: center;">Kolokviji, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit</p> <p><u>1. redovni studenti</u> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova</p> <p><u>2. vanredni studenti</u> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova</p> <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti</p>
Popis osnovne literature i	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sijerčić–Čolić, H./ Vranj, V.: Uvod u penologiju i izvršno krivično pravo BiH. Sarajevo, 2011. Zakon BiH o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera “Službeni glasnik BiH” br. 12/2010, 100/13 <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> Vranj, V. / Bisić, M. Primjena propisa o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2009
Internet web referenci:	
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima – na nivou Univerziteta

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	NAZIV PREDMETA PRAVO LJUDSKIH PRAVA	Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija Dodiplomski, četvorogodišnji	Godina studija / Semestar Četvrta/Prvi
Voditelj predmeta:	Odgovorni nastavnik: Prof. dr Mirjana Nadaždin Defterdarević	
Kontakt detalji:	Konsultacije: Tel.: 036 514 245	Adresa (broj kabineta) D 106 E-mail: nadazdin.defterdarevic@unmo.ba
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja tri (3)	Sati vježbi sedmično: Jedan (1) Ukupan broj sati (P+V) (4)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS 5	
Matična kvalifikacija:	Studijski program za sticanje zvanja diplomiranog pravnika	
Status predmeta:	Obavezni ili izborni Obavezni	
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni ispiti iz prethodne godine	
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema	
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Pravo ljudskih prava specifična je grana prava koja svoju primarnu realizaciju ostvaruje kroz institucije nacionalnog pravnog sistema usvajajući i uvažavajući standarde koji su postavljeni međunarodnim normama, na globalnom ili regionalnom nivou. Pravo ljudskih prava predstavlja pored ove još jednu uspješnu praktičnu sintezu materijalnog i procesnog prava. U tom smislu pruža dragocjena teoretska znanja kao pretpostavke za praktično djelovanje. To su argumenti za utvrđenu vrijednost ECTS bodova – 5	
Cilj predmeta:	Cilj Prava ljudskih prava je studente naučiti <ul style="list-style-type: none"> • da kategorija ljudskih prava ima univerzalnu vrijednost, • da su mehanizmi zaštite ljudskih prava različiti - univerzalni, regionalni, nacionalni, • da djelotvornost mehanizama zaštite, uprkos dominantno univerzalno prihvaćenim standardima, još uvijek zavisi od kooperativnosti nacionalnih vlasti koje odluke međunarodnih instanci u postupcima zaštite ljudskih prava, kao suverene vlasti, neposredno provode, da se kao garant, ali istovremeno najveća opasnost za ostvarivanje ljudskih prava, pojavljuje suverena državna vlast, te da posljednja instanca u postupku zaštite nije u okviru domaćeg, već međunarodnog pravnog sistema.	
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Sa znanjima stečenim iz ovog predmeta studenti će biti sposobni..... <ul style="list-style-type: none"> • da uoče odstupanja od proklamovanih standarda ljudskih prava, na svim nivoima koji ih garantuju, • da na njih reaguju primjerenim sredstvima • da pruže pravnu pomoć u slučaju povrede ljudskih prava u okviru domaćeg pravnog poretka, • da se sugerišu izbor mehanizma supranacionalne pravne zaštite. 	
Okvirni sadržaj predmeta:	1. Razvoj ideje ljudskih prava 2. Ljudska prava u sistemu unutrašnjeg i sistemu međunarodnog prava 3. UN sistem ljudskih prava	

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Povelja UN 5. Međunarodni zakonik o ljudskim pravima 6. Pregled regionalnih dokumenata za zaštitu ljudskih prava i njihove specifičnosti 7. Evropski sistem ljudskih prava 8. Evropska konvencija o ljudskim pravima, historijski kontekst i pravni značaj 9. Materijalne odredbe Konvencije 10. Evropski sud za ljudska prava 11. Nadležnost i postupak pred sudom 12. Organizacija za sigurnost i saradnju u Evropi 13. Univerzalizam i kulturni relativizam ljudskih prava 14. Ljudsak prava u ustavnom sistemu Bosne i Hercegovine
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja i auditorne vježbe, analiza slučaja, simulacija suđenja
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Izrada i odbrana seminarskih radova (fakultativno), pristupanje provjeri znanja na kolokviju (fakultativno)
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno; sredinom i na kraju semestra.</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>V. Dimitrijević, D. Popović, T. Papić, V. Petrović: Međunarodno pravo ljudskih prava, Beograd, 2007.</p> <p>Mirjana Nadaždin Defterdarević: Evropska konvencija prema praksi Evropskog suda za ljudska prava, Mostar, 2007.</p> <p>Nedo Milićević: Ljudska prava, Sarajevo 2007.</p> <p>Jasna Bakšić-Muftić: Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2000.</p> <p>Thomas Burgenthal: Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku, Magistrat, Sarajevo, 1998.</p> <p>Vojin Dimitrijević, Milan Paunović, Vladimir Đerić: Ljudska prava, Beograd, 1997.</p> <p>V. Kazazić, M. Nadaždin Defterdarević, R. Kotlo: Praktikum za ljudska prava, Mostar 2010.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84 8

85-94 9

95-100 10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
OPĆI SMJER

Naziv predmeta:	GRADANSKO VANPARNIČNO I IZVRŠNO PRAVO		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus studija		IV godina studija / VIII semestar
Voditelj predmeta:	prof. dr. Alena Huseinbegović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: Adresa (broj kabineta) E-mail: utorkom i srijedom (11-13 h) Univerzitetski kampus alena.huseinbegovic@unmo.ba Tel.: 070-200-735		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 4/60	Sati vježbi sedmično: 1/15	Ukupan broj sati (4+1)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni svi predmeti sa I, II i III godine studija, te položen predmet Građansko parnično procesno pravo sa IV godine.		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ograničenja pristupa predmeta		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa pojmom, izvorima, osnovnim principima, te suštinom procesnopravnih ustanova radi osposobljavanja da identifikuju probleme i stečena znanja i vještine primjene u praksi, radeći u pravosudnim i drugim institucijama u čijoj nadležnosti su pitanja iz ove oblasti.		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Nakon uspješnog savladavanja predmeta Građansko vanparnično i izvršno pravo od studenata se očekuju sljedeći ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none"> - da steknu teorijska i praktična znanja nužna za razumijevanje proceduralnih aspekata prava na osnovu kojih se u praksi raspravlja i odlučuje u građanskopravnim sporovima. - da nakon uspješno apsolviranog predmeta izgrade osnove za tumačenje prava i razvijanje kritičkog mišljenja. - da budu sposobni da usvojena znanja i vještine, kombinirana sa onim dobijenim izučavanjem ostalih predmeta, naročito Građanskog parničnog procesnog prava, primjene u donošenju stavova i odluka o svim pravnim pitanjima sadržanim u ovoj nastavno-naučnoj oblasti. - da savladaju predviđeno nastavno gradivo u cilju budućeg uspješnog uključivanja u dalji nastavno-obrazovni proces. 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Građansko vanparnično procesno pravo (općenito) 2. Pojam, predmet, subjekti, načela i pravna priroda vanparničnog postupka. Pokušaji razgraničenja vanparničnog od parničnog i upravnog postupka. 3. Sudske odluke. 4. Pravni lijekovi. Pravosnažnost. 5. Posebni vanparnični postupci: Uređenje ličnih stanja. Uređenje porodičnih odnosa. Raspravljanje zaostavštine. Određivanje naknade za eksproprisane nekretnine. Upravljanje i korištenje zajedničkim stvarima. Dioba stvari i nekretnina u suvlasništvu. Uređenje međa. Sastavljanje i ovjeravanje sadržine isprava. Čuvanje isprava. Poništenje isprava (amortizacija). Sudski depozit. 6. Izvršno procesno pravo (općenito) 7. Osnovna načela i pravna priroda izvršnog postupka. 8. Subjekti izvršnog postupka: sud i ostali organi izvršnog postupka, nadležnost sudova, stranke u izvršnom postupku. 9. Pretpostavke za izvršenje. 10. Odluke i pravni lijekovi. 11. Obustava, odlaganje i dovršenje izvršenja. 12. Protivizvršenje. 		

	<p>13. Sprovođenje izvršenja. 14. Izvršenje radi naplate novčanog potraživanja. 15. Izvršenje radi ostvarenja nenovčanog potraživanja.</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, vježbe: teoretske i praktične (rješavanje zadataka u timovima), seminarski radovi.
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>kolokviji, završni ispit (pismeno, usmeno ili pismeno i usmeno)</p> <p><u>1. redovni studenti</u> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova</p> <p><u>2. vanredni studenti</u> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova</p> <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Branko Čalića, Sanjin Omanović: <i>Gradansko procesno pravo</i>, Sarajevo, 2000. 2. Zakon o vanparničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, "Službene novine FBiH", broj 2/98, 39/04, 73/05. 3. Zakon o izvršnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, "Službene novine FBiH", broj 32/03, 33/06 <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Siniša Triva, Velimir Belajec, Mihajlo Dika: <i>Sudsko izvršno pravo</i>, Zagreb, 1984. 2. Siniša Triva, Mihajlo Dika: <i>Izvanparnično procesno pravo</i>, Zagreb, 1988.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave - Razmatranje izvještaja o prolaznosti u akademskoj godini

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi	Ocjena
55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

	<p>odluka, sistemi priznanja i izvršenja)</p> <p>8. Priznanje i izvršenje stranih odluka u BiH (pojam priznanja i izvršenja, pojam strane odluke, pretpostavke za priznanje učinaka strane odluke, postupak priznanja i izvršenja)</p> <p>9. Priznanje stranih arbitražnih odluka (pojam strane arbitražne odluke, pretpostavke za priznanje učinaka stranih arbitražnih odluka, postupak priznanja i izvršenja)</p> <p>10. Europsko procesno međunarodno privatno pravo (pojam, historijski razvoj, pravni ustroj, legislativna nadležnost EU za rješavanje privatnopravnih situacija sa međunarodnim obilježjem i vanjska nadležnost EU)</p> <p>11. Izvori Europskog procesnog međunarodnog privatnog prava (Uredbe Brisel I i Brisel II, Luganska konvencija kojom se države EFTA pridružuju Briselskoj konvenciji)</p> <p>12. Pravni položaj stranaca u postupku (pravo na pristup sudu, stranačka i parnična sposobnost, sktorska kaucija, besplatna sudska pomoć, upotreba stranih javnih isprava)</p> <p>13. Privatna prava stranaca (kategorizacija privatnih prava, dostupnost pojedinih prava strancima: pitanja osobnog statusa, porodična, nasljedna i stvrana prava stranaca)</p> <p>14. Međunarodna pravna pomoć (pojam, pretpostavke za pružanje međunarodne pravne pomoći, način komuniciranja domaćih i stranih organa)</p> <p>15. Zamolnica za pružanje međunarodne pravne pomoći (dostavljanje akata osobama u inostranstvo, izvođenje procesnih radnji, razloziza odbijanje zamolnice)</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, vježbe, seminari i referati, individualne i grupne konsultacije
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Način provjere znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - putem pismenog kolokvija (nije obavezan): pravo izlaska na kolokvij imaju svi studenti koji redovno pohađaju nastavu. - pismeno-usmenim završnim ispitom: konačni ispit sastoji se od dva dijela – pismenog i usmenog koji se provodi u tim redosljedom. U pismenom ispitu ocjenjuje se usvojeno znanje i sposobnost primjene na hipotetičkim primjerima, dok se na usmenom ispitu detaljnije provjerava razumjevanje predmeta. <p>Određivanje težinskog faktora provjere znanja: I kolokvij: 35% (35 bodova) Završni ispit: 40% (40 bodova)</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muminović, Edin: Procesno međunarodno privatno pravo, Sarajevo, 2007., ili drugi standardni udžbenik međunarodnog privatnog prava (Šaula, Valerija: Osnovi Međunarodnog građanskog procesnog prava Republike Srpske, Banja Luka, 2008; Sajko, Krešimir: Međunarodno privatno pravo – opći dio, Zagreb, 1996., Varadi-Bordaš-Knežević-Pavić, Međunarodno privatno pravo, Beograd, 2010., Stanivuković/Živković: Međunarodno privatno pravo-opšti deo, Beograd, 2008. itd) 2. Zakon o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima (Sl.list SFRJ br.43, 1982.) <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dika/Knežević/Stojanović: Komentar Zakona o međunarodnom privatnom i procesnom pravu, Beograd, 1991. 2. Sajko/Sikirić/Bouček/Babić/Tepeš: Izvori hrvatskog i europskog međunarodnog privatnog prava, Zagreb, 2001. 3. Vuković, Đuro: Međunarodno građansko procesno pravo, Zagreb, 1987. 4. Jakšić, Aleksandar u saradnji sa Đorđević, Slavkom: Praktikum za Međunarodno privatno i Međunarodno građansko procesno pravo, Beograd, 2004. 5. Bouček, Vilim: Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom postupku i harmonizacija hrvatskog međunarodnog privatnog prava, Zagreb, 2009.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na slijedeći način:

Bodovi	Ocjena
60 – 64	6
65 – 74	7
75 – 84	8
85 – 94	9

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNIFAKULTET
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	Trgovačko pravo		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Četverogodišnji studij		IV godina, VIII semestar
Voditelj predmeta:	Prof. dr. Edin Rizvanović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: pon. 15-17 vs, srijeda 12-13 rs; E-mail: edin.rizvanovic@unmo.ba Tel.: 514-232		
Ukupan broj sati predmeta:	Predavanja: 3sata	Vježbe: 1 sata	Ukupan broj sati: 4
Bodovna vrijednost ECTS-a:	5 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	Obavezni		
Peduslovi za polaganje predmeta:			
Ograničenja pristupa predmetu:			
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	Stjecanje znanja iz oblasti ugovornog trgovačkog prava, spoznaja značaja fer tržišnog nadmetanja, konfrontiranje de iure i de facto stanja, upoznavanje sa karakterom i ulogom vrijednosnih papira		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći sudjelovati u kreiranju različitih ugovora, biti sposobni tumačiti ih, prepoznat će značaj pojedinih vrsta ugovora u poslovnom sistemu, spoznat će novi model tržišnog natjecanja i mehanizam odlučivanja, kao i značaj vrijednosnih papira u izmijenjenom poslovnom sistemu		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1.Specifičnosti ugovora trgovačkog (poslovnog) prava 2.Ugovor o prodaji 3.Ugovori o trgovinskim uslugama (zastupanje, posredovanje, komisijon, špedicija...) 4.Ugovori o prijevozu (željeznicom, cestom, morem) 5.Ugovor o građenju 6.Ugovor o osiguranju 7.Ugovor o licenci 8.Pravo konkurencije 9.Vrijednosni papiri 10.Sporazumi o slobodnoj trgovini 11.Sporazum CEFTA 		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanje interakcijskog karaktera, case study, de iure vs de facto analiza, vježbe,		
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):			

<p>Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:</p>	<p>Kolokviji, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti</p>
<p>Popis osnovne literature i Internet web referenci:</p>	<p>1. Trifković, Simić, Trivun: Poslovno pravo, Sarajevo, 2004. 2.Relevantni zakoni</p>
<p>Način praćenja kvalitete i</p>	<p>Anonimna anketa među studentima - na nivou Univerziteta.</p>
<p>uspješnosti izvedbe predmeta:</p>	

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84 8

85-94 9

95-100 10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	NAZIV PREDMETA UPRAVNO PROCESNO PRAVO		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija Dodiplomski, četvorogodišnji		Godina studija / Semestar ČETVRTA/OSMI
Voditelj predmeta:	Zvanje, ime i prezime voditelja predmeta Odgovorni nastavnik: prof.dr. Amra Jašarbegović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: amra.jasarbegovic@unmo.ba	Adresa (broj kabineta) D203	E-mail:
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja 3/45	Sati vježbi sedmično: 2/30	Ukupan broj sati (P+V) 45 +30
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS Šest (6)		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava. Kvalifikacija za koju je predmet primarno izaðen.		
Status predmeta:	Obavezni ili izborni obavezni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	Navesti predmete koji se moraju položiti prije ovog predmeta Nema ih		
Ograničenja pristupa predmetu:	Navesti restrikcije za pristup npr. <i>Nema ih ili samo studenti tog smjera</i> Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<p>Usvajanje naučnih saznanja, akademskih vještina i praktičnih sposobnosti u tumačenju i primjeni pravnih propisa u oblasti upravnog procesnog prava;</p> <p>Razvijanje kreativnih sposobnosti kao i ovladavanje metodama, postupcima i procesima istraživanja i primjene principa, pojmova i instituta u oblasti upravnog procesnog prava;</p> <p>Upoznavanje studenata sa pravilima upravnog postupka u cilju pravilne primjene materijalnih propisa, kojima se reguliraju pojedini segmenti društvenog života, kao nužne pretpostavke ostvarivanja prava</p> <p>Upoznavanje studenata sa pravnim lijekovima koji se koriste u upravnom postupku (žalba, vanredni pravni lijekovi)</p> <p>Upoznavanje studenata sa upravnim sporom, tokom postupka koji se po tužbi vodi pred nadležnim sudskim organima</p>		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Savladavanjem predmeta kroz planirane aktivnosti i oblike izvođenja nastave očekuje se da studenti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiše temeljne institute upravnog postupka i upravnog spora (npr. osnovna načela upravnog postupka, stranke u upravnom postupku i upravnom sporu, - da ovladaju osnovnim znanjima o toku i vođenju upravnog postupka i upravnog spora - da na osnovu navedenih znanja pišu pojedinačne akte koje donosi uprava (rješenja, žalbe, zaključke te druge vrste podnesaka) - da primjenjuju u praksi propise iz oblasti upravnog prava - razvije sposobnost rješavanja problema te da stečeno znanje primjeni u praksi 		

Okvirni sadržaj predmeta:	<p>1. Pojam i vrste upravnog postupka 2. Načela upravnog postupka 3. Nadležnost 4. Stranka i njeno zastupanje 5. Opštenje organa i stranaka 6. Dostavljanje 7. Rokovi u upravnom postupku 8. Prvostepeni upravni postupak 9. Rješenje 10. Žalbeni postupak 11. Vanredna pravna sredstva 12. Izvršenje</p>
	<p>13. Upravni spor (pojam, predmet, subjekti) 14. Postupak u upravnom sporu 15. Sudske odluke i pravna sredstva u upravnom sporu</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, seminarski radovi, konsultacije
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Izrada i odbrana seminarskih radova (fakultativno), pristupanje kolokvijalnoj provjeri (fakultativno)
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>1. redovni studenti - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova</p> <p>2. vanredni studenti - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova</p> <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>1. Kamarić Mustafa, Ibrahim Festić, Upravno pravo, Magistrat, Sarajevo, 2010, 2. Krijan Pero, Komentar Zakona o upravnom postupku FBiH sa sudskom praksom, Privredna štampa d.d. Sarajevo 2002.</p> <p>Zakon o upravnom postupku BiH (<i>Sl. glasnik BiH</i>, br. 29/2002, 12/2004, 88/2007, 93/2009, 41/2013 i 53/2016)</p> <p>Zakon o upravnom postupku FBiH („Službene novine FBiH”, broj 2/98, broj 48/99)</p> <p>Zakon o upravnim sporovima BiH (<i>Sl.glasnik BiH</i>, br 19/2002, 88/2007, 83/2008, 74/2010)</p> <p>Zakon o upravnim sporovima FBiH (<i>Sl.novine FBiH</i>, br 9/2005)</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi	Ocjena
55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

**UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET**

NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	NAZIV PREDMETA TEORIJA PRAVA	Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija Dodiplomski, četvorogodišnji	Godina studija / Semestar Četvrta/Drugi
Voditelj predmeta:	Odgovorni nastavnik: Prof. dr Mirjana Nadaždin Defterdarević	
Kontakt detalji:	Konsultacije: Tel.: 036 514 245	Adresa (broj kabineta) E-mail: D 106 nadazdin.defterdarevic@unmo.ba
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja tri (3)	Sati vježbi sedmično: Jedan (1) Ukupan broj sati (P+V) (4)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS 5	
Matična kvalifikacija:	Studijski program za sticanje zvanja diplomiranog pravnika	
Status predmeta:	Obavezni	
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni ispiti iz prethodne godine	
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema	
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	<p>Teorija prava sinteza je svih prethodnih teorijskopravnih znanja. To je naučna i nastavna disciplina koja je usmjerena na pojam i sadržaj prava u najširem obimu. Okrenuta je pojmu i sadržaju fenomena prava prateći njihovu artikulaciju i definiciju kroz sve različite aspekte u kojima se oni izražavaju.</p> <p>Teorija prava daje odgovore na pitanje šta je pravo, koje su njegove specifičnosti, ulazeći u razmatranje sa pozicija ontološkog i aksiološkog aspekta.</p> <p>Njen sadržaj počiva na opštim pravnim pojmovima, koji vrijede za sve grane prava</p> <p>To su argumenti za utvrđenu vrijednost ECTS bodova - 5</p>	
Cilj predmeta:	<p>Cilj Teorije prava je studente naučiti da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravo vežu uz društvenu stvarnost, • da pravni odnos tumače kao realni sadržaj koji oživotvoruje pravnu normu, primjenjujući je na konkretni društveni odnos, • da je pravo refleksija vrijednosnih stavova kojima se valorizuju društveni odnosi – vrijednosno-teleološka dimenzija pravne pojave, • da je pravo sistem pravnih normi koje su za teoriju prava tehnički element prava. 	
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Sa znanjima stečenim iz ovog predmeta studenti će biti sposobni.....</p> <ul style="list-style-type: none"> • da definišu pojam prava, • da pravne fenomene tumače u kontekstu društvene stvarnosti, • da razumiju i poštuju pojam pravne(ih) vrijednosti • da dosljedno primjenjuju i poštuju osnovne principe pravnog sistema: koherentnost-zakonitost, potpunost i određenost. 	

Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicija prava: potreba definicije prava i postojeće teorije 2. Integralna definicija prava 3. Pojam pravnog odnosa
	<ol style="list-style-type: none"> 4. Prednormativni, normativni i normirani pravni odnos 5. Pravo i prisila 6. Područja pravnosti 7. Pravne vrijednosti - idejni izvor prava 8. Princip pravde kao kriterij pravnosti 9. Izvori, funkcije, način postojanja i spoznaja vrijednosnih stavova 10. Vrijednosti u pravu 11. Pravne norme kao tehnički element prava 12. Pravna tehnika 13. Preskriptivna i indikativna upotreba jezika 14. Normativni pravni akt 15. Principi pravnog sistema: koherentnost, zakonitost, potpunost i određenost.
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja i auditorne vježbe.
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Izrada i odbrana seminarских radova (fakultativno), pristupanje provjeri znanja na kolokviju (fakultativno)
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno; sredinom i na kraju semestra.</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>N. Visković: Pojam prava- prilog integralnoj teoriji prava, Split 1981., i novija izdanja</p> <p>N. Bobio: Eseji iz teorije prava, Split 1988.,</p> <p>H.L. A. Hart: Pojam prava, Cetinje 1994.,</p> <p>I. Krbek: Prilog teoriji o pojmu prava, Zagreb 1952.,</p> <p>B. Perić: Struktura prava, Zagreb 1994.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi	Ocjena
55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
OPĆI SMJER

Naziv predmeta:	EVROPSKO GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO	Šifra predmeta: 0000	
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus studija	IV Godina studija / Semestar	
Voditelj predmeta:	prof. dr. Alena Huseinbegović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: Utorak i srijeda (11-13h) Tel.:070-200-735	Adresa (broj kabineta) Univerzitetski kampus	e-mail alena.huseinbegovic@unm
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično:	Ukupan broj sati (2+0)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Prethodno položiti predmete sa I, II i III godine		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ograničenja pristupa predmetu		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	Cilj predmeta je i upoznavanje studenata sa pojmom, osnovnim principima i izvorima građanskog procesnog prava Evropske unije radi osposobljavanja da identifikuju probleme i stečena znanja i vještine primjene u postupku harmonizacije domaćih propisa sa savremenim evropskim standardima u ovoj oblasti		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Nakon uspješno apsolviranog predmeta Evropsko građansko procesno pravo od studenata se očekuju sljedeći ishodi učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da steknu potrebno znanje o ustanovama građanskog procesnog prava Evropske unije i osposobe se za pravilno korištenje izvora u ovoj oblasti. - da stečena opšta i posebna teorijska i praktična znanja o razlikama između bosanskohercegovačkog građanskog procesnog prava i procesnog prava članica Evropske unije primjene u postupku harmonizacije domaćeg organizacijskog i funkcionalnog građanskog procesnog prava sa evropskim standardima. - da nakon uspješno apsolviranog predmeta izgrade osnove za uočavanje problema, razvijanje kritičkog mišljenja, te za njegovo argumentovanje i prezentiranje. - da budu sposobni da usvojena znanja i vještine, kombinirana sa onim dobijenim izučavanjem ostalih predmeta, primjene u donošenju stavova i odluka o svim pitanjima sadržanim u ovoj nastavno-naučnoj oblasti. 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam Građanskog procesnog prava Evropske unije 2. Neposredni i posredni izvori Građanskog procesnog prava EU 3. Luganska konvenciji o sudskoj nadležnosti, priznanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim predmetima 4. Bruxelleska konvencija iz 1968. 5. Uredba Vijeća br. 44/2001. o sudskoj nadležnosti, priznanju i izvršenju odluka u građanskim predmetima od 22. prosinca 2000. 6. Odnos između Uredbe 4/2001., Bruxelleska konvencija iz 1968. i Luganske konvencije i odnos prema ostalim izvorima. 7. Odluke o tumačenju Evropskog suda pravde 8. Rimski ugovor, tj. Ugovor o osnivanju Evropske ekonomske zajednice 9. Mاستrihtski ugovor, tj. Ugovor o Evropskoj uniji 10. Amsterdamski ugovor 11. Postupak pred sudom pravde 12. Organizacijsko procesno pravo 13. Funkcionalno procesno pravo 14. Vrste postupaka 15. Računovodstveni sud 		

Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, seminarski radovi.
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>kolokviji, završni ispit (pismeno, usmeno ili pismeno i usmeno)</p> <p><u>1. redovni studenti</u> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova</p> <p><u>2. vanredni studenti</u> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova</p> <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Popis literature:</p> <ol style="list-style-type: none"> MISITA, Nevenko: <i>Osnovi prava Evropske unije</i>, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. RAKIĆ-VODINELIĆ, Vesna – KNEŽEVIĆ, Gašo: <i>Građansko procesno pravo Evropske unije</i>, Beograd, 1998. VUKOVIĆ, Đuro – KUNŠTEK, Eduard: <i>Međunarodno građansko postupovno pravo</i>, Zgombić i Partneri, Zagreb, 2005. ČAPETA, Tamara: <i>Sudovi Evropske unije</i>, Nacionalni sudovi kao europski sudovi, Zagreb, 2002. VUKADINOVIĆ, Radovan: <i>Uvod u institucije i pravo Evropske unije</i>, Pravni fakultet u Kragujevcu, Centar za pravo Evropske unije, Kragujevac, 2009.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave - Razmatranje izvještaja o prolaznosti u akademskoj godini

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi	Ocjena
55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

**UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNIFAKULTETA**

NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	NAZIV PREDMETA FILOZOFIJA PRAVA	Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija Dodiplomski, četvorogodišnji	Godina studija / Semestar Četvrta/drugi
Voditelj predmeta:	Odgovorni nastavnik: Prof. dr Mirjana Nadaždin Defterdarević	
Kontakt detalji:	Konsultacije: Tel.: 036 514 245	Adresa (broj kabineta) E-mail: D 106 nadazdin.defterdarevic@unmo.ba
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja dva (2)	Sati vježbi sedmično: / Ukupan broj sati (P+V) (2)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS 2	
Matična kvalifikacija:	Studijski program za sticanje zvanja diplomiranog pravnika	
Status predmeta:	Izborni	
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni ispiti iz prethodne godine	
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema	
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	<p>Filozofija prava kao teorijski predmet najvišeg nivoa apstrakcije za cilj ima studentima ponuditi sintezu znanja iz svih prethodnih pravnih predmeta. Ona nastoji da odgovori na pitanje koja pravila pravo treba da usvoji, a njen osnovni problem je problem pravde.</p> <p>Predmet je koncipiran tako da svojim sadržajem potakne razvoj sposobnosti kritičkog razmišljanja kod studenata.</p> <p>Bodovna vrijednost uslovljena je statusom izbornog predmeta, a ne značajem nastavnog sadržaja.</p>	
Cilj predmeta:	<p>Cilj Teorije prava je studente naučiti da:</p> <p>Filozofiju prava treba tumačiti sa dva aspekta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metodološki dio gdje se promišlja o prirodi prava i njegovim metodama - proučavanje metafizičkih problema koji se odnose na same osnove prava i njegove različite vidove. <p>Cilj predmeta prava uvijek je usmjeren na pojam pravde. Zadatak filozofije prava sastoji se upravo u tome da razjasni krajnje ciljeve od kojih zavise pretpostavke tehničke i interpretativne, spoznajne, aktivnosti koju vrše pravnici.</p>	

<p>Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:</p>	<p>Filozofija prava ima veliki praktični značaj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ona pronalazi oblike i osnove optimalnog korištenja prava - Koristi jednako u naučnom i u praktičnom radu, - Ona uči kako sagledati pravi smisao prava. <p>Bez filozofije prava pravnici ostaju samo prakticisti koji mehanički i loše pravne norme pretvaraju u tehničke instrumente aktuelne vlasti. Filozofija prava daje vještinu da se utvrdi razlika između normativnih rješenja i njihove praktične realizacije i tako ustanovi da li se radi o potpuno različitim stvarima.</p>
<p>Okvirni sadržaj predmeta:</p>	
	<p>Historijska geneza filozofije prava Filozofski karakter filozofije prava Metodološki karakter filozofije prava Kompleksnosti filozofije prava</p> <p>Pojam prava Svrha prava Filozofija prava kao posmatranje vrijednosti prava Pravo i moral Pravo i pravda Filozofija prava i pravna nauka Značaj i vrijednost filozofije prava</p>
<p>Oblici provođenja nastave/metode učenja:</p>	<p>Predavanja i audiorne vježbe.</p>
<p>Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):</p>	<p>Provjera znanja na kolokviju (fakultativno)</p>
<p>Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:</p>	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno; sredinom i na kraju semestra.</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
<p>Popis osnovne literature i Internet web referenci:</p>	<p>Ljubomir Tadić: Filozofija prava, Naprijed, Zagreb, 1983. Stevan K. Vračar, Strukturalnost filozofije prava, Novi Sad, 1995. Rosko Paund: Uvod u filozofiju prava, CID Podgorica, 1996. Gustav Radbruch: Filozofija prava, Pravni fakultet, Beograd, 1998. Lon Fuller: Moralnost prava, CID, Podgorica, 1999. Erih Vajl: Politička filozofija, Nolit, Beograd, 1982.</p>
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:</p>	<p>Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.</p>

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84	8
85-94	9
95-100	10

**UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNIFAKULTET**

NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	NAZIV PREDMETA PRAVO MEDIJA	Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija Dodiplomski, četvorogodišnji	Godina studija / Semestar Četvrta/drugi
Voditelj predmeta:	Odgovorni nastavnik: Prof. dr Mirjana Nadaždin Defterdarević	
Kontakt detalji:	Konsultacije: Tel.: 036 514 245	Adresa (broj kabineta) D 106 E-mail: nadazdin.defterdarevic@unmo.ba
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja dva (2)	Sati vježbi sedmično: /
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS 2	
Matična kvalifikacija:	Studijski program za sticanje zvanja diplomiranog pravnika	
Status predmeta:	Izborni	
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni ispiti iz prethodne godine	
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema	
Obrazloženje bodovne vrijednosti:	Pravo medija kao nova pozitivnopravna disciplina svoje opravdanje nalazi u činjenici da čovjek u savremenom političkom i pravnom ambijentu funkcioniše na zadovoljavajući način tek uz pretpostavku da raspolaže potrebnim informacijama. Riječ je o novoj grani prava, čiji značaj obzirom na njen sadržaj postaje sve veći. Bodovna vrijednost uslovljena je statusom izbornog predmeta, a ne značajem nastavnog sadržaja.	
Cilj predmeta:	Cilj Prava medija je studente naučiti da: <ul style="list-style-type: none"> • sloboda govora i pravo da se prima, traži i širi informacija jedno je od osnovnih ljudskih prava, • mada je pravo na informisanje u početku bilo ekskluzivno ličnog karaktera, pa je shodno tome uživalo i tretman individualnog prava, ono ima i svoju kolektivnu dimenziju, • kolektivna dimenzija prava na informisanje, realizuje se putem sredstava javnog informisanja, • mediji se sve češće pojavljuju kao ekskluzivni konzumenti prava na informisanje, po prirodi stvari oni su predestinirani da informaciju traže i šire. Mogućnost realizacije tog svog primarnog zadatka, s ciljem da javnost upoznaju sa informacijama koje su joj potrebne da bi mogla učestvovati u procesu demokratskog odlučivanja, determinisana je pravnim okvirom slobode medija. • pravni okviri slobodu medija određuju: aspektom statusnog prava, normama koje regulišu protok informacija u društvu, prethodnim i naknadnim ograničenjima, normama domaćeg i međunarodnog prava, ali i pravilima profesionalne etike. 	

Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Studenti će sa stečenim znanjem o stvarnom sadržaju prava na informisanje imati:</p> <p>Razvijeniji osjećaj društvene odgovornosti</p> <p>Potrebu većeg ličnog angažovanja</p>
	<p>Razvijenu svijest o ulozi pojedinca u društvenoj zajednici</p> <p>Aktivniji odnos u procesima odlučivanja</p> <p>Veću kritičnost prema sredstvima javnog informisanja: od pasivnog konzumenta plasirane informacije postaću publika koja traži informaciju i zahtijeva odgovornost medija za njen sadržaj</p>
Okvirni sadržaj predmeta:	<p>Osnovna načela prava medija – sloboda medija kao sloboda izražavanja</p> <p>Mediji u svijetu –uporedno-pravna rješenja</p> <p>Sloboda medija historijski osvrt</p> <p>Pravo na informisanje</p> <p>Ograničenje slobode izražavanja - subjekti i objekti ograničenja</p> <p>Etički kodeksi – princip samoregulacije u medijima</p> <p>Pravom nametnuta ograničenja slobode izražavanja</p> <p>Prava i obaveze u djelatnosti javnog informisanja</p> <p>Prava i obaveze novinara</p> <p>Prava lica na koja se odnosi informacija</p> <p>Pravo medija u Bosni i Hercegovini</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	<p>Predavanja, auditorne vježbe, analiza sudske prakse</p>
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	<p>Pristupanje provjeri znanja na kolokvij (fakultativno)</p>
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Usvojeno znanje provjerava se pismeno; sredinom i na kraju semestra.</p> <p><u>1. redovni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova - predispitne aktivnosti 15 bodova <p><u>2. vanredni studenti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Mirjana Nadaždin Defterdarević: Pravo medija, Mostar, 2006.</p> <p>V.V. Vodinelić, V. Đerić, S. Gajin, D. Stojković, M. Živković: Pravo medija s modelom zakona o javnom informisanju, Beogradski centar za ljudska prava, Beograd, 1998.</p> <p>Mirjana Nadaždin Defterdarević: Pravo na informisanje u društvima u tranziciji s posebnim osvrtom na države nastale na prostoru bivše Jugoslavije, Mostar, 2004.</p> <p>Danijel Korni: Etika informisanja, Clio, Beograd, 1999.</p> <p>Fransis Bal: Moć medija; Clio, Beograd, 1997.</p> <p>Džon Kin: Mediji i demokratija, Filip Višnjić, Beograd, 1995.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	<p>Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.</p>

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

Bodovi Ocjena

55-64 6

65-74 7

75-84	8
85-94	9
95-100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	NAZIV PREDMETA USTAVNO SUDSTVO		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	Ciklus studija Dodiplomski, četvorogodišnji		Godina studija / Semestar ČETVRTA/OSMI
Voditelj predmeta:	prof. dr. Amra Jašarbegović		
Kontakt detalji:	Konsultacije:	Adresa (broj kabineta) kabinet D203	E-mail: amra.jasarbegovic@unmo.ba
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja 2/30	Sati vježbi sedmično:	Ukupan broj sati (P+V) (30)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS Dva (2)		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	izborni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	<i>Nema ih</i>		
Ograničenja pristupa predmetu:	<i>Nema ih</i>		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	Cilj predmeta je razvijanje naučnih saznanja, sposobnosti i akademskih vještina u procesu istraživanja u oblasti ustavnog sudstva, razvoj kreativnih sposobnosti i tumačenju pravila o nadležnostima, postupku i dejstvu odluka ustavnih sudova, Ovladavanje specifičnim vještinama u primjeni ustavnosudske zaštite i pravila za funkcionisanje ustavnosudske kontrole, a sve u skladu sa savremenim pravcima razvoja ustavnog sudstva		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Savladavanjem predmeta kroz planirane aktivnosti i oblike izvođenja nastave očekuje se da student. -shvati strukturu i proces nastanka ustavnog sudstva i sistema ustavnosudske kontrole u pravnoj državi -razvije sposobnost sistematskog pristupa pravnim problemima, kao i da ponudi kritičke i analitičke odgovore u dijelu koji se odnosi na pozitivnopravna rješenja - razvije sposobnost rješavanja problema te da stečeno znanje primjeni u praksi.		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1.Pojam ustavnog sudstva 2.Historijski razvoj ustavnog sudstva 3.Izbor, organizacija i sastav ustavnih sudova 4.Nadležnosti (funkcije)ustavnih sudova 5. Kontrola ustavnosti i zakonitosti 6.Organski sporovi, odlučivanje o odgovornosti šefa države isl. 7.Ustavnosudska zaštita ljudskih prava 8.Postupak pred ustavnim sudom 9.Vrste odluka ustavnih sudova 10.Dejstvo odluka ustavnih sudova 11.Izvršenje odluka ustavnih sudova 12.Ustavno sudstvo u BiH 13.Ustavni sud Bosne i Heregovine 14.Ustavni sud Republike srpske 15.Ustavni sud FBiH 		
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	Predavanja, seminarski radovi, konsultacije		
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	Izrada i odbrana seminarskih radova (fakultativno), pristupanje kolokvijalnoj provjeri (fakultativno)		
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<u>1. redovni studenti</u> - prvi kolokvij: 40 bodova - drugi kolokvij: 45 bodova		

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na sljedeći način:

	<p>- predispitne aktivnosti 15 bodova <u>2. vanredni studenti</u> - prvi kolokvij: 45 bodova - drugi kolokvij /završni ispit: 55 bodova</p> <p>Da bi položio prvi ili drugi kolokvij, student mora ostvariti najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Ako student ne položi prvi kolokvij organizovan tokom semestra, polaže čitav ispit na kraju semestra, sa mogućnošću dobivanja maksimalno 85 bodova. Vanredni studenti mogu ostvariti maksimalno 100 bodova na završnom ispitu. Vanredni studenti imaju mogućnost opredijeliti se da polažu ispit kao redovni studenti.</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>1.Nurko Pobrić, Ustavno pravo, Slovo, Mostar, 2000. 2.Kasim Trnka, Ustavno pravo, drugo izmjenjeno dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006. 3.Zvonko Miljko, Ustavno uređenje Bosne I Hercegovine, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2008. 4. Ustav Bosne i Hercegovine 5. Pravila Ustavnog suda BiH</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Bodovi Ocjena

55-64	6
65-74	7
75-84	8
85-94	9
95-100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	Europsko međunarodno privatno pravo	Šifra predmeta: 0000	
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	dodiplomski	IV / VIII	
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Anita Duraković		
Kontakt detalji:	Konsultacije: pon: 10.00 – 12.00 Uto: 11.00 – 13.00	E-mail: anita.durakovic@unmo.ba	Tel.: 036 514-241
	Adresa (broj kabineta) : Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, kabinet br. D 203 USRC Mithat Hujdur-Hujka bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2/30	Sati vježbi sedmično: -	Ukupan broj sati (30)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni predmeti sa ranijih godina studija		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - sticanje općih znanja o nastanku, razvitku, usroju kao i važnosti suvremenog europskog međunarodnog privatnog prava - upoznavanje sa izvorima Europskog međunarodnog privatnog prava te njihovo pravilno korištenje - sticanje općih znanja o uređivanju međunarodnih privatnopravnih odnosa, a posebno znanja koja se odnose na ugovorne i vanugovorne odnose i razmatranje bračnog i nasljednopravnog statut - razlozi zbog kojih u ovim oblastima nije još postignuta unifikacija - sticanje općih i posebnih znanja o određivanju međunarodne nadležnosti, kao i drugih posebnih pitanja procesnog međunarodnog privatnog prava, npr. litis pendencia, aktorska kaucija, procesna radnja dostavljanje akata, te posebno ona koja se odnose na priznanje i izvršenje stranih odluka - razvijanje samostalnosti i kritičkog razmišljanja - sticanje uvid o pravcima harmonizacije domaćeg međunarodnog privatnog prava sa pravnim standardima EU. 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći/biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - svestranije i bolje razumjeti opća i posebna pitanja današnjeg europskog međunarodnog privatnog prava u rješavanju prekograničnih situacija u EU - da u susretu s internacionalno obilježenim privatnopravnim situacijama pravilno primijene osnovne institute, principe i kolizione norme europskog međunarodnog privatnog prava - da predvide, uoče i razriješe dodatne proceduralne pravne probleme koji su posljedica prisutnosti inostranih obilježja slučaja - da uvide važnost europskog međunarodnog privatnog i procesnog prava za bosanskohercegovačko pravo - da se, zahvaljujući sticanju satabilne osnove, dalje profesionalno obrazuju i usavršavaju 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam europskog međunarodnog privatnog prava (EU/EZ i europeizacija međunarodnoga privatnoga prava); 2. Razvitka europskoga međunarodnoga privatnoga prava (od Rimskog do Lisabonskog ugovora); 3. Legislativna nadležnost EZ za rješavanje privatnopravnih situacija s međunarodnim obilježjem. IV Vanjska nadležnost EZ i europsko međunarodno privatno pravo; 4. Uloga Suda Europske unije u sistemu europskoga i autonomnoga međunarodnoga privatnoga prava 		

	<p>5. Utjecaj ljudskih prava kao posebne sastavnice europskoga prava na međunarodno privatno pravo;</p> <p>6. Utjecaj temeljnih sloboda iz Ugovora o osnivanju EZ na međunarodno privatno pravo;</p> <p>7. Sedmica konsultacija</p> <p>8. I kolokvij</p> <p>9. Ugovorni statut - Rimska konvencija o mjerodavnom pravu za ugovorne obveze iz 1980. (konvencijsko polje primjene, tačke vezivanja, autonomija stranaka, objektivne tačke vezivanja, karakteristična činidba, odstupanja od karakteristične činidbe); Ugovorni statut u europskom mpp de lege ferenda;</p> <p>Deliktni statut – Rimska konvencija o mjerodavnom pravu za vanugovorne obveze iz 2003. (polje primjene, opće odredbe deliktne statuta, posebne odrede deliktne statuta);</p> <p>10. Uredba Vijeća br. 44/2001. o sudskoj nadležnosti, priznanju i ovrsi odluka u građanskim predmetima (polje primjene, nadležnosti, litispendencija, priznanje i izvršenje);</p> <p>11. O Luganskoj konvenciji o sudskoj nadležnosti i priznanju i izvršenju odluka u građanskim i trgovačkim predmetima;</p> <p>12. Uredba Vijeća br. 2201/2003 o nadležnosti i priznanju i izvršenju odluka u bračnim predmetima i predmetima roditeljske odgovornosti (polje primjene, nadležnosti, litispendencija, priznanje i izvršenje);</p> <p>13. Uredba 4/2009 o nadležnosti i priznanju i izvršenju presuda u materiji izdržavanja i određivanja mjerodavnog prava (polje primjene, nadležnosti, litispendencija, priznanje i izvršenje, mjerodavno pravo); O usklađivanju bosanskohercegovačkog s europskim međunarodnim procesnim pravom</p> <p>14. Sedmica konsultacija</p> <p>15. II kolokvij</p>
<p>Oblici provođenja nastave/metode učenja:</p>	<p>predavanja, vježbe, seminari i referati, individualne i grupne konsultacije</p>
<p>Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):</p>	
<p>Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:</p>	<p>Način provjere znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - putem pismenog kolokvija (nije obavezan): pravo izlaska na kolokvij imaju svi studenti koji redovno pohađaju nastavu. - pismeno-usmenim završnim ispitom: konačni ispit sastoji se od dva dijela – pismenog i usmenog koji s provodi i tim redoslijedom. U pismenom ispitu ocjenjuje se usvojeno znanje i sposobnost primjene na hipotetičkim primjerima, dok se na usmenom ispitu detaljnije provjerava razumjevanje predmeta. <p>Određivanje težinskog faktora provjere znanja:</p> <p>I kolokvij: 35% (35 bodova)</p> <p>Završni ispit: 40% (40 bodova)</p>
<p>Popis osnovne literature i Internet web referenci:</p>	<p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - E. Muminović: Međunarodno privatno pravo, Sarajevo 2008.g. i Procesno međunarodno privatno pravo, Sarajevo, 2008. ili drugi standardni udžbenik Međunarodnog privatnog prava (npr. Varadi-Bordaš-Knežević-Pavić: Međunarodno privatno pravo, Beograd, 2010.g.; Krešimir Sajko: Međunarodno privatno pravo, 5. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, 2009.g., Živković- Stanivuković, Međunarodno privatno pravo – opšti deo, Beograd, 2008.g.). -Sajko-Sikirić-Bouček-Babić-Tepes: Izvori hrvatskog i europskog međunarodnog privatnog prava, Zagreb, 2001.g. -V. Bouček, Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom postupku, Zagreb, 2009.g. -Šaula, V., Komunitarizacija kolizionih normi međunarodnog privatnog i procesnog prava, Pravni savjetnik 12, 2004. -Bordaš, B., Uredba Savjeta (EZ) br. 2201/2003 o nadležnosti i priznanju i izvršenju presuda u bračnim stvarima i stvarima roditeljske odgovornosti: odnos Uredbe i drugih instrumenata (čl. 60. i 61.) – mogućnost saradnje sa državama nečlanicama EU, Zbornik radova „Europski sodni prostor“, Maribor, 2005. -Sikirić, H., Uredba (EZ) br. 2201/2003 i hrvatsko međunarodno procesno pravo, Zbornik radova „Europski sodni prostor“, Maribor, 2005.

	<p>-Bubuć, S., Evropski propisi i praksa u oblasti porodičnog prava, Zbornik radova „Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i prakse“, Mostar, 2009.</p> <p>-Cvejić Jančić, O., Jedinstveno porodično pravo Evrope, Pravni život 9, 2004.</p> <p>-Sikirić, H., Uredba Evropskog vijeća br. 1347/2000 od 29. Svibnja 2000. o nadležnosti i priznanju i ovrsi odluka i bračnim predmetima i predmetima roditeljske odgovornosti za zajedničku djecu bračnih drugova – polje primjene i pravila o nadležnosti, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu 6, 2003.</p> <p>-Sikirić, H., Uredba Vijeća (EZ) br. 1347/2000 od 29. Svibnja 2000. o nadležnosti i priznanju i ovrsi odluka u bračnim predmetima i predmetima roditeljske odgovornosti za zajedničku djecu bračnih drugova – pravila o priznanju i ovrsi, opće i prijelazne odredbe, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu 3-4, 2004.</p>
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na slijedeći način:

Bodovi	Ocjena
55 – 64	6
65 – 74	7
75 – 84	8
85 – 94	9
95 – 100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	Konvencijsko međunarodno privatno pravo	Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	dodiplomski	IV / VIII
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Anita Duraković	
Kontakt detalji:	Konsultacije: pon: 10.00 – 12.00 Uto: 11.00 – 13.00 Adresa (broj kabineta) : Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, kabinet br. D 203 USRC Mithat Hujdur-Hujka bb.	E-mail: anita.durakovic@unmo.ba Tel.: 036 514-241
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2/30	Sati vježbi sedmično: - Ukupan broj sati (30)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS	
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS	
Status predmeta:	Izborni	
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni predmeti sa ranijih godina studija	
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih	
Obrazloženje bodovne vrijednosti:		
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - sticanje produbljena znanja i vještina vezanih za identificiranje vanjskih ili internacionalnih izvora - usvajanje osnovnih znanja o institutima i rješenjima konvencijskog prava - pravilno i pouzdano korištenje konvencijskih rješenja koja su danas nezaobolazna s obzirom na sve veći oslon na vanjske izvore ne samo u Međunarodnom privatnom pravu, već u drugim pravnim disciplinama, kao u Porodičnom, Nasljednom, Obligacionom pravu itd. - razvijanje samostalnosti i kritičkog razmišljanja 	
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći/biti sposobni: <ul style="list-style-type: none"> - da pouzdano vladaju važećim internacionalnim izvorima (da ih znaju identificirati, utvrditi da li su na pravnoj snazi, i kakvom su hijerarhijskom odnosu međusobno a potom i prema domaćim izvorima) - da imaju predstavu o tendencijama u internacionalnom reguliranju pojedinih pravnih pitanja, što će im omogućilo da pravilno protumače i primijene konvencijska pravila - da uvide važnost konvencijskih rješenja za bosanskohercegovačko pravo - da se, zahvaljujući sticanju satabilne osnove, dalje profesionalno obrazuju i usavršavaju 	
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1.P ojam, predmet i značaj konvencijskog međunarodnog privatnog prava, unifikacija nacionalnih zadataka kao metod neutraliziranja sukoba zakona 2. Multilateralne konvencije kao izvori i kao načini unifikacije Međunarodnog privatnog prava 3. Direktni i indirektni metod reguliranja privatnopravnih odnosa sa međunarodnim obilježjem (materijalnopravne i kolizionopravne konvencije) 4. Hijerarhija u primjeni međunarodnih konvencija 5. Uloga međunarodnih institucija u nastanku multilateralnih konvencija 6. Značaj i uloga Haške konferencije za međunarodno privatno pravo; Konvencijski izvori međunarodnog privatnog prava (sistematiziranje i analiza relevantnih konvencijskih izvora Međunarodnog privatnog prava u BiH) 7. Sedmica konsultacija 8. I kolokvij 9. Multilateralne konvencije o koje se odnose na osobni status fizičkih i pravnih osoba i porodičnopravne odnose; Multilateralne konvencije u oblasti nasljeđivanja 10. Multilateralne konvencije u oblasti ugovornih odnosa 11. Multilateralne konvencije koje se odnose na vanugovornu odgovornost za štetu 12. Haški projekat unifikacije u oblasti procesnog međunarodnog privatnog prava 	

	<p>13. Haška konvencija o građanskom sudskom postupku iz 1954, Haška konvencija o pristupu pravosuđu na međunarodnom planu iz 1980. i Haška konvencija o ukidanju potrebe legalizacije stranih javnih isprava iz 1961.</p> <p>14. Sedmica konsultacija</p> <p>15. II kolokvij</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, vježbe, seminari i referati, individualne i grupne konsultacije
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Način provjere znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - putem pismenog kolokvija (nije obavezan): pravo izlaska na kolokvij imaju svi studenti koji redovno pohađaju nastavu. - pismeno-usmenim završnim ispitom: konačni ispit sastoji se od dva dijela – pismenog i usmenog koji s provodi i tim redosljedom. U pismenom ispitu ocjenjuje se usvojeno znanje i sposobnost primjene na hipotetičkim primjerima, dok se na usmenom ispitu detaljnije provjerava razumjevanje predmeta. <p>Određivanje težinskog faktora provjere znanja: I kolokvij: 35% (35 bodova) Završni ispit: 40% (40 bodova)</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Muminović, Edin: Međunarodno privatno pravo, Sarajevo, 2007., E. Muminović, Procesno međunarodno privatno pravo, Sarajevo, 2007. ili drugi standardni udžbenik međunarodnog privatnog prava (Šaula, Valerija: Osnovi Međunarodnog privatnog prava Republike Srpske, Banja Luka, 2008; Šaula, Valerija: Osnovi Međunarodnog građanskog procesnog prava Republike Srpske, Banja Luka, 2008; Sajko, Krešimir: Međunarodno privatno pravo – opći dio, Zagreb, 1996., Varadi-Bordaš-Knežević-Pavić, Međunarodno privatno pravo, Beograd, 2010., Stanivuković-Đundić: Međunarodno privatno pravo-posebni deo, Novi Sad, 2008. itd) - Albijanić-radosavljević-Todorović, Međunarodni ugovori iz oblasti pravosuđa, Beograd, 1985. - Sajko/Sikirić/Bouček/Babić/Tepeš: Izvori hrvatskog i europskog međunarodnog privatnog prava, Zagreb 2001. - Muminović, Edin, Praktični značaj Haških konvencija koje se odnose na građanski sudski postupak u predmetima s međunarodnim obilježjem, Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu br. XIX, 1999. - Muminović, Edin, haška konvencija o međunarodnom usvojenju, Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu br. XL, 1998.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na slijedeći način:

Bodovi	Ocjena
55 – 64	6
65 – 74	7
75 – 84	8
85 – 94	9
95 – 100	10

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
PRAVNI FAKULTET
I CIKLUS - GRAĐANSKO-PRAVNI SMJER

Naziv predmeta:	MEĐUNARODNO TRGOVAČKO PRAVO		
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	I ciklus studija		VIII semestar
Voditelj predmeta:	Prof. dr. Edin Rizvanović		
Kontakt detalji:	Konsultacije: Ponedjeljak i srijeda	Adresa (broj kabineta) D 102	e-mail edin.rizvanovic@unmo.ba
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2	Sati vježbi sedmično	Ukupan broj sati: 30
Bodovna vrijednost ECTS-a:	ECTS: 2		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava		
Status predmeta:	Izborni		
Preduslovi za polaganje predmeta:	-		
Ograničenja pristupa predmetu:	-		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<p>- upućivanje studenata na pravila i značaj međunarodne trgovine, te u tom kontekstu na motive nastanka i funkcioniranja unutrašnjeg tržišta EU;</p> <p>- produbljivanje znanja o osnovnim polugama unutrašnjeg tržišta i o mehanizmima njegovog funkcioniranja u svijetlu globalnih trgovinskih odnosa;</p> <p>- kontekstualiziranje evropskog modela izgradnje unutrašnjeg tržišta sa bh. ambijentom, u smislu spoznaje značaja akceptiranja pravne stečevine za integracione procese u BiH, i u tom smislu analiza sadržaja relevantnih međunarodnih trgovinskih sporazuma i njihove primjene u našoj zemlji.</p>		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Nakon uspješno apsolviranog predmeta Međunarodno trgovačko pravo od studenata se očekuju sljedeći ishodi učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da steknu potrebno znanje o navedenoj oblasti, radi razumijevanja aktuelnih procesa i njihove primjene u procesu istraživačkog rada; - da stečena znanja koriste u procesu kreiranja i primjene relevantnih domaćih normi, te u procesu harmonizacije iz ove oblasti, koja, direktno ili indirektno, obuhvata najveći dio pravne stečevine EU; - da izučavanjem predmeta, na temelju kritičkog mišljenja i ponuđene argumentacije, izgrade vlastiti stav o tretiranoj oblasti i najznačajnijim institutima u njoj; - da usvojena znanja i vještine budu aplikativnog karaktera, što implicira afirmaciju multidisciplinarnog pristupa, te da stečenim znanjem otvore prostor za uspješno uključivanje u integracijski proces. 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Međunarodni trgovinski odnosi: osnovna načela, propisi, institucije (WTO) 2. Teorije međunarodne razmjene 3. Modaliteti ekonomskih integracija i strategije tržišnog ulaska 4. Najznačajniji ugovori međunarodne trgovine 5. Rješavanje sporova putem arbitraže 6. Pozicija Bosne i Hercegovine u međunarodnoj razmjeni 7. Poluge zajedničkog tržišta 8. Tržišne slobode i pravo poslovnog nastana 		

	<ul style="list-style-type: none"> 9. Zajednička trgovinska politika 10. Zajednička poljoprivredna politika 11. Pravo konkurencije 12. Državna pomoć 13. Porezni tretman preduzeća, pozicija javnih preduzeća 14. Transformacija zajedničkog tržišta u unutrašnje tržište 15. Unutrašnje tržište i BiH integracijski proces 16. Sporazum CEFTA 2006, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
Oblici provođenja nastave	predavanja, eseji i konsultacije
Ostale obaveze studenta	
Način provjere znanja	Provjera znanja vrši se kontinuirano - tokom predavanja, ocjenom eseja, pismenom i usmenom provjerom znanja i završnom provjerom.
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<ul style="list-style-type: none"> 1. Konjhodžić Halid et al.: <i>Međunarodna privreda</i>, Logos, Split, 2000. 2. Folsom R.H., Gordon M.W., Spanogle J.A.: <i>Međunarodni trgovački poslovi</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, 1998. 3. Trifković Miloš, Omanović Sanjin: <i>Međunarodno poslovno pravo</i>, Jež doo, Sarajevo, 2001. 4. Rizvanović Edin, Batinović Željko, Bosanskohercegovački integracijski put - izazovi u ispunjenju pravnog i ekonomskog kriterija, Print Team, Mostar, 2020.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	- Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave

UNIVERZITET „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU
NAZIV FAKULTETA
NAZIV ODSJEKA / SMJERA

Naziv predmeta:	Međunarodno arbitražno pravo		Šifra predmeta: 0000
Nivo ciklusa, godina studija, semestar	dodiplomski		IV / VIII
Voditelj predmeta:	Van. prof. dr. Anita Duraković		
Kontakt detalji:	Konsultacije: pon: 10.00 – 12.00 Uto: 11.00 – 13.00	E-mail: anita.durakovic@unmo.ba	Tel.: 036 514-241
	Adresa (broj kabineta) : Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar Pravni fakultet, kabinet br. D 203 USRC Mithat Hujdur-Hujka bb.		
Ukupan broj sati predmeta:	Sati predavanja sedmično: 2/30	Sati vježbi sedmično: -	Ukupan broj sati (30)
Bodovna vrijednost ECTS-a:	2 ECTS		
Matična kvalifikacija:	Bachelor prava – 240 ECTS		
Status predmeta:	Izborni		
Peduslovi za polaganje predmeta:	Položeni predmeti sa ranijih godina studija		
Ograničenja pristupa predmetu:	Nema ih		
Obrazloženje bodovne vrijednosti:			
Cilj predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - sticanje produbljena znanja i profesionalne vještine koje se odnosi na arbitražno rješavanje sporova u građanskoj i trgovačkoj materiji - sticanje jasne predstave o prednostima arbitražnog rješavanja sporova - upoznavanje sa svim aspektima takvog načina rješavanja sporova (formiranje arbitraže i institucionalna pitanja, problem mjerodavnog procesnog i materijalnog prava pred arbitražama, arbitražna klauzula i arbitražni sporazum, pravni okvir u kojem su takvi sporazumi mogući, režim priznanja i izvršenja stranih arbitražnih odluka i tome slično) - razvijanje samostalnosti i kritičkog razmišljanja - upoznavanje sa uporednim rješenjima i tendencijama, posebno široko prihvaćeni UNICITRAL Model zakona o međunarodnoj trgovačkoj arbitraži, ali i sa drugim alternativnim načinima rješavanja sporova, UNICITRAL Model zakona o međunarodnom trgovačkom mirenju 		
Opis općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina) /ishod učenja:	<p>Po uspješnom završetku ovog predmeta studenti će moći/biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - svestranije i bolje razumjeti važnost arbitražnog rješavanja sporova, - kao pravni savjetnici ili zastupnici ispravno savjetovati svoje klijente o povoljnosti i prihvatljivosti arbitražnog rješavanja sporova - uspješno sudjelovati u arbitražnim sporovima ili ih uspješno voditi - uvidjeti važnost rješenja nastalih unutar UNICITRALA, rješenja koja se odnose na međunarodnu trgovačku arbitražu i na međunarodno trgovačko mirenje za bosanskohercegovačko pravo - da se, zahvaljujući sticanju satabilne osnove, dalje profesionalno obrazuju i usavršavaju 		
Okvirni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i karakteristike međunarodne trgovačke arbitraže (osnovni principi, prednosti mane arbitraža) 2. Vrste međunarodnih trgovačkih arbitraža 3. Pravna priroda arbitraže (jurisdikciona, ugovorna, mješovita, autonomna teorija) i pravni okvir arbitraže 4. Izvori (domaći i vanjski, hijerarhija izvora) 5. Arbitražni sporazum (pravni okvir arbitražnog sporazuma, sastavljanje i tumačenje arbitražnog sporazuma) 6. Odlučivanje o nadležnosti (princip Kompetenz – Kompetenz, osporavanje o nadležnosti); Arbitri (izbor i imenovanje arbitara, nepristranost i nezavisnost arbitara, prestanak dužnosti) 7. Sedmica konsultacija 8. I kolokvij 		

	<p>9. Arbitražni postupak (osnovni problemi, mjerodavno procesno pravo, tok postupka); Postupak pred Vanjskotrgovinskom arbitražom pri Privrednoj komori BiH</p> <p>10. Primjena mjerodavnog materijalnog prava (autonomija volje, izbor mjerodavnog prava u odsustvu autonomije volje, primjena lex mercatoria)</p> <p>11. Arbitražna odluka (donošenje, kontrola, poništenje)</p> <p>12. Priznanje i izvršenje stranih arbitražnih odluka (pravni okvir režima priznanja i izvršenja); Uvjeti za priznanje i izvršenje stranih arbitražnih odluka, postupak priznanja i izvršenja</p> <p>13. Uporedna rješenja i tendencije (rješenja zemalja u okruženju, hrvatski i srbijanski Zakon o arbitraži, UNICITRAL Model zakona o međunarodnoj trgovačkoj arbitraži; Alternativno rješavanje sporova (pojam, karakteristike, UNICITRAL Model zakona o međunarodnom trgovačkom mirenju)</p> <p>14. Sedmica konsultacija</p> <p>15. II kolokvij</p>
Oblici provođenja nastave/metode učenja:	predavanja, vježbe, seminari i referati, individualne i grupne konsultacije
Ostale obaveze studenta (ako se predviđaju):	
Način provjere znanja/ način polaganja ispita i % težinskog faktora provjere znanja:	<p>Način provjere znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - putem pismenog kolokvija (nije obavezan): pravo izlaska na kolokvij imaju svi studenti koji redovno pohađaju nastavu. - pismeno-usmenim završnim ispitom: konačni ispit sastoji se od dva dijela – pismenog i usmenog koji se provodi u tim redosljedom. U pismenom ispitu ocjenjuje se usvojeno znanje i sposobnost primjene na hipotetičkim primjerima, dok se na usmenom ispitu detaljnije provjerava razumjevanje predmeta. <p>Određivanje težinskog faktora provjere znanja:</p> <p>I kolokvij: 35% (35 bodova)</p> <p>Završni ispit: 40% (40 bodova)</p>
Popis osnovne literature i Internet web referenci:	<p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - E. Muminović, Procesno međunarodno privatno pravo, Sarajevo, 2008. - Varadi-Bordaš-Knežević-Pavić, Međunarodno privatno pravo, Beograd, 2010. - V. Šaula, Osnovi međunarodnog građanskog procesnog prava RS, Banja Luka, 2008. - Knežević-Pavić, Arbitraža i ADR, Beograd, 2010. - Sikirić, H., Arbitražni postupak i javni poredak, Zbornik PF u Zagrebu, 51,2001, br. 1. - Zakon o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima (Sl. list SFRJ br. 43, 1982) - Newyorška konvencija o priznanju i izvršenju stranih arbitražnih odluka iz 1958 - Pravilnik o organizaciji i radu Arbitražnog suda pri Vanjskotrgovinskoj komori BiH - UNICITRAL Model zakona o međunarodnoj trgovačkoj arbitraži iz 1985. - UNICITRAL Model zakona o međunarodnom trgovačkom mirenju iz 2002.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:	Anonimna anketa među studentima o uspješnosti nastave.

Konačna ocjena se utvrđuje na osnovu ukupno osvojenih bodova na slijedeći način:

Bodovi	Ocjena
55 – 64	6
65 – 74	7
75 – 84	8
85 – 94	9
95 – 100	10